LJE, 24. AVGUSTA 1972 — ŠTEVILKA 34 — LETO XXVI — CENA 1 DIN

NOVI tednik

LASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, ŠENTJUR, ŠMARJE PRI JELŠAH IN ŽALEC

Celje

ZK PRED KONFERENCO

Celjski komunisti so v teh ih začeli v oddelkih in organizacijah ZK z razpravo o ih gradivih, pripravljenih septembrsko sejo občinske konference: Samoupravanje v gospodarskih organizacijah združenega dela in esničevanje ustavnih dopolnil. Posebna delovna skupina miteja je obiskala 20 delovnih organizacij, v katerih se njeni člani pogovarjali predstavniki samoupravnih anov in političnih organizacij razvitosti samoupravnih odnosov, o obveščenosti oslenih, o oblikah posredne in neposrednega samoravljanja, o premikih v samoupravnih odnosih v delovnih organizacijah po uveljavitvi 15. ustavnega dopolnila, samoupravljanju v enotah — to kar je najaktualnejše pomembno — kako so se celjskih delovnih kolektivih spoprijeli z uresničevanjem ustavnih dopolnil.

Ena izmed zanimivih misli v gradivu pravi takole: S strokovno političnega vidika je pomembna ugotovitev, da se v naših delovnih organizacijah zaostruje neskladje med razvitostjo proizvajalnih sil in razvitostjo samoupravnih odnosov. Stopnja razvitosti tehnologije, nova spoznanja na področju organizacije dela, upravljanja tehnoloških procesov itd. ne samo dovoljujejo, temveč zahtevajo hitrejše prilaganje proizvodnih oziroma samoupravnih odnosov.

Razčlemba konkretnih samoupravnih razmerij v vsaki delovni sredini mora zato kritično izpostaviti obe plati razmišljanj — tisto, ko tako radi poudarjamo, da z našim samoupravljanjem nismo zadovoljni, in tisto, ko premalo prizadevno iščemo nove oblike in načine samoupravnega dogovarjanja in odločanja. Ostajamo raje pri »vrhnjem« samoupravljanju, o položaju in vlogi delavca v enoti, tam, kjer ustvarja, kritizira in hoče nekaj boljšega, pa sicer govorimo, a mnogo premalo naredimo, da bi se lahko izrazil kot samoupravljalec. Ali niso potemtakem čisto razumljive bojazni »nekaterih«, ki v ustanavljanju temeljnih organizacij združenega dela vodijo izraz dezintegracijskih teženj?

Razpravljanje o položaju delovnega človeka je razpravljanje o samoupravljanju. Na teh osnovah bi morali zasnovati razpravo člani ZK ob gradivih, ki spodbujajo samokritično in ustvarjalno razmišljanje o tem, kakšni so samoupravni odnosi danes in kakšni bi morali biti.

I. V.

Ob celjskem srečanju „ukradenih otrok"

»Ne vem, res ne vem, kaj bi storila, če bi mi Mirico tako iztrgali iz rok, kot so mene moji mami. Tega ni moč ne predvideti, niti povedati.« Tako je rekla MIRA PAJKOVA, najmlajša od Stroženjevih iz Grajske vasi, družine, ki so jo leta 1942 v okoliški šoli razdvojili. Trije Stroženjevi objokujejo ustreljeno sestro, v taborišču umrlo mamo, brata, strica in sestrično. Ni ji bilo treba igrati pred kamero. Tesno je stisnila hčerkico k sebi, šest in pol leta staro Mirico, ki bo letos prvič stopila v šolo skozi prav tista vrata, od koder je mamica šla svojemu grenkemu delu otroštva naproti.
(Foto: Jure Krašovec)

VRNITEV PO 45 LETIH

»Anica, le hitro rasti!« Tako mi je pred 25-leti napisal na fotografijo moj stric Jože, Slovenec iz Kanade. Pismo je bilo datirano 10. 10. 1945. Vesela sem bila njegove fotografije in jo vsakič, kadar mi je prišla pod roko, pogledala s posebno nežnostjo Nikoli nisem videla tega mojega strica, a imela sem ga vseeno rada. Potem sem fotografijo založila, njegova pisma pa so bila vse redkejša. Končno ni bilo od njega več glasu.

V prvih dneh meseca julija t. l. pa sem dobila sporočilo: »Stric je prišel iz Amerike« Ponavljala sem ta stavek in vsakič se mi je zdel manj resničen. Težko sem čakala na snidenje. Srečala sva se na vrtu mojega brata v Šentjerneju. To je moj stric! Moj stric! Objela sva se . . .

Odšel je pred 45 leti. Takrat je bilo v vasi Skopice pri Brežicah veliko otrok in malo možnosti za zaslužek. Ljudje so odhajali, odšel je tudi on. Odšel je v »obljubljeno deželo« in kmalu spoznal vso revščino tega sveta. Preživel je dve gospodarski krizi, bil po več let skupaj brez redne zaposlitve, delal kot železniški delavec in še in še. »Težko je vse povedati,« je dejal. »Če bi imel denar, bi se vrnil, a denarja ni bilo.« Potem se je obrnilo na bolje. Prišla pa je druga svetovna vojna. Njegove misli so bile vedno bolj doma — doma v Jugoslaviji. Pozorno je spremljal vsa poročila o dogajanjih pri nas. Bil je ves prevzet. »Treba bo kaj narediti,« si je rekel. In napravil je. Ko je bilo vojne konec, je zbral 360 tisoč dolarjev v denarju, blaga in živil pa nekaj ton. Vse to je poslal Jugoslaviji. »Še in še je spominov,« ponavlja. In odločil se je, da samo s spomini ne bo umrl. Pri 70-letih, čeprav bolan, je prišel v Jugoslavijo. Prišel je, da jo vidi in doživi. Konec avgusta se bo vrnil v Toronto . . . Sprašujem se, s kakšnimi vtisi se bo vračal . . .

Anica Slovenec,
Skopice 39, Krška vas

ODKRITJE PRAVE SREČE

V soboto se bodo v celjski prvi osnovni šoli zbrali nekdanji otroci-taboriščniki, na silo utrgani iz rok na smrt obsojenih staršev, sirote ustreljenih talcev. Prva osnovna šola v Celju je bila leta 1942, torej pred tridesetimi leti, hiša solza, groze in obupa. Tu so nacisti cinično in brezdušno najprej vzeli materam in otrokom može, odrasle brate, potem otrokom še matere in odrasle sestre iz vse okupirane Štajerske in Gorenjske. Kos kruha partizanu, pomoč partizanskemu ranjencu, najden letak s svobodoljubno vsebino so bili povod, da so na pot trpljenja, smrti, na pot potujčenja z janičarsko prihodnostjo odšle cele družine, od dojenčkov do beležnih starcev. Le malo odraslih se je vrnilo iz taborišč smrti kot so bili Auschwitz, Dachau, Mauthausen in stotine drugih. Na potujčenje obsojeni otroci so se vrnili. Ne vsi. Nekatere so pobrale bolezni, lakota, nekatere bombe in krogle, za nekaterimi, tistimi najbolj majhnimi, se je zgubila sleherna sled. Morda kot tujci prihajajo k nam in ne vedo, da hodijo po zemlji, ki je pila kri njihovih pravih staršev.

Nekdanji »ukradeni otroci«, danes vsi zreli in odrasli ljudje, so bogatejši za kruto plačano spoznanje, kaj je pravzaprav prava sreča. Zanje je prava in nenadomestljiva sreča, da njihove otroke, njihove najdražje bogatijo z največjim bogastvom, neskaljenim otroštvom, s toploto družinskega življenja, ki vsem reže večji ali manjši kos kruha — z ljubeznijo.

Dandanes je vse preveč primerov izkrivljenih meril za srečo. Boljši avto, večja in razkošnejša hiša, tekmovanje s sosedi. Kaj bi jutri vse to pomenilo, če bi se znašli v enakem položaju kot družine pred tridesetimi leti, ko so srca začela resnično krvaveti šele tedaj, ko so materam trgali iz rok dojenčke, drobno deco, nedorasle otroke. Ali znamo prav presoditi, kaj je pomenilo vračajočim se otrokom v domovino hrepenenje po nekom, ki jih bo z ljubeznijo objel, vzel v varstvo, jim pomagal v življenje?

Na to bi morali večkrat pomisliti, da bi z večjo odločnostjo zatrli vse tiste pojave ki slabijo našo veliko družino — družbo, ki pa mora biti močna, da bi mogla očuvati svobodo. Svoboda pa je edino zagotovilo za nenadomestljivo srečo, ki je bila pred tridesetimi leti tako kruto razničena stotinam in stotinam najmlajših.

JURE KRAŠOVEC

STOP – pop moda shop

MLADO ZA MLADE

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA T

z urednikove mize

Že prejšnji teden smo končali z rubriko Ceyton place. Pisec je mozaično predstavil dogodke in pojave iz našega vsakdanjega življenja in, po odmevih sodeč, ste njegovo kramljanje radi brali. Morda se bomo k temu načinu predstavljanja našega vsakdana še vrnili — danes pa začenjamo z zanimivimi in pretresljivimi Vojnimi zgodbami. Na istem mestu.

V soboto bo pred 1. osnovno šolo v Celju zbor »ukradenih otrok«. Temu dogodku smo namenili več prostora že v današnjem tedniku, obširneje pa bomo o njem poročali prihodnjič.

O novi povesti že zelo konkretno razmišljamo. Nekaj predlogov ste nam poslali, med bralci pa se je našel nekdo, ki nam je kar v uredništvo prinesel res napeto domačo, ljudsko povest in je predlagal: »Objavite tole!«

Danes pa je v tedniku nekaj drobnih bralnih zapisov in želim, da jih z veseljem preberete.

VAŠ UREDNIK

prometne nesreče

PES NA CESTI

ALOJZ NEMEC, 35, iz Rečice, se je peljal z mopedom proti Laškemu, ko je stekel čez cesto pes, last ANTONA JUTERŠKA iz Rečice. Mopedist ga je zadel in padel. Dobil je odrgnine in lažji pretres možganov.

ZBIL GA JE NA NJIVO

FRANC PODKRIŽNIK, 31, iz Nazarja, je hodil po desni strani ceste iz Kokarja proti domu, ko je za njil pripeljal z osebnim avtomobilom FRANC OREL, 26, iz Dol. Suhe pri Mozirju in ga zbil s ceste na njivo. Pešec je obležal nezavesten s hudimi poškodbami.

VOZNIK KOMBIJA UMRL

ELIEZER GAL, 38, iz Izraela, voznik osebnega avtomobila, in DRAGO TEPEŽ, 27, iz Šentjurja, voznik kombija, sta čelno trčila na cesti v Hruševcu, ker sta vozila po sredini ceste. Oba hudo poškodovana voznika so odpeljali v bolnišnico, kjer je Tepež umrl. Lažje je bila poškodovana tudi ANIELA GAL.

NEIZOGIBNO TRČENJE

BORIS PRIVOŠNIK, 33, iz Drešinje vasi, je vozil z osebnim avtomobilom s Polzele proti Bregu, ko je nenadoma prečkala cesto JULKA JODL, 71, z Lovrenca na Pohorju. Voznik jo je zadel kljub zaviranju in izogibanju. Zaradi težje poškodbe so jo odpeljali v bolnišnico.

ŠTIRJE HUDO POŠKODOVANI

LJUBO NEGRO, 23, iz Trbovelj, je vozil z izposojenim osebnim avtomobilom s Teharja proti Celju. Zaradi neprimerne hitrosti je zapeljal na levi hodnik za pešce in silovito trčil v kostanj. Voznika in VANDO KUMELJ je vrglo iz avtomobila, sopotnika ALOJZA KRAJNCA in BREDO VALČEK, ki sta sedela na zadnjih sedežih, pa je tako stisnilo, da so ju morali izvleči iz avtomobila. Vse štiri so hudo poškodovane prepeljali v celjsko bolnišnico.

ČELNO TRČENJE

MIRKO KASETNIK, 22, iz Konova, je na križišču Foitove in Celjske ceste v Velenju izsiljeval prednost RUDOLFU STRAHOVNIKU, 25, iz Lokovice. Pri čelnem trčenju osebnih avtomobilov je bil teže poškodovan sopotnik Kasetnika, VILKO KOTNIK, 18, iz Velenja.

NENADOMA JE ZAVIL

JERNEJ POPRASK, 77, iz Pesja, se je peljal s kolesom iz Šoštanja in nenadoma zavil proti tovarni Gorenje. Za njim je pripeljala z osebnim avtomobilom MARIJA ŠMON iz Šoštanja, ki ga je pri prehitevanju zadela. Kolesar je bil hudo poškodoval.

MOČNO ZAVIRANJE

LJUDEVIT FILIPČIČ, 23, iz Celja, je med vožnjo po Mariborski cesti v Celju dohitel kolono vozil. Zaradi neprimerne hitrosti in močnega zaviranja ga je začelo zanašati. Avtomobil se je prevrnil na bok, nato na streho in nazaj na bok. Med drsenjem po cesti je vozilo zadelo kolesarja DRAGA KUNDIHA, 24, iz Celja, ki se je pripeljal nasproti. Kolesarja so hudo poškodovanega odpeljali v bolnišnico.

NESREČA NA DVORIŠČU

MARIJA LIPUŠ iz Celja, se je peljala s kolesom na pomožni motor po dvorišču tovarne AERO. Na nepreglednem ovinku v parku je zadela v keson tovornjaka PAVLA KRAMPERŠEKA iz Levca, ki je pripeljal na dvorišče. Pri trčenju se je Lipuševa hudo poškodovala.

NA PREDNOSTNO CESTO

Inž. DRAGO URANK, 38, iz Gornjega grada, je vozil z osebnim avtomobilom proti domu, ko je s stranske ceste pripeljal na prednostno kolesar BLAŽ FLORJANC, 75, iz Kokarja. Voznik avtomobila je zaviral in zapeljal na levo, vendar je kolesarja zadel v zadnji del kolesa. Zaradi hudih poškodb so ga odpeljali v bolnišnico.

NOVO - NOVO - NOVO

ZA GRADITELJE IN GRADBENIKE

- Edini proizvajalec »SCHIEDEL« dimnikov v Jugoslaviji — GRADNJA Žalec in kakšne so prednosti?
- Dimnikar z odgovornostjo priporoča
- Gospodarno misleč gradbenik želi
- Strokovnjak za kurjave predvideva
- Arhitekt projektira
- **GRADITELJ ZAHTEVA**

»SCHIEDEL« dimniki so do sedaj edini uzakonjeni dimniki v Evropi, ki v celoti odgovarjajo vsem zahtevam kurjenja s plinom ali naftnimi derivati.

PO NEMŠKI LICENCI PROIZVAJA, PRODAJA IN MONTIRA

Splošno gradbeno podjetje

GRADNJA

ŽALEC

telefon 71740-41

CELJE

Poročilo se je 18 parov, od teh: KONRAD GROM in MILENA GROBELŠEK, oba iz Celja; FILIP LESJAK in ANA FUNDA, oba iz Žalca; JOŽEF GROBELNIK, Celje in PAVLA BUKOVŠEK, Nova vas pod Rifnikom; FLORJAN ROJC in AMALIJA ŠTANTE, oba iz Vojnika; JOŽEF DOBOVIČNIK in HELENA PUŠAVER, oba iz Celja; ALOJZ POHAJAČ in KRISTINA ŠPES, oba iz Celja; JOŽEF SLEMEŠEK, Jazbine in GUNLIEDEGREN, Švedska; ALFONZ MLEKUŠ, Celje in KATE GRŽAN, Nikšič ter IVAN ŽABRL in IVANA GABERŠEK, oba iz Celja.

LAŠKO

MIRKO KRČELIČ, ključavničar, Selo pri Dobovi in ŠTEFANIJA VEBER, kuharica, Velike Gorelce; PETER MACEK, delavec, Lipni dol in FRANČISKA ŽELEZNIKAR, delavka, Lokavec; FRANC SEME, avtomehanik, Belovo in MARINA SKOČIR, administratorka, Hrastnik; EDUAR MESARIČ, vrtnar, in IVANA LENART inv. upokojenka, oba iz Hude jame ter BOGOMIL GRAŠIČ, ključavničar, Radeče in JOŽEFA GRIČAR, šivilja, Rečica.

SLOVENSKE KONJICE

JOŽEF KUZMAN, 26, Stenica in DANICA KRANJC, 21, Hudinja; ANTON GORENJAK, 20, Loška gora in FRANČIŠKA RAJNIK, 20, Zg. Zreče; VLADIMIR ZADEK, 21, Jernej in ZOFIJA STOPAR, 22, Bezina; VIKTOR BOGATIN, 21, Škalce in NADA REBERNAK, 19, Tolsti vrh ter JOŽE GOLOB, 23, Slov. Konjice in MAGDA CUGMAS, 23, Dobrava.

ŽALEC

ALOJZ PERC, 22, in OLGICA ROZMAN, 25, oba iz Zabukovice; JOŽEF MOHOR, 48, Jeronim in JULIJANA KOK, 49, Papreče; BRUNO RANDL, 29 in SONJA HROVAT, 23, oba iz Petrovč; VINCENC PERKOVIČ, 28, Celje in ZLATICA VIDMAJER, 23, Založe; FRANČIŠEK STROJANŠEK, 34, Letuš in CECILIJA PETERNELJ, 33, Kranj ter EDVARD ŽALNIK, 22 in ZOFKA VINDER, 22, oba iz Kal.

CELJE
23 dečkov in 18 deklic

GORNJI GRAD
1 deček

LAŠKO
1 deklica

SLOVENSKE KONJICE
2 dečka in 1 deklica

ŠMARJE PRI JELŠAH
1 deček

CELJE

MARIJA ŠRAMELJ, 80, Zabukovica; MARIJA MAJCEN, 58, Socka; ANGELA KOŠTOMAJ, 61, Celje; MARIJA ŠERDONER, 91, Celje; VINKO SKORC, 55, Kristan vrh; IVAN ŠTAMOL, 39, Celje; ANTON FAJDIGA, 64, Presečno; FRANC ŠAMEC, 51, Ponikva; IVAN DOBOVIŠEK, 66, Šentjur in JANEZ FRNDOLIČ, 16, Celje.

GORNJI GRAD

MOHOR REMIC, 74, upokojenec, Bočna.

LAŠKO

JOŽE KOSIČ, 83, upokojenec, Rečica.

SLOVENSKE KONJICE

ANDREJ KUKOVIČ, 78, Tolsti vrh.

ŠMARJE PRI JELŠAH

VINCENC BLAZINA, 75, Rogaška Slatina in JOHA STOJNŠEK, 75, Zg. Sečovo.

ŽALEC

HELENA LOBNIKAR, 87, Grajska vas; MARIJA KOROŠEC, 91, Celje; ANTONIJA BIZJAK, 69, Podvrh, ANTONIJA SENIČAR, 83, Braslovče; VINCENC JUTERŠEK, 80, Gotovlje; MARIJA HRIBAR, 61, Črnova in MATIJA ŠEVNŠEK, 50, Griže.

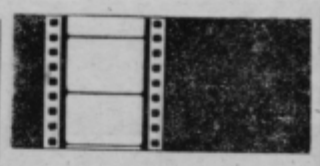

KINO UNION:

do 25. avgusta madžarski film MORILEC V HIŠI — ob 20. uri; do 29. avgusta ob 16. in 18. uri angleški barvni film VILINSKE PRIPOVEDKE. Do 29. avgusta, prav tako samo ob 20. uri francoski barvni film ANGELIKA IN SULTAN; od 30. avgusta dalje ameriški barvni film LADJA FANTOM.

KINO METROPOL:

24. avgusta še italijanski barvni film VIDIM GOLO; od 25. do 28. avgusta francoski barvni film MALO ZELO STRASTNO; od 29. avgusta dalje nemški barvni film HELGA IN MIHAEL.

KINO DOM in LETNI KINO:

24. avgusta še italijanski barvni film TEPEPA; od 25. do 27. avgusta francoski barvni film ŽANDARJI SE ŽENI; od 28. do 29. avgusta ameriško-italijansko-španski barvni film SAMO MORILSKI KOMANDOS.

Predstave so v Unionu ob 16., 18. in 20. uri, v Metropolu ob 16.30, 18.30 in 20.30 uri, v kinu Dom ob 16. in 18. uri, v Letnem kinu pa ob 20. uri. Na Dobrni je predstava v soboto ob 18., v nedeljo pa ob 16. uri.

NOV SERVIS V CELJU

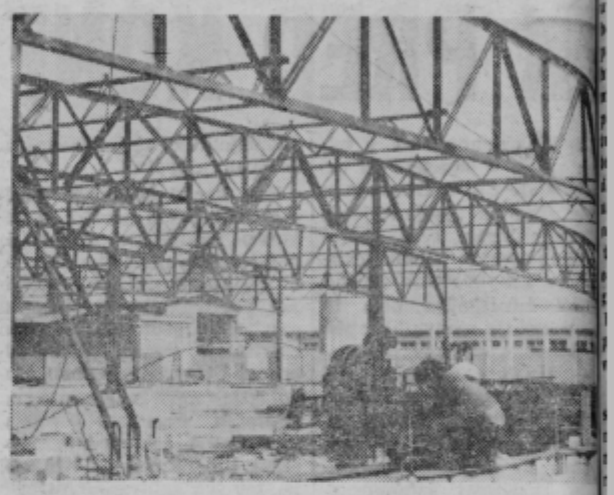

Trgovsko podjetje Avto Celje s servisi se je odločilo, da bo v Ipavčevi ulici poleg sedanjega servisa zgradilo nov moderno urejen servis za tovorna vozila. Servis bo verjetno že letos pod streho, tako da se bo sedanji servis tovornih vozil iz Medloga preselil v Ipavčevo ulico v nove prostore. Dela izvaja gradbeno podjetje Ingrad, stali pa bodo okoli milijon dinarjev. Tekst in foto: T. Tavčar

OBVESTILO BRALCEM

V prejšnji številki Novega tednika se je v oglasu o razprodaji v veleblagovnici T vrinila neljuba napaka. Razprodaja traja do 10. septembra 1972, ne pa do 20. septembra, kot je bilo napisano.

Torej — cenejši nakup do 10. septembra!

MUZEJ REVOLUCIJE CELJE

išče

SNAŽILKO

s polno zaposlitvijo.

Prijave sprejema Muzej revolucije, Celje, Trg V. kongresa 3., vsak dan od 9. do 12. ure

Mitja Umnik (19)

KAM PO OSNOVNI ŠOLI?

Do sedaj smo v naši rubriki predstavili poklice kovinostrugarja, elektromehanika, varilca; danes pa si pobliže oglejmo poklic *ORODJARJA*.

Če pogledamo v katerokoli industrijsko podjetje, potem se bomo pri iskanju najlepše in najbolj opremljene delavnice kaj kmalu odločili prav za orodjarno. Ponavadi je polna najrazličnejših strojev in naprav za obdelovanje kovin. To so razne stružnice, vrtalni in rezalni stroji, majhne žarilne in kalilne peči in vrsta drugih orodij ter merilnih naprav. Delo poteka umirjeno in zbrano, čisto drugače kot v ostalih hrupnih in nemirnih proizvodnih dvoranah. Natančnost preveva vse delo in tudi pravimo, da kot orodjar lahko uspeva le pravi natančnež. Orodjarski poklic je v industriji in kovinski obrti najbolj cenjen. Tako, kot pravimo za atletiko, da je »kraljica« športa, lahko rečemo za orodjarski poklic, da je »kralj« v družini kovinarskih poklicev. Orodjarje potrebujejo skoraj vse industrijske dejavnosti, zato jih je tudi vedno premalo in so iskani delavci. Povpraševanje po tem poklicu pa bo v bodoče še večje. Kaj pravzaprav dela orodjar? Napačno bi mislili, če bi mu prisodili izdelovanje ključev, izvijačev, klešč, kladiv in podobno orodje. Res je, da vse tudi zna narediti, vendar je njegovo delovno področje drugačno. Za vrsto različnih industrijskih izdelkov — električnih stikal, okovij omar, izdelkov iz plastičnih mas itd., naredijo orodjarji posebna orodja, ki se vpnejo v razne stroje, na katerih se izdelujejo vsi ti proizvodi. To so razni modeli, kalupi, sekalna orodja, rezila, šablone in podobno. Za vsak proizvod naredijo inženirji posebne načrte za takšna orodja. Prav na podlagi takšnih načrtov in tehničnih risb izdelajo orodjarji vse potrebne pripomočke. Sem spadajo tudi razna kontrolna merila, ki jih ponavadi tudi sami orodjarji preizkusijo in vgradijo v stroje. Števila in izvedb orodja ni mogoče popisati, ker jih je enostavno preveč. Dejavnost orodjarja in njegova praktična znanja segajo na področja strojnega ključavničarja, mehanika, strugarja, rezkalca, kalilca itd. Prav zato se za poklic orodjarja zahtevajo posebne sposobnosti. Tu gre predvsem za natančnost in skrben način dela. To pa zahteva spet dobre oči, ki se pri daljšem intenzivnem gledanju ne smejo prehitro utruditi. Orodjar mora biti sposoben ocenjevati oblike in mere tudi s prostim očesom. Imeti mora dobro prostorsko predstavljivost, smisel za tehnične odnose in biti mora tudi dober računar. Dober orodjar mora imeti tudi nekaj prostoročnih oblikovalskih sposobnosti. Delo orodjarja sicer ni fizično težko, saj se opravlja večinoma sede, delno stoje. Imeti mora zdrave noge ter mirne in spretne prste. Delo orodjarja je tudi zelo odgovorno, ne samo zaradi dragega orodja, ampak predvsem zato, ker je uspeh v proizvodnji v veliki meri odvisen prav od orodjarjev. Šolanje traja tri leta. Po končanem šolanju se orodjar lahko še izpopolnjuje ali pa se šola še naprej v delovodskih šolah. Po ustrezni usposobitvi oziroma izpopolnitvi se orodjar lahko zaposli tudi kot konstrukcijski risar, skladiščnik orodja, pripravljalec proizvodnega procesa itd. Prav tako se orodjarji lahko zaposle kot strugarji, rezkalci ali strojni ključavničarji, ker vsa ta dela dobro obvladajo. Mnogim sposobnim orodjarjem je odprta pot tudi na tehniške in kasneje visoke šole. Glavni strokovni predmeti v šoli so: matematika, strojno risanje in strojni elementi, strojeslovje, tehnologija materiala in obdelave, mehanika in elektrotehnika. Največ orodjarjev potrebuje avtomobilska industrija, elektroindustrija, industrija igrač in plastičnih proizvodov ter industrija kovinske galanterije.

Intervju

ŠE USPEŠNEJŠE ŠOLE

Pred začetkom novega šolskega leta se odpirajo stare, zaceljene rane našega izobraževanja. Da bi dosegli večjo uspešnost šolanja in manjši osip, postajajo celo vse glasnejši predlogi, naj bi v osnovnih šolah sploh ne ocenjevali nekaterih predmetov (tehnični pouk, telesna vzgoja, likovni pouk ipd.) in da bi ne poznali več negativnih ocen. Naša osnovna šola je tako res postala osnovna in obvezna, ne pa izbirna, kot je doslej. Tudi te novosti v ocenjevanju ne bodo izpeljavljene čez noč. O njih smo še dosti pisali in razpravljali. Že sedaj pa bi bilo prezgodno napačno misliti, da pomeni osnovna šola brez osipa šolo, v kateri ne bo potrebno toliko naporov — učiteljev, učencev in družbe kot doslej. Ko na eni strani upravičeno zahtevamo boljšo šolo, večjo učinkovitost šolanja, notranjo prenovo vzgojnoizobraževalnega dela, pa moramo spregovoriti v glavnem dotrajane in drugih za izboljšanje razmer v osnovnem šolstvu.

Žalska občina sodi na celjskem območju prav gotovo med tiste skupnosti, ki so zelo organizirano pristopile k reševanju problematike v osnovnem šolstvu. Jože Jan, odpregsednik žalske občinske skupščine, je rad nekoliko širše odgovoril na vprašanja o sedanjem šolskem utripu sredi Savinjske doline.

VPRAŠANJE: ŽALSKA OBČINA SE JE ŽE PRED LETI ODLOČILA (TUDI S SAMOPRISPEVKOM) ZA NAČRTNO UREJANJE RAZMER V OSNOVNEM ŠOLSTVU. ČE BI POSKUSALI OCENITI PRIZADEVANJA ZADNJIH LET, KATERE MEJNIKE, USPEHE IN PROBLEME BI MORALI IZPOSTAVITI?

JOŽE JAN: V žalski občini smo do leta 1967 na področju šolstva storili zelo malo. Čeprav so bile vse šolske stavbe v glavnem dotrajane in prenatrpane, se je v letih po osvoboditvi zgradila le ena manjša osnovna šola. Opravljenih pa je bilo še nekaj adaptacij. Neznosne razmere, več kot 50-odstotni osip in spoznanje, da le sposobni, z znanjem nabiti kadri lahko zagotovijo uresničenje dolgoročnih gospodarskih in družbenih ciljev, nas je spodbudilo k referendumu. Leta 1967 smo med prvimi v Sloveniji glasovali za samoprispevek za obnovo in izgradnjo šolskih stavb. Kar 64,3 odstotka vseh volivcev je glasovalo za petletni program obnove.

Do leta 1971 smo izvedeli več kot polovico programa. Dražje cene gradbenih storitev pa so opravile svoje in tako smo morali samoprispevek podaljšati. Toda za dveletno podaljšanje je lani decembra glasovalo 84,4 odstotka volivcev, kar kaže da so bili občani zadovoljni z doseženimi rezultati, kot jih je zahteval načrt obnove.

JOŽE JAN, podpredsednik SO Žalec

VPRAŠANJE: IN KAJ STE DOSLEJ ŽE ZGRADILI Z ZBRANIMI SREDSTVI?

JOŽE JAN: Novo šolo smo zgradili v Grižah in v Taboru, dozidali in obnovili pa smo šole v Petrovčah, Žalcu, Polzeli, Ponikvi, Veliki Pirešici in Galiciji, na Gomilskem in Letušu. Gradimo novo šolo v Šempetru, v Gotovljah pa jo obnavljamo. Še v tem mesecu začnemo graditi novo šolo v Vinski gori. Do konca leta 1974 pa načrt predvideva: dozidavo in obnovo šole na Vranskem, dozidavo šole v Braslovčah in v Preboldu, napeljavo centralnega ogrevanja v šoli v Letušu in obnavljanje šole v Orli vasi, če bo tam ustrezno število šoloobveznih otrok. Doslej smo v vse te gradbene posege vložili že 15 milijonov dinarjev.

VPRAŠANJE: SANIRANJE MATERIALNEGA POLOŽAJA ŠOL, NJIHOVA BOLJŠA OPREMLJENOST, VSE VEČJA SKRB IN PRIPRAVLJENOST OBČANOV IN DRUŽBE ZA TO, DA IMAJO OTROCI BOLJŠE MOŽNOSTI ŠOLANJA, PRAV GOTOVO VPLIVA NA KVALITETO DELA. REZULTATI?

JOŽE JAN: V treh letih, od let 1968 do 1971, se je osip zmanjšal od 41 odstotkov na približno 31 odstotkov ali skoraj za 10 odstotkov. Seveda tega uspeha ne gre pripisovati le izboljšanemu materialnemu položaju šol, ampak tudi prizadevnosti naših prosvetnih delavcev. V zvezi z nagrajevanjem prosvetnih delavcev želim poudariti, da sedanji sistem nagrajevanja vse preveč upošteva le zgolj določena objektivna merila, premalo pa je samoupravnega dogovarjanja o nagrajevanju prizadevnosti, kvalitete dela posameznega prosvetnega delavca. Precej je prosvetnih delavcev, ki se z vso energijo razdajajo v šoli in zunaj nje. In zakaj ne bi bili ustrezno nagrajeni?

VPRAŠANJE: Z IZBOLJŠANJEM RAZMER V OSNOVNEM ŠOLSTVU BO VSE VEČ OTROK USPEŠNO KONČALO OSMI RAZRED IN SE ODLOČALO ZA NADALJEVANJE ŠOLANJA NA SREDNJIH ŠOLAH. POLOŽAJ V SREDNJEM ŠOLSTVU POZNAMO. VPIS JE VSE VEČJI, NAČRTUJEMO PA CELO, DA BI V PRIHODNJIH LETIH KAR 90 ODSTOTKOV OSMOŠOLCEV NADALJEVALO IZOBRAŽEVANJE NA II. STOPNJI. KAKŠNO JE VAŠE STALIŠČE DO ZADNJIH AKCIJ NA CELJSKEM OBMOČJU, DA BI UREDILI RAZMERE V SREDNJEM ŠOLSTVU?

JOŽE JAN: Stanje v naši občini je danes takšno, da konča osnovno šolo ob koncu šolskega leta približno 550 otrok. Od teh jih tretjina nadaljuje šolanje v štiriletnih srednjih šolah, tretjina v poklicnih, tretjina pa se jih zaposli doma. Računamo, da se bo osip v žalski občini do leta 1975 zmanjšal na 15 odstotkov. Vse to nas močno obvezuje za pospešen razvoj srednjega šolstva. Žalec je za razvoj tega šolstva življenjsko zainteresiran. Zavedamo se, da pomeni razmah srednjega in poklicnega šolstva pomembno osnovo nadaljnjega gospodarskega in družbenega razvoja občine in območja. Tako je bilo mnenje naše skupščine in predstavnikov delovnih organizacij, ko smo obravnavali program razvoja srednjega šolstva. Mislim, da bi bilo potrebno glede tega vprašanja, pa tudi pri drugih, ki imajo medobčinski pomen, več enotnosti, manj zapiranja v občinske meje in več doslednosti pri izvajanju dogovorjenih sklepov.

Vzporedno z razvojem srednjega šolstva pa bomo morali v regiji razviti tiste vrste višjih šol, ki jih naše gospodarstvo najbolj potrebuje. Tudi na ta način bomo na območju pripomogli k enakomernemu in skladnemu razvoju celotnega slovenskega prostora.

Razgovor pripravil JOŽE VOLFAND

Gostinci govorijo

IN KAR NAPREJ DEŽ

ALBINA IVANUŠ

FRANC ROMIH

EDITA LESJAK

Znova smo se napotili v Obsotelje, tokrat za spremembo v Podplat v gostilno Ivanuš in v Atomske toplice, na drugo, hrvatsko stran Sotle, v bife Lesjak ter v vikend naselje Atomskih toplic. Po vsej obsoteljski dolini je bila razlita voda iz Mestinjščice, Sotla je grozila, da bo prestopila bregove, bila je polna skoraj do vrha. Najprej smo šli v Podplat, k Ivanuševim.

ALBINA IVANUŠ: »Zadnjih deset dni je bilo v redu, sedaj pa nam zopet kvari poletni dež. Tudi prej ni bilo le vem kako dobro. Mogoče zaradi koz, mogoče zaradi vremena. Imamo tudi sobe, ki jih oddajamo in še kar dobro kuhinjo. Gostje so zadovoljni. Radi bi še naredili plesno dvorano za kakšnih sto ljudi, ker vemo, da se ljudje radi zabavamo, sicer pa tako ali tako vsako leto vlagamo v lokal precejšnja sredstva. Splača se že zaradi tujcev, ki jih je iz leta v leto več.«

FRANC ROMIH, šef strežbe v vikend naselju Podčetrtek: »Dnevno izdamo okoli 450 obrokov, kar je za našo restavracijo kar dobro. Tujcev je bolj malo, s prometom pa smo zadovoljni. Malo bolj slabo je bilo v deževnih dneh, drugače pa je še kar nekako. Tudi gostje so z uslugami, ki jih nudimo, docela zadovoljni, saj imamo kvalitetno kuhinjo, ki lahko zadovolji vsakogar, pa tudi cene niso pretirane.«

V Atomskih toplicah pri Podčetrtku, v bifeju, v katerem je kazalo, da imajo kar dovolj prometa, nam niso hoteli dati nikakršnih izjav češ, da to lahko da le Ljubljana, oddelek za turizem, transport in gostinstvo pri ŽTP. Čeprav to niso nikakršne tajnosti, nismo hoteli več vrtati vanje in smo raje odšli čez most na hrvatsko stran.

EDITA LESJAK: »Letos smo s prometom zadovoljni, čeprav je skoraj enak kot lani. Ljudje radi hodijo k nam, ker imamo tudi ribe, postrvi. Gostje so pretežno s hrvatske strani. Marsikaj nam je pokvarilo vreme, sicer pa, odvisni smo, kot v vseh zdraviliščih, od vremena. Jezi nas, ker imamo slab tok, to pa je tudi največja stvar, s katero nismo zadovoljni.

MILENKO STRAŠEK

VPRAŠANJE JAVNEMU DELAVCU

SPOŠTOVANI TOVARIŠ MARJAN AŠIČ, PODPREDSEDNIK SKUPŠČINE OBČINE CELJE

Oprostite, ker vas nadlegujem z vprašanjem, ki ne sodi v okvir velikih in perečih. Toda, navzlic temu gre za problemček, ki ga vsak dan čutijo mnogi Celjani in ki se bržkone, prav tako kot jaz, sprašujejo, kdaj bo zadeva rešena in urejena.

Gre za Savinjsko nabrežje v celoti in za mestni park. Mnoge ljudi, ki vsak dan ali občasno obiskujejo ta predel celjskega mešta in iščejo v njem vsaj nekaj počitka, razvedrila in miru, moti, da tod ni več miru, da so Savinjsko nabrežje in sprehajalne poti v mestnem parku postale dirkališče za kolesarje in mopediste in da po Savinjskem nabrežju (pri tem je primer stanovalca izvzet) tu in tam vozijo tudi osebni avtomobili.

Če bi bilo Savinjsko nabrežje edina prometna cesta na tem območju, bi položaj razumel, ker pa v veliki večini primerov ne gre za redne ali »službene« vožnje, marveč le za divjanje in motenje sprehajalcev, med katerimi prednjačijo matere z otroki, je seveda drugače.

Zato me zanima, in vas lepo prosim za odgovor, ali lahko pričakujemo, da bo vsak promet z vozili, tudi s kolesi na nožni in motorni pogon, prepovedan na celotnem Savinjskem nabrežju in po sprehajalnih stezah v mestnem parku? In nadalje, vprašanje se veže na prvo — kako je s komunalnimi nadzorniki na tem območju ali z drugimi besedami: ali bo ustanovljena in kdaj tako imenovana mestna milica, ki bo skrbela za izvajanje občinskih odlokov in drugih predpisov, ki se nanašajo na vzdrževanje reda, čistoče pa tudi na čuvanje parkov in zelenic.

Že v naprej — hvala za odgovor.

Milan Božič, novinar

PRETEPAČA ODKRILI

ZARADI NEKAJ BESED IN ALKOHOLA JE PRIŠLO DO PRETEPA, V KATEREM JE UMRL IVAN ŠTAMOL

Ugibanja Celjanov ob vesti, da so v parku blizu hotela Celeia našli hudo poškodovanega IVANA ŠTAMOLA, so bila najrazličnejša. Medtem, ko so nekateri govorili, da ga je podrl avtomobil, je bila večina prepričana — pravilno — da je bil Štamol poškodovan v pretepu. Celjski miličniki so že isti dan takoj stopili v akcijo, katere zaključek je bil hiter in uspešen.

Ivan Štamol je bil rojen 1933. leta in je bil nazadnje prijavljen na Cesti na Ostrožno v Celju, večkrat pa je stanoval tudi v Imenski gorci pri Podčetrtku. Poznalo ga je mnogo Celjanov, saj se je precej zadrževal v gostinskih lokalih.

11. avgusta je bil s prijateljem iz Celja v baru Hotela Celeia. Med 3. uro in 3.30 zjutraj 12. avgusta sta oba odšla iz bara. Vinjeni Štamol je sedel na stol za prazno mizo zunaj hotela, pred snack barom in tu tudi obsedel. Prijatelj je najverjetneje odšel, skratka, ko je nastal pretep oziroma, ko so Štamola pretepli ga ni bilo več v bližini.

Kmalu za Štamolom je prišel iz bara 28-letni ključavničar DANIJEL STRAŠEK. Šel je mimo Štamola in sedel na kamen ali stopnico pri bližnji trgovini. Za njim je prišel — prav tako iz bara — njegov prijatelj 29-letni STANE BRUS, zaposlen pri zasebnem mizarju. Oba sta doma na Teharski cesti.

Ko je šel Brus mimo Štamola, je ta v svoji vinjenosti nekaj govoril. Brus je razumel, da ga Štamol »pošilja v ...«. Vprašal ga je:

»Ali to meni govoriš?«

Nato je poklical sedečega Straška in mu rekel, da ga tale za mizo nekam pošilja.

Strašek je prišel bliže in tako udaril Štamola, da je ta padel na tla. V tepež se je vključil tudi Brus. Ko sta ga oba izpustila, je Štamol zbežal po Mariborski cesti.

Brus in Strašek sta stekla za njim in ga dohitela v bližini parka nasproti cerkve. Brus ga je udaril in zbil na cesto, nato pa ga je brcal in hodil po njem. To mu ni bilo dovolj, vlekel ga je po cesti naprej. Ko je končno nehal, ga je hotel pustiti kar na vozišču, vendar se je Strašek temu uprl, češ lahko ga povozi avtomobil.

Dobro uro in pol zatem so Štamola našli in takoj odpeljali v bolnišnico. Poškodbe so bile prehude. Naslednji dan je Ivan Štamol umrl.

Manj kot tri dni zatem so že odkrili, kdo je Štamola pretepel do smrti.

*

Žalosten dogodek, ki pa žal glede na potek — brez epiloga — ni edinstven in osamljen. V Celju je vse več pretepov, ki jim v največji meri botruje alkohol. Beseda da besedo in že je tu pretep. Nedavno tega je bil pretep sredi Celja. Okrog mladeničev se je zbrala velika množica Celjanov ter ju spodbujala. Nikogar ni bilo, ki bi ločil pretepača. Lahko bi se končalo tako, kot se je s Štamolom. Brus in Strašek sta bila gotovo vinjena in se danes najverjetneje kesata dejanja, toda vzela sta življenje sočloveku. In to zaradi nekaj besed. Ali ni ta dogodek opomin vsem, ki se tako radi preizkusijo v goli fizični moči — navadno nad slabšim nasprotnikom.

MLADINA IN CVETJE

Zadnje dni preteklega meseca so po Valentinčičevi cesti v Laškem skromni plakati vabili Laščane na cvetlično razstavo v vas Žikovca. Čeprav sem imela v načrtu le krajši sprehod, sem se odločila nadaljevati pot v to, eno uro oddaljeno vasico.

Ko sem prišla na cilj, sem bila za to pot dvojno poplačana. Razstava cvetja, katere prireditelj in organizator je bila kmečka mladina, je bila na prostem. Cvetje je krasilo dvorišče kmečke hišice, predstavljalo je kmečko okno v cvetju in je bilo zelo domiselno razdeljeno v razne skupine. Kmečko okno je bilo okrašeno z lepimi belagonijami, dalje so stale dekorirane sani, smuči, stare korenine, debla, v neposredni bližini pa prekrasne kakteje v pesku. V ta cvetlični okvir so mladinci vpletli sliko Maršala, ovito v lepo cvetje in povezano s trobojnico. Dekleta so po nizki ceni prodajala tam razne lončnice, katere so same vzgojile.

Ko sem se zanimala, kdo je bil pobudnik za to razstavo, sem izvedela, da imajo mladinci te vasice v stari brunarici svoj mladinski klub, ki ga sicer še urejajo, vendar pa tam že delajo. Glavni pobudnik za to mladinsko aktivnost je pleskarski pomočnik Martin Ojsteršek, ki je zaposlen v podjetju Obnova Celje. Ker pa ni aktiven samo v svojem domačem kraju, temveč tudi na delovne mestu, mu je to podjetje zaradi njegove pridnosti omogočilo še nadaljevanje študija na tehnični srednji šoli. Ob Martinu in ostali mladini še krepko stoje starši, ki so »posodili« denar za organiziranje njihove dejavnosti.

Mladina je polna delovnih načrtov. Vprašanje so le finančna sredstva, brez katerih še s tako ljubeznijo in dobro voljo ne moreš vsega realizirati.

Razstavo so si ogledali tudi člani hortikulturnega društva Laško. Med njimi je izrekla mladini članica tega društva vse priznanje za njihova prizadevanja, povabila Martina na ogled cvetlične razstave v Mozirju, katere se je udeležil, ostale pa k sodelovanju za 10. obletnico praznovanja piva in cvetja, ki bo naslednje leto v Laškem. Mladina je to vabilo sprejela z veseljem in tako bodo obiskovalci te prireditve imeli možnost spoznati njihovo domiselnost.

M. Z.

Priporočamo nakup v BLAGOVNICAH

era

VELENJE

konfekcija, perilo, [illegible] štvo, keramika, [illegible] ski stroji.

Birokratova natančnost

Monter nekega celjskega podjetja je preživel več tednov na terenu, Zunaj naše republike. Ob obali. Delo v neznosni vročini je bilo pasje. Toda — kdor rad dela, dela! V podjetju na našega monterja niso pozabili in so mu skladno z delovnim nalogom izplačali več sto dinarjev dnevnic. Pa je bil mesec naokoli in so se doma mrzlično pripravljali, saj vemo, kako je pred plačo, na izračun osebnega dohodka.

Vse je bilo v redu, le monter še ni poslal podpisanih obračunskih listov. Preveč dela, vročina, utrujenost, oddaljena pošta ali karkoli že — njegovi obračunski listi so prišli v podjetje dva dni prepozno.

In — tu se ta zgodbica o birokratski natančnosti zaplete — naš monter je ostal brez plače. Računovodja je bil strog. »Saj je res, da smo mu dnevnice poslali, tudi delal je najbrž, ampak obračunskih listov ni. Zato plače ne bo!«

Naš monter pa dela v tej tovarni že več kot dve desetletji in se mu to ni zdelo prav. Bi se vam? In je bil jezen, pa oster v besedah tudi. Računovodja še bolj: »Pa pojdi, če ti ne paše!« mu je zabrusil in to bi bil lahko epilog tega zapisa.

Pa ni! Kajti monter je le ostal cel mesec brez plače. Tudi akontacije mu računovodja ni hotel izplačati.

Nič!

Monter ni ostal lačen, če povem še to. Saj mu žena dela. Kaj pa, če bi njegova družina živela samo od njegovih zasluženih dinarjev? Vidite, ne rečem, da je taka naša skrb za delovnega človeka, za delavca! Vendar ponekod v naših tovarnah, kakor kaže, nimajo ravno dobrega posluha za vse, kaj je bilo v zadnjih mesecih napisanega o delavskem razredu. Težko se otresajo starih navad, ko gre za odnos do »majhnega« človeka, do delavca.

Morda tale računovodja ni apolitičen. Morda tudi ni hudoben. Je pa prav gotovo birokratsko natančen. In proti takim birokratom se v naši družbi že dolgo borimo.

Pripis: Zapisal bi, kje se je to zgodilo, če me tisti, ki mi je to povedal, ne bi prosil, naj imena izpustim. Naj bo — tokrat! V. J.

PIJANA ČEBELICA... (IN ODGOVOR)

Na podlagi zakona o tisku vas prosimo, da objavite naš odgovor na članek novinarja Bernija Strmčnika, objavljen v Novem tedniku, dne 27. julija 1972 leta, pod naslovom »PIJANA ČEBELICA«.

Veseli nas, da se je novinar Berni Strmčnik spomnil po enoletnem premoru napisati članek v Novem tedniku o Gornjem gradu. Vendar je ta članek prikazal prebivalce, obiskovalce in organizatorje »Tretjega čebelarskega praznika«, ki je bil 22. in 23. julija letos v Gornjem gradu v zelo slabi luči.

Iz plakata je bilo razvidno, da je bil na programu prireditve v soboto ob 20. uri nastop moškega in ženskega pevskega zbora iz Bočne. Oba zbora sta nam zapela nekaj priljubljenih narodnih pesmi. Njihov nastop in zaključek so z dolgotrajnim aplavzom pozdravili številni obiskovalci in letoviščarji iz drugih krajev. Pevci amaterji morajo vložiti veliko truda in prostega časa za ohranitev po malem pozabljene domače pesmi. Drugega dne prireditve, to je v nedeljo ob 10. uri, je bila odprta skromna čebelarska razstava v čakalnem prostoru kino dvorane Gornji Grad. Čebelarska družina Gornji grad je opremila razstavni prostor z lastno čebelarsko literaturo in ostalim čebelarskim materialom. Druga svetovna vojna je med ostalimi grozotami tudi tu pustila sled ter uničila veliko število danes že zgodovinske čebelarske opreme, ki jo lahko vidimo le še v nekaterih muzejih. Naša želja je bila, da bi poleg razstave organizirali predavanje za čebelarje. Za predavatelja smo zaprosili pri Zvezi čebelarjev Slovenije v Ljubljani. Zaradi določenih težav, preobremenjenosti predavateljskega kadra, nam zveza ni mogla priskočiti na pomoč. Podobne težave smo imeli tudi lansko leto ob praznovanju »Drugega čebelarskega praznika«. Obisk in udeležba čebelarjev na predavanju je bila zelo majhna. Vzroki za razredčene vrste čebelarjev so nam že dobro znani in jih nam ni treba ponavljati. Ob zaključku našega programa smo imeli zvečer ob 20. uri tekmovanje plesnih parov in žrebanje vstopnic.

Tovariš Strmčnik, ob koncu kratkega prikaza naše prireditve vam sporočamo, da se organizatorji »Tretjega čebelarskega praznika« zavedamo tudi nekaterih pomanjkljivosti, podobno kot organizatorji številnih drugih še bolj znanih in zvenečih proslav. Naša želja je in bo, da se trudimo in v bodoče prispevamo še več za kvalitetnejšo izvedbo naše prireditve. To lahko dosežemo z objektivnim pisanjem, dobronamernimi napotki, poročanjem preko sredstev javnega obveščanja in pripravljenosti ljudi, da vsak po svoji moči prispeva svoj skromen delež za napredek našega kraja in celotne Zgornje Savinjske doline. Kot rojaku mozirske občine so vam dobro znane težave, s katerimi se vsako leto srečujejo organizatorji podobnih prireditev. Zato je vaš članek tem bolj žaljiv in izzveni samo v kritiki in grajі organizatorjev ter obiskovalcev praznovanja.

Vaša trditev, da se je prireditev sprevrgla v navadno vaško veselico, na kateri ni bilo »razen pijancev« videti ničesar, je skrajnje neodgovorno pisanje in težka žalitev za 788 udeležencev praznovanja, med katerimi so bili tudi ugledni gospodarski, kulturni in javni delavci.

Celotni prispevek je namenjen za nabavo novega gasilskega avtomobila in brizgalne.

Uredništvo vašega tednika želimo opozoriti, da vsako neobjektivno in posebno še žaljivo obravnavanje člankov ni pot k povečanju števila bralcev »Novega tednika«. Pomoč, ki vam jo daje družba, morate opravičiti s kvalitetnim delom vašega kolektiva.

Gornji grad, 5 avgusta 1972

Za pripravljalni odbor praznovanja:

Čebelarska družina G. grad (Bezovšek Franc); Turistično društvo G. grad (Zidarn Ivan) Zveza borcev NOV G. grad (Tiršek Franc); Gasilsko društvo G. grad (Hren Slavko)

PRIPIS: K odgovoru, ki so ga poslale podpisane organizacije in društva iz GORNJEGA GRADA, le nekaj bistvenih dopolnil:

PRVIČ: Osnovne ugotovitve mojega reportažnega zapisa, da prireditev v bistvu ni dosegla svojega namena, v vašem odgovoru niste zanikali, celo sami priznavate, da se zavedate »nekaterih pomanjkljivosti«. V tem smo si torej enotni in to je zelo pomembno!

DRUGIČ: Vaše veselje, da sem se »spomnil po enoletnem premoru napisati članek o Gornjem gradu...« vam moram pokvariti. Dejstva so namreč povsem drugačna. Drži, da sem pred enim letom intervjuval predsednika vašega TD, toda od takrat pa do danes sem o Gornjem gradu še marsikaj zapisal. Problem je v tem, ker tega niste prebrali, pa me obmetujete z nepotrebnimi očitki. Poglejmo resnico: 3. februarja — reportaža o krajevni skupnosti preko polovice strani; o Sterovi Jeri sem pisal 2. marca; v velikem intervjuju je 11. maja sodeloval Ivan Stergar iz vaše Gozdne uprave; vmes sem objavil še sliko obnovljene graščine in članek o pomanjkanju lesa v Smreki; zapisu o predlogu za ukinitev trafike v vašem kraju je sledila omenjena »sporna« reportaža, le-tej pa še dve reportaži o materah z več kot desetimi otroki. Mislim, da dejstva govorijo meni v prid!

TRETJIČ: Tisto, kar je bilo videti v čakalnici kino dvorane, tudi vzdevka »skromna razstava« ne zasluži. Prostor je bil popolnoma neurejen (v kotu igralni avtomati, na stenah filmske reklame), eksponati pa po tleh in po nepogrnjenih šolskih mizicah. Slab učitelj bi bil, ki bi otrokom ob koncu šolskega leta dovolil tako pokazati javnosti rezultate svojega dela. Otvoritve razstave (napovedane na plakatih) NI BILO! Z magnetofonom v roki sem čakal, da bom za Radio Celje posnel otvoritveno besedo. Delo mi je bilo prihranjeno! Prosil sem, če mi poiščejo predsednika, ker bi se rad pogovoril. Niso ga našli, kasneje mi ga je nekdo pokazal, ko je brisal mize. Po dveh urah čakanja nisem bil več pripravljen s komerkoli govoriti! Upam, upravičeno!

ČETRTIČ: Očitek, da je pisanje žaljivo in da je v njem samo graja, ni osnovan. Naj ponovim samo zaključno misel mojega zapisa: »Kraj, ki ima nesporno najstarejše izkušnje in dolgoletno turistično tradicijo, ki slovi po pridnih in prizadevnih ljudeh, si s to prireditvijo nikakor ni storil usluge.« Se strinjate, da nisem le žalil in kritiziral?

PETIČ: Kljub temu, da v redakciji nismo bili o prireditvi niti obveščeni, sem v nedeljo vseeno obiskal vaš kraj z eno edino željo in zadolžitvijo hkrati: da napišem lepo in obsežno reportažo. Kar sem videl in zvedel, sem napisal. Ni bilo ponvalno, to je res, bilo pa je dobronamerno ter z moje strani objektivno in pošteno. Prireditev je izvenela v vaško veselico (kljub plemenitemu namenu in kulturnemu programu) in je bila daleč od podobnih turističnih prireditev. Žal, toda tako je bilo!

ŠESTIČ: Naše delo in njegova kvaliteta sta izpostavljeni najširši javni oceni. Veseli smo slehernega, tudi kritičnega zapisa na naše pisanje, kajti ob tem kvalitetno rastemo. Kritika je pomemben element našega dela in sleherni bralec oziroma občan ima pravico, da nas kritizira. Podpisane organizacije in društva iz Gornjega grada pa NIMAJO MORALNE IN NIKAKRŠNEKOLI DRUGE PRAVICE, da nam očitajo pomoč, ki nam jo družba daje in ki jo moramo mi opravičiti s kvalitetnim delom. Mozirska občina že vrsto let ne prispeva za naše delo niti prebite pare! O kvaliteti dela in očitku o družbeni pomoči morajo soditi bralci, ne pa podpisane organizacije in društva iz Gornjega grada. Tu ste šli le nekoliko predaleč!

In še nekaj: bi bilo naše delo kvalitetnejše, če bi o vaši prireditvi pohvalno pisali?

SEDMIČ: Kot rojak iz mozirske občine sem si vsa leta mojega časnikarskega dela v polni meri prizadeval, da doprinesem kar največ k razvoju tega območja. Upam, da moja prizadevanja niso ostala neopažena!

BERNI STRMČNIK

V vsak dom NOVI TEDNIK

Komentar

BOG VISOKO, CAR DALEČ

Ruski mužiki v tem izreku smo si ga sposodili za naslov, niso izražali svojega mesticizma, marveč razmere, v katerih so živeli pod oblastjo svojih zemljiških gospodov.

Dandanes tudi pri nas kar manjka malih bogov, zlasti pa jih mrgoli v dislociranih obratih, ki daleč od svojega matičnega podjetja vedrijo in oblačijo nad svojim kolektivom, v zatišju od vetra, ki veje, piha in vetri po večjih kolektivih na očeh občinskih političnih organizacij, vrste samoupravnih organizmov.

Družbeni premiki, vse politične akcije, analize, preverjanja razmer, vse to se opravi vselej najprej po velikih, vedno so najprej na tapeti EMO, Železarna, Cinkarna, Aero, Metka, Toper itd., kar malo sapice pa priveje do malih kolektivov, do teritorialno razkropljenih obratov, izpostav, zastopstev, podružnic. V teh navadno ni sledu o samoupravljanju, ni sledu o politični dejavnosti, o političnih organizacijah.

Najbolj zgovoren dokaz, kako neradi stopajo vodilni ljuaje v dislociranih obratih iz debele sence družbeno-političnega zatišja, je dvakratni sklic predstavnikov okoli 30 takih obratov, kolikor jih v celjski občini imamo. Medobčinski svet storitvenih dejavnosti je obakrat želel načeti razpravo o uresničevanju ustavnih dopolnil, toda že prvič niti polovica vabljenih ni prišla, drugič pa komaj četrtina. Zakaj? Zato, ker so bili vabljeni ravno tisti, ki najmanj želijo spremembe, ljudje, ki jim matična podjetja skoraj ne naložijo nobene druge naloge kot kolikor se da rentabilno poslovati, kako, s kakšnimi medčloveškimi odnosi, to ni več tako zelo pomembno.

Kje je recimo samoupravna zavest stotin zaposlenih v trgovinski mreži obutvenega kombinata »Borovo«, ki tolerirajo dejstvo, da vse omrežje v Sloveniji v centralnem delavskem svetu zastopa en sam človek?

Ali drug primer! Celjski obrat »Surovine«, matičnega podjetja v Mariboru, ima sicer obratni delavski svet, katerega pristojnosti so prava farsa. Odločajo lahko o sprejemu delavcev in o delitvi dohodka po drugi družbeni delitvi in še to po pravilniku, ki velja za celotno podjetje. Je kaj čudnega, da v tem kolektivu bode v oči krivična delitev osebnega dohodka, ko je med nekvalificiranimi delavci tudi po 100 odstotkov razlike v korist tistih, ki nakladajo z mehanizacijo in v škodo onih, ki to delo opravljajo ročno?

Tak odnos do dislociranih obratov je tudi povod, da je medobčinski svet sindikata storitvenih dejavnosti sklenil nuditi strokovno in politično pomoč pri izdelavi samoupravnih sporazumov, pri ustanavljanju TOZD, kajti kot rečeno, so takšni obrati navznoter kadrovsko šibki, matična podjetja pa najbrž nimajo interesa, da bi jim pomagala pri tem.

Prišel je čas za preveritev tudi takih kotičkov. Vendarle. JURE KRASOVEC

JAMARJI NA KOZJANSKEM

Ni še tako dolgo, odkar so bili na Kozjanskem jamarji iz Maribora. Da ne bi slučajno kdo mislil, da je to poseben jamarski klub, je treba povedati, da gre za skupino entuziastov, ki se poleg jamarstva ukvarjajo še s planinstvom in s hojo v naravo. Mariborski jamarji so se spustili v že znano Pustišekovo lükjo, razen nje pa so odkrili še eno podzemeljsko jamo. Noč so prespali kar v šotoru ob Pustišekovi lükji, naslednji dan pa so se odpravili v novo odkrito jamo, ki pa je niso raziskali. Obljubili so, da še pridejo na Kozjansko, čim bo le mogoče, ker so jih pritegnile lepote kozjanskega podzemeljskega sveta, razen tega pa upajo, da Kozjansko skriva še več jam.

Pred meseci so kozjanske podzemeljske jame raziskovali tudi člani jamarskega kluba Črni galeb iz Šempetra v Savinjski dolini. Po njihovih izjavah sodeč, so kozjanske podzemeljske jame zelo lepe, le dostop do njih je precej težak. Menijo tudi, da bi se te jame dale izkoristiti v turistične namene takoj, ko bi Kozjansko imelo boljše cestne zveze, ki bi njihove podzemeljske skrivnosti odprle svetu. Tudi oni so obljubili, da še pridejo na Kozjansko.

MST

Naši znanci

PIŠE: Z. STOPAR

FRANJO REJEC

Povedali smo že, da je naš znanec Franjo Rejec preživljal svoja najlepša leta kot brezskrbni tiček na veji, v Vitanju. Tu je ostal tri leta, nekaj časa je učiteljeval ponovno v Strmcu, potem pa je bil leta 1927 premeščen v Šoštanj. Tu je v zagonu moškega dozorevanja, ves poln sil, postal starosta sokolov in predsednik učiteljskega društva. Z dušo in telesom naprednjak je svoje ideje vcepljal učencem, med katerimi so bili Biba Rök, Kajuh in Mravljak. Nenadoma pa je prišla premestitev, brez obrazložitve, kot je bila takrat navada, in pot predvojnega učitelja, ki je iskal resnico, je držala leta 1932 v vasico pri Slavonski Požegi. Ker se je pritožil, da ne obvlada dovolj jezika, je dobil odgovor prosvetnega ministra, da ga premešča v Krivo Reko — Zlatibor pri Titovih Užicah, kjer govore najlepšo srbohrvaščino. Rejec je mislil, da bo našel tod okoli zaostalo ljudstvo, pa se je zmotil. Postavljali so novo šolo gradili so jo sami, kar je bilo za tiste čase nekaj nenavadnega. Tudi po sedem ur daleč so hodili po pesek in nobena ovira ni bila tolikšna, da bi se je ustrašili.

Rejec se je med njimi dobro počutil, ker ga je slavonska odprtost priklenila in ko se je 1936 leta poslavljal od njih, je bilo slovo težko. Pa vendar toliko lažje, ker je odhajal v Vitanje, ki ga ni, izvzemši dvakrat, med vojno in po vojni, več zapustil. Tu je pognal korenine, tod bo ostalo zapisano njegovo ime. Veje prosvetne dejavnosti je razpredal daleč naokoli, postavil je trdne temelje vitanjski osnovni šoli in prosvetnemu življenju. Veliko se je med tem časom tukaj igralo in pelo. Učitelji so delali z roko v roki, bili so duša vsega naprednega, pa naj si bo to prosvetljevanje na zdravstvenem ali kulturnem polju. In že so se bližale hude vesti iz svetovnega nemira, že se je zgrinjal nad Evropo oblak druge svetovne vojne. Vse je čakalo, kaj se bo zgodilo, kako bo ravnala naša državica. Vlogo prosvetnega delavca v tistem času ni poznala meja.

(Se nadaljuje)

Franjo Rejec kot učitelj zlatiborske otročadi leta 1934. Na konju je pojahal do šole, ker cest ni bilo prevoznih za drugo prometno sredstvo. Ta slika je bila kriva, da so ga Nemci ob svojem prihodu v Vitanje imeli za četnika in ga zato odpeljali v zapore v Maribor. Našli so jo v Rejčevem stanovanju.

Bralci pišejo

NETOČNO

Podpisani se vam zahvaljujem za objavljene prispevke, vendar moram povedati, da jih popravljate. Zlasti mislim na sestavek Pot spominov. Jaz sem pisal, da je hodil Sergej Kraigher po Kozjanskem, z njim pa borka Kozjanskega odreda s hčerko in sinom, vi pa ste zapisali prav obratno. Drugi prispevek je bil Čas hiti. Ta je bil še bolj pomanjkljiv. Vse glavno ste izpustili. Ne bom vam prikazoval, kaj je vse narobe, zato sem članek raje še enkrat napisal. Prilagam popravljeni prispevek in prosim, da ga v celoti še enkrat objavite.

Jakob Leskovšek,
Lesično

Odgovor: V rubriki Bralci pišejo praviloma skrajšujemo pisma, ker so predolga. Če je članek ali prispevek res zelo zanimiv, ga objavimo v celoti. In dalje — v uredništvo želimo, da bi lahko objavili kar največ pisem. Vi, tovariš Jakob, pa se mnogokrat oglašate, česar smo seveda zelo veseli, toda pišete dolge sestavke in še jezite se, če kaj krajšamo. Malo bolj bodite potrpežljivi in tudi glede krajšanja se boste morali sprijazniti.

ŠPORT ALI DELO

Cenim šport, ker je gibanje koristno za mlado in staro, če pa se šport goji v obliki dela, pa je dvakrat koristen. Zanima me, kako spodbuditi veselje do dela v proizvodnji v isti meri, kot je zanimanje za šport. Ko bi človek svoje sile, ki jih potroši v športu, dirkanju, dviganju uteži, uporabil za večjo produktivnost, nam ne bi bilo treba iz dneva v dan tarnati, kako se vse draži, temveč bi videli, kako proizvodnja raste, cene pa se znižujejo. V tem primeru nam ne bi bilo potrebno v tujini iskati zaslužkov, ampak bi imeli doma dovolj dobre osebne dohodke. Ali ne bi mogli tekmovati v tem, kdo bo dvignil težjo samokolnico, nasuto z gramozom, in jo najhitreje pripeljal na določeno mesto pri gradnji ceste? Šport je tudi dobičkonosen, kar ni lepo.

Oprostite moji preprosti pisavi. Jaz pišem tako, da se sporazumemo, ne pa za to, da nekaj napišem. Tujke naj pišejo tisti, ki ne ljubijo slovenske besede. S kakšno ljubeznijo smo izgovarjali slovenske besede v času, ko je odšel okupator!

Franc Vošnjak,
Tabor

NEDELJSKI IZLET

Kadar se veselimo nedeljskega popoldanskega izleta, je kosilo hitreje pripravljeno, še bolj hitro pa je pomita in pospravljena posoda.

Tako je bilo neke nedelje tudi pri Jani in Janezu. Ob enih popoldne sta bila že na avtobusni postaji in čakala na lokalni avtobus. Janez, poglavar te dvočlanske družine, je vstopil za ženo in se ponosno postavil k blagajni. »Tri dinarje dvajset!« je zahteval sprevodnik in mu ponudil dve vozovnici. Janez je vzel oba listka, sprevodniku pa dal starega tisočaka in še dodal: »Drobiž pa kar pustite!« Ta je malo čudno pogledal in se zahvalil. Po kratki vožnji sta zakonca izstopila na lepo urejeni avtobusni postaji. Tu se je skoraj zaletel mednju desetletni deček in se obrnil s prošnjo Jani, misleč, da so ženske bolj usmiljene in da vse verjamejo. »Gospa, mi posodite dva dinarja za avtobus; izgubil sem denarnico!« Pri tej izpovedi je gledal v tla in bil videti nestrpen. Bal se je, da bi se ljudje prehitro razšli. Janez mu je vsul v pest nekaj novih, še preden ga je žena posvarila, naj ne verjame. Ko sta pila sok v restavraciji, je Jana opazovala dečka, ki je nadlegoval tudi druge mimoidoče. Kmalu pa je prišel mimo postaje z velikim sladoledom in se za avtobus še zmenil ni.

Pot do jezera, kamor je bil namenjen naš par, jima je hitro minila. Ob vodi sta se pošteno odpočila in si napasla oči. Žal je bilo za kopanje prehladno, a dovolj toplo za pijačo. Poleg pijače sta si naročila tudi slaščice. Janez je plačal kar s petdeset dinarji, čeprav je stalo skoraj dvajset dinarjev manj. Tokrat ga je žena, ki je ves čas brzdala svoj jezik, le opomnila naj ne razsipa tako z denarjem, češ da ga že kar čudno gledajo. Tedaj sta prisedla še dva prijatelja, ki jim ni treba paziti na vsak dinar, tako kot mora Jana pri vsakodnevnem nakupovanju. Seveda se je Janez tudi tokrat izkazal. Ko so izpraznili kozarčke, jih je povabil v čoln in čolnarju dal mastno napitnino.

Nad jezero je legel mrak. Povsod so se prižgale lučke. Ljudje so se odpravljali, nekateri so lovili razigrane otroke in jim natikali puloverje, drugi so se ukvarjali s psički.

Tudi za Jano in Janeza je bil nedeljski izlet končan. Šla sta proti postaji, a še preden sta prišla na cilj, se je Janez ustavil in začel ustavljati avtomobile.

»Kaj ti je bilo treba tako nesmiselno zapravljati, da ti je še za avtobus zmanjkalo!« je bruhnilo iz nje.

»Ne razburjaj se,« jo je miril, »vsi tisti, ki sem jim danes plačeval, pa le mislijo, da sem bogat!«

L.

NA PLANINAH

Planinsko društvo Oljka Polzela je letos že priredilo zanimiv enodnevni izlet na Nanos in Cerkniško jezero. Izlet je društvo priredilo mladini ob 80-letnici tovariša Tita. V nedeljo, 20. avgusta so odšli na štiridnevni izlet po slovenski transverzali v Julijske Alpe: Mojstrana—Triglav—Vršič. Vodil je izkušeni vodnik Ernest Jelen. Za Dan planincev bodo organizirali izlet na Peco na Koroškem, v jeseni pa še na Kum v Zasavju.

PD Oljka,
Polzela

SREČANJE DVEH DOB...

Da, prav ste videli. Krave beže pred mogočnim buldožerjem, ki je trenutno na gradbišču Golo rebro pri Žičah, kjer pripravljajo betonarno za gradnjo predora, koder bo tekla hitra cesta. Zdi se, da je simbolika tega posnetka vse bolj prisotna tam, kjer se naseli tehnika . . .

Foto: D. Medved

VPRAŠANJE ZA IGRO

Z nekaj vrsticami se oglašam kot dolgoletni ljubitelj Novega tednika. Naročnik sem že od takrat, ko ste imeli samostojno tiskarno v Celju — ali bolje rečeno, odkar NT izhaja. Zelo sem zadovoljen z vsem, o čemer pišete v NT. Priznam, da za nekatere športne panoge res nisem vnet, a vse drugo me kar zanima. V NT je za vsakogar nekaj. Kakorkoli že — zelo rad imam nagradno igro Naše vprašanje — vaš odgovor. Pohvaliti se moram, da so me bralci trikrat izžrebali in da sem dobil celo tri tehtnice. Res pa je, da igram že od vsega začetka. V zadnjem času sem imel malo sreče. Odločil pa sem se, da vam predlagam novo vprašanje, ki bi ga lahko uporabili za igro. Če boste zadovoljni, pismo objavite in potem se bom še kaj oglasil.

Albin Cocej,
Višnja vas 14 a, Vojnik

ODGOVOR: Seveda smo zadovoljni! Vprašanje je v redu, uporabili ga bomo, vi pa se le še oglasite.

MALO ZA ŠALO

Vse v uredništvu lepo pozdravljam in vam želim še veliko uspehov pri urejanju NT.

Na vaše vprašanje, kateri novi rubriki bi dali prostor v NT, predlagam rubriko z naslovom Malo za šalo, malo za res. V tej rubriki bi objavljali na primer šaljive pogovore, šaljivke in podobno. Za primer naj navedem naslednje:

Čeprav je v avtobusu napisano, da je kaditi prepovedano, se strastni kadilci težko zdržijo. Tako si je šofer prižgal cigareto in kadil. Potniku, ki je sedel za šoferjevim sedežem, se to ni zdelo prav, saj bi moral biti za vzgled potnikom, in ga je opozoril: »Zakaj kadite, saj vendar piše, da je prepovedano?« Šofer je mirno odgovoril: »Vi tudi imate doma psa in napis Pozor, hud pes!, pa za domače to ne velja.« Zadovoljen je sedel za volanom in kadil naprej, potnik pa si je mislil svoje.

Večkrat koga vprašam, če bere NT in kako je z branjem zadovoljen, pa mi skoraj vsak enako pove: »V njem bi morali biti še vici, da bi se človek še malo nasmejal. Tega v njem manjka.« Drugače pa nima nihče posebnih pripomb. Vendar pa nikakor ne zahtevam ali pa vsiljujem te nove rubrike. To je le moj predlog. Za jesen pa predlagam Finžgarjevo povest Mirna pota. Pa naj bo še enkrat povest, da ne bo vedno roman. Povest je zelo lepa in bi jo z veseljem prebirali ljudje. Čeprav sem to povest že brala, bi jo rada še enkrat, ker je zelo lepa.

Marta Golež,
Proseniško

JOKAJTE, OTROCI! MAME NE BO VEČ

IVANKA OREL in MIRA PAJK sta v vsakem stavku, ki sta ga povedali, razgrinjali nove grozote, tegobne spomine na dolga leta v otroških kazenskih taboriščih nacistične Nemčije. Posredujemo bralcem le nekaj drobcev njune pripovedi za naš prispevek k srečanju, ki bo v soboto v Celju.

POŠASTNA REDOLJUBNOST SOLDATESKE »NOVEGA REDA«

Nacisti so bili tako vroči poborniki reda, da so ga vtkali tudi v svoja grozodejstva, ki jih sicer »odlikuje« podivjana stihija razčlovečenja.

Ivanka Orel, Kosova pripoveduje:

Potem ko so Nemci že leta 1941 ujeli brata Toneta in ga kot talca ustrelili, so se znesli nad vso družino. 3. avgusta 1942 so nas vse zaprli v okoliško šolo v Celju. Po štirih dneh so odpeljali moške, med njimi našega očeta. Dva dni smo se oklepali mame, potem so nam odtrgali tudi njo. Ostala sem z mojimi brati sama. Bilo mi je 16 let, Konradu 14, Viliju 9, Daniju 7 in Marjanu 5 let.

Nam otrokom so rekli, da so starše poslali naprej, da bodo pripravili bivališča za nas. Odpeljali so jih v Auschwitz, kjer sta oba umrla.

Nas so najprej skupaj odpeljali v Frohenleiten, kjer so nam »obzirno« sporočili, da je mama umrla za srčno kapjo, oče pa za pljučnico. Otroke so nas imeli v otroškem lagru najprej pomešane. Potem so nas sistematično porazdelili po črkah priimkov, nazadnje po starostnih skupinah. Sedem so nas odpeljali iz Celja, na koncu smo se znašli razkropljeni po šestih taboriščih. Le najmlajši Dani in Marjan sta ostala skupaj.

Najbolj grozno je bilo v Celju, ko so nas ločili od mater. Starejši smo se zavedali nemške laži, kajti naš jok jim je šel na živce, ne pa do srca. Zato so starejši bodrili mlajše k joku:

— Jokajte, otroci! Mame več ne bo!

ŠTIRJE MRTVI, TRIJE PREŽIVELI, ZA NAJMLAJŠIM NI SLEDU

Ko so Nemci aretirali 18-letno Amalijo Strožerjevo iz Grajske vasi in jo obdolžili sodelovanja s partizani, so se maščevali tudi nad vso družino.

Najmlajša, Mira, sedaj Pajkova, pravi:

»V celjsko okoliško šolo so odvlekli vse. Tudi strica in sestrično s komaj rojenim dojenčkom, ki sta živela v naši hiši. Oče že ni bil več živ, tako smo z mamo ostali 38 letni Franci, 21 letni Ivan, 15 letni Maks in jaz, ki sem bila stara 13 let. Najprej so odpeljali Francija, ki je potem umrl v taborišču. Potem so nam vzeli mamo, ki je tudi zgorela v krematoriju v Auschitzu. Tudi sestrično in strica so odpeljali v taborišče smrti, kjer sta oba umrla. Sestričin sinek je bil še do Frohenleitna z nami. Starejši otroci smo skrbeli za dojenčke, odtrgane od mater, kakor smo vedeli in znali. Najmlajše so potem delili med nemške družine. Za našim malim bratcem se je zgubila vsaka sled. Od osmih smo se vrnili le trije najmlajši . . .«

Ena od redkih fotografij iz otroškega taborišča Kastl. Posodila nam jo je Ivanka Orel (na sliki v sredini z malim fantkom na rokah). Na desni v kotu je v naročju dekleta štiriletna Lojzika.

MOLITEV MALE LOJZIKE

V taborišču v Kastlu, pripoveduje Ivanka Orlova, nas je nekaj starejših bilo za strežbo malčkom, za pranje in kuhanje in za delo na klošterskih poljih. Najmlajši so se kar sami od sebe navadili, da so sicer govorili med seboj in z nami slovensko, čim pa se je pokazal Nemec, so klatili nemško.

Štiriletno Lojziko je z izjemnim dovoljenjem smela priti pogledat stara mama. Bila je pobožna ženska. Pred lagerskim vodjem je ženica vprašala Lojziko po nemško, če še zna moliti.

Dekletce pogleda lagerführerja in zapoje: Singend wollen wir maschieren . . . Babici so tekle solze razočaranja po licih. Nemcu pa se je širil prsni koš od ponosa nad tako uspelo prevzgojo. Toda ko je babica smela z Lojziko v sobo, so dekleta spodbudila deklico, naj babici pokaže, kako zna res moliti. In Lojzika je sčebljala svojo molitvico: Angelček moj; ki bdiš nad menoj . . .

Zdaj je babica še bolj jokala. Od ganotja.

Tako so se otroci sami med seboj bodrili, ohranjali jezik, ki so se ga naučili od svojih, zvečine mrtvih mater.

(Zapisal: J. Krašovec)

Jure Krašovec: Tednikovi pomenki s kmeti

TRIJE VRBOVŠKOVI ŽULJI

NERODNO MI JE, DA KMETJE Z ENKRAT DALJŠIM DELOVNIM TEDNOM NE ZMOREMO SAMI POSKRBETI ZA STAROST, SE HUDUJE ALOJZ VRBOVŠEK IN NAVRŽE ŠE NEKAJ DOKAZOV O DRUGORAZREDNOSTI KMEČKEGA STANU

(Nadaljevanje in konec)

Zadnjič smo opisali dva žulja, ki skelita naprednega kmeta Alojza Vrbovška iz Dolge gore pri Lipoglavu v šentjurski občini: prvi naj bi bila kreditna politika do kmetov, ki investirajo v blagovno proizvodnjo, drugi pa družbeni položaj kmečke žene.

Silva Vrbovškova ni utegnila pristaviti še svojega mnenja, ker je morala zaradi moževe poškodovane roke delati za dva in je ob mojem obisku s traktorjem orala njivo.

OD DESETIH MILIJONOV NITI DINARJA NA ROKO

Alojz Vrbovšek je povedal še to, da mu od desetih milijonov kredita, v katerih so bili že njegovi trije suhi milijoni vračunani, niso dali niti enega dinarja na roko. Vrbovšek je razgledan in brata ima, ki kot uslužbenec gradi hišo, pa ve, da zasebni graditelji dobijo vsaj del denarja za prevoze, za les, mivko, pesek in druge materiale, izplačan v gotovini. On je moral za vseh deset milijonov delati prek podjetij. Če bi mu recimo banka pustila tri milijone lastne udeležbe, da bi z njimi sam razpolagal, bi ta denar mnogo bolj ekonomično obrnil. Tako uspevajo delavci postaviti stanovanjske hiše, ker iščejo najcenejše rešitve.

»Kmet, ki vlaga v blagovno proizvodnjo, bi moral v interesu družbe biti deležen bolj naklonjene kreditne politike. Moj sinek je še majhen, vendar če bi se zdajle odločal, da ne bo kmet, mu ne bi mogel zameriti.«

TRETJI ŽULJ: POKOJNINSKO ZAVAROVANJE KMETOV

Alojz Vrbovšek je nazadnje pokazal še svoj tretji nevidni žulj, ki ga pekli bolj od resničnih.

»Poglejte! Kmet ne bo nikoli mogel uveljaviti pravice na skrajšani delovni čas, na 42-urni delovni teden. To enostavno ne gre. Živina potrebuje oskrbo od ranega jutra do poznega večera. Rastline, travniške in poljedelske kulture imajo svoj ciklus rasti in zorenja. Ta rast diktira ure in vreme mu pri tem dodaja svoje. Blagovni proizvajalec, recimo živinorejec, tudi pozimi nima manj dela. Če prodajaš mleko, je treba vstati ob štirih, pomolsti krave, da bi bilo mleko ob pravem času pri zbiralnici. Pa kaj bi govoril, kmetje dobro vedo, kakšen je njihov delovni dan, pa če se še tako umno in premišljeno obračajo . . .

Nejevoljno so se mu zasvetile oči, ko je nadaljeval:

»Pri vsem tem pa doživljamo kmetje svojevrstno ponižanje, da bomo ob uvedbi pokojninskega zavarovanja imeli neprijeten občutek, da si tega »denarnega preužitka« nismo mogli ustvariti sami, da bo v skladu tudi denar delavcev. Tega ne razumem. Po dvanajst ur dnevno delamo, nimamo prostih sobot in nedelje so mešanica dela ter počitka, a vendar nismo toliko donosni, da bi iz naslova našega dela ustvarili dostojen pokojninski sklad. Delavci naših proizvodov ne dobijo poceni, mi zanje ne dobimo toliko, kolikor je vredno naše delo. Kje je ta razlika? Ko bi bila v njej vsaj naša jutrišnja pokojnina?!«

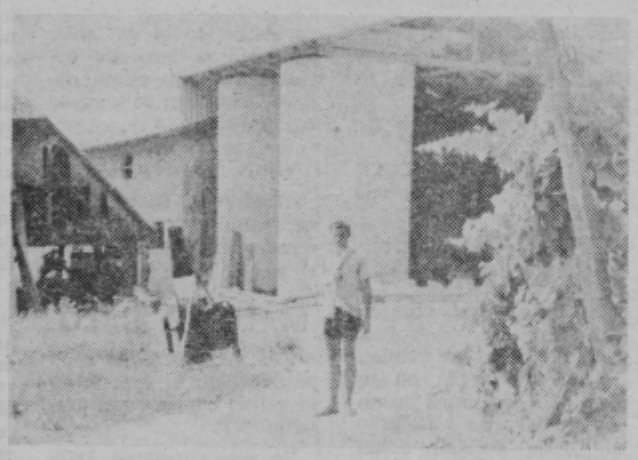

Že od daleč viden simbol vzorne kmetije v Dolgi gori je nov Vrbovškov hlev. Vsak izmed dveh silosov drži po 56 kubičnih metrov silažne krme. Depo nad hlevom pa okoli 600 kubikov krme. Na levi je še eden od starih hlevov. Ni časa, da bi ga podrli. Sicer pa le še nudi streho.

USPEH VRBOVŠKOVIH JE NJIHOVA ENOTNOST

Da Vrbovškovi v Dolgi gori vztrajajo, da kljub vsem naštetim težavam, ki bi marsikoga spravile v malodušnost, napredujejo.

»Veste, družinska enotnost je temelj. Že oče je bil napreden kmet, vendar so bili takrat časi še manj ugodni za kmete. Ko sem pred osmimi leti prevzel, je bila mama pravzaprav večji zagovornik mehanizacije kot jaz. Enako tudi žena, ki se je na majhnem posestvu, kjer je šlo vse bolj na roke in ramena, dovolj nagarala, da je znala ceniti stroje, čeravno je bilo treba zanje odšteti lepe denarce. Zastopnost, kot rečemo medsebojni slogi, je vse. Kjer ni razumevanja, kjer vsak vleče v svojo smer, tam gotovo ne gre. Vidite, da še vedno imamo konja, našo »Bistro«. Veliko nam je pomagal med gradnjo, ko je bil traktor bolj za prevoze kot za delo na kmetiji. In mama ima veselje z njo, čeravno se navdušuje tudi nad traktorjem. Pri hiši vemo vsi za vse in bremena ne težijo samo enega. Lažje je tako . . .«

Čeravno je pestoval v mavec obdano desnico, je vseeno gospodar ALOJZ VRBOVŠEK postal nemiren. Pogovor se je le predolgo zavlekel. Zato sem se poslovil od kmeta, ki ni godrnjač, ki pa se ne ustavlja, kadar je treba povedati neprijetno resnico, pa naj bo to na sestanku sveta kooperantov ali pa če se oglasi časnikar. Sicer pa govori o stvareh zato, ker upa, da se bodo zadeve le enkrat uredile. Da bi se le do takrat, ko bosta otroka rastla pod vrh in bi starša le ne bila vesela, če se nobeden ne bo odločil za kmetijo.

POPRAVEK

V prejšnji številki je bilo v sestavku o Vrbovškovih več manjših napak, največjo pa je tiskarski škrat napletel z izjavo, da so si Vrbovškovi omislili pri hiši nov kuhalnik, kar gotovo ni nekaj posebnega. Gre namreč za nov p u h a l n i k za spravilo krme. To je pa precejšnja razlika. Oprostite.

obrazi

VISOK JUBILEJ SKOKOVE MAME

Terezija Skok, mama naprednega predvojnega celjskega športnega delavca Ferda Skoka, praznuje 24. avgusta zelo visok življenjski jubilej. Stara bo 95 let.

Rodila se je na Primorskem v Idriji pri Bači 1877 leta. V družini je bilo šest otrok, trije fantje in tri dekleta, od katerih je bila ona najstarejša. Poročila se je, ko je bila stara 27 let in rodila tri otroke, hčerki Kristino in Marijo in sina Ferda. Mož je bil oficir, zato so se selili iz kraja v kraj. Ko se je pričela I. svetovna vojna, so se znašli v Celju, kjer živi že nad 50 let. Že leta 1938 je izgubila moža in ostala sama z otroki.

Najbolj jo je prizadela II. svetovna vojna, saj ji je vzela sina, ki je padel v partizanih, star komaj 32 let, ona pa je bila s hčerkama izseljena na Hrvaško v bližino Bjelovara. Tam so doživele mnogo hudega, toda kljub temu so le dočakale svobodo. Ko pa so se ob koncu vojne vrnile v Celje, je naletela na neprijazen sprejem. Vseh teh let se zelo nerada spominja, ker bi rada pozabila vse hudo, ki ga je doživela in preživela. Sedaj preživlja v miru jesen življenja. Vprašala sem jo, odkod ji tolikšna življenjska moč, saj je kljub visoki starosti čila in zdrava ter bistrega duha. Odgovorila je, da mora življenje človeka napraviti že v mladosti trdnega in močnega, da zbere vso voljo in se tako postavi v bran vsem težavam in razočaranjem, ki ga čakajo.

Ob njenem visokem jubileju ji želimo obilo zdravja ter mirnega in zadovoljnega življenja.

C. STOKLAS

LEPA GESTA

Celjski jadralci so dobili v nedeljo dopoldne izredno vabilo od kolegov iz Alpskega letalskega centra v Lescah. Kolegi so Celjane obvestili, da so tam izredni pogoji za višinsko letenje. To pa je priložnost za dosego norme za zlati »C« in diamantni »C« v dviganju.

Ker zaradi močne moče niso mogli Celjani na svojem letališču v Levcu dvigniti svoje jedrilice, so jih posodili peterici Celjanom Leščani. Za to gesto se jim Celjani iskreno zahvaljujejo. Kajti celjska petorica Peter in Marko Klinar, Rojnik, Leskovšek in Petelin so se dvignili na trenerju in delfinu v višino nad 4000 metrov in s tem dosegli normo za zlati »C«. Ker pa sta Peter in Marko Klinar že letos opravila prelet 300 km, sta si že priborila to visoko jadralno priznanje.

jk

turizem

Sv. Jošt na Dobrovljah. V ospredju cerkvica Sv. Jošta, ki jo obnavljajo. V njej so precej stare freske, ki se jih splača pogledati hkrati pa je izlet na Dobrovlje prijetno doživetje. V okolici sv. Jošta so med vojno divjali močni boji med Nemci in drugo grupo odredov. MSI

Celje

TURIZEM NA SEJMU OBRTI

Navzlic počitniškemu razpoloženju so pri poslovnem združenju Formator v Celju v teku vse priprave na letošnji peti sejem obrti in na šesto zlatarsko razstavo. Prireditev bo od 28. septembra do 8. oktobra.

Novost v letošnji manifestaciji obrtništva bo tudi turistična razstava. Pobudo zanj je dal kolektiv Izletnika. Na njej — urejena bo v prostorih slovenskega ljudskega gledališča — pa bodo dali poseben poudarek zimskemu turizmu in zdraviliščem.

Letošnji peti sejem obrti bo znova na atletskem stadionu, zlatarska razstava pa v prostorih muzeja revolucije.

MB

NAD 1500 GOJITELJEV

Akcija celjskega olepševalnega in turističnega društva o gojiteljih cvetja in s tem za čim lepšo okolico stanovanjskih in drugih hiš, vrtov in podobno, ima čedalje več privržencev.

Po prvih podatkih, ki so jih zbrali posebni društveni popisovalci, je v Celju, Storah, Šmarjeti in Skofji vasi okoli 1500 ljudi oziroma družin, ki skrbno negujejo cvetice na oknih, balkonih in vrtovih. Iz te množice bo komisija izbrala sto tistih, ki so dosegli najlepše uspehe. Med temi pa bo poznejе iskati nosilca zlate, dveh srebrnih in desetih bronastih vrtnic. Ostalih 87 gojiteljev pa bo dobilo pismena priznanja.

Razglasitev letošnjega tekmovanja za najlepše cvetice bo v oktobru.

CESTA SKOZI TRG

Ob turistični eksploziji, kakršno doživlja zadnje čase Podčetrtek s svojimi Atomskimi toplicami, je skoraj neverjetno, da je cesta skozi trg takšna, kakršna je: luknjičasta, lahko bi rekli grapasta ter strahotno prašna. Prebivalci trga, ki zadnja leta vse bolj prerašča v turistično naselje, se pritožujejo, ker zaradi prahu ne morejo gojiti rož in s tem olepšati trg, prav tako pa nima nobenega pomena urejati okolice hiš, saj prah uniči vse, razen tega pa je treba počakati, ker obljubljajo, da bodo cesto asfaltirali. Ta obljuba je sicer že precej stara, vendar le ne bi bilo slabo, če bi se letos spomnili in uredili tistih nekaj metrov do asfaltirane ceste, ki pelje proti Celju.

Dobrovlje

PRETEKLOST IN SEDANJOST

Na Dobrovljah se nam obeta planinska postojanka, zato bržčas ne bo odveč beseda o njih; tem, z gozdovi poraslim podaljškom Menine. Geograf Milan Natek je Dobrovljam posvetil izčrpno demografsko študijo Zemlja in človek po Dobrovljah. Odpreti je treba Celjski zbornik 1962, str. 36 . . .

Na Dobrovoljske planote drži iz Braslovč (Male Braslovče) pred leti zgrajena cesta, imenovana partizanska, zakaj Dobrovlje so zibelka štajerskega partizanstva, saj je bil tam ustanovljen oktobra 1941 prvi štajerski bataljon in so bile prizorišče večkratnih bojev. Na Tolstem vrhu, ki je najvišji vrh Dobrovelj (1077 m) sta 1943. padla narodna heroja Dušan Kraigher in Vera Šlandrova. Zdaj počivata v grobnici herojev na Šlandrovem trgu v Celju.

Partizanska cesta se vije najprej v serpentinah navzgor, nato bolj zložno po gozdovih in končno do dobrovljških planin, mimo več kmetij do kmeta Kogovnika, od koder je še kakih 10 minut do Črete z dvema cerkvicama, ki segata še v gotsko dobo. Od tod je prelep razgled po vsej Zgornji Savinjski dolini in na Savinjske planine pa tudi tja proti Uršlji gori in Pohorju.

Dostop na Črето je možen tudi iz vasi Kokarje (avtobusna postaja) ob cesti Mozirje—Nazarje—Gornji grad 1 1/2 ure).

S Črete se pot obrne v levo mimo kmeta Ropasa in se spusti strmo navzdol proti Vranskemu, mimo nadaljnjih kmetij, skoro ves čas skozi goste gozdove. Pot iz Braslovč preko Črete na Vransko traja okoli 4 ure.

Dobrovlje so dostopne tudi iz Mozirja po cesti skozi vas Loke in iz drugih krajev v Zadrečki dolini.

Na Dobrovljah so idealni, a še malo znani smučarski tereni. Gotovo utegnejo bolj zaživeti s planinsko postojanko, toda smučarjem nudijo prijazen krov tudi pri Spanu pod cerkvijo na Črети.

GG

Polzela

„Svoboda“ na pravi poti

Stanko Novak, predsednik

Jaka Jeršič, režiser

Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« Polzela spada med tiste kulturno prosvetne organizacije, ki si lahko obetajo tudi lepo prihodnost. Napredno gledanje vodstva, odprtost in spontano vključevanje v družbeno dogajanje svojega kraja prav gotovo priča v korist te trditve. Prijazen stisk roke in že je predsednik z vsem žarom pripovedoval o njihovih sekcijah. Najdelavnejši sta, po mnenju Staneta Novaka, dramska in pevska sekcija; nato sledi knjižnica z 2.500 knjigami, glasbeno šolo pa so ustanovili šele leta 1971.

S prihodom režiserja Jake Jeršiča je po zagotovilu predsednika nastala mlada gledališka skupina, ki je skušala ustvariti dela s sodobnejšo, aktualnejšo in za današnji čas primernejšo tematiko. To jim je že zdaj precej uspelo. Starejša generacija, obremenjena s preteklostjo, se je v glavnem oklepala čitalniškega repertoarja. Izbira del se je popolnoma spremenila. Naj navedemo samo nekaj del: Babilonski stolp, Bog je umrl zaman, Mišolovka, Kadar se ženski jezik ne suče. Jaka Jeršič je dosegel največji uspeh z Agate Christie krimninalko »Mišolovka« in Rabadanovo farso »Kadar se ženski jezik ne suče« — z obema je sodeloval na republiški dramski reviji. Tudi k sedanjim uspehom je veliko pripomogel Ivan Palir, ki je bil vrsto let steber gledališkega delovanja na Polzeli in je pomagal ohraniti dolgoletno tradicijo. Ta sega še v povojno obdobje.

Moški pevski zbor šteje 36 članov in ga vodi Vinko Rizmal. Prihodnje leto bodo praznovali 20. obletnico. Zbor poznajo v vsej Savinjski dolini, njegovo ubrano petje pa sega daleč naokrog, skoraj ni večje kulturne prireditve, kjer ne bi sodelovali. Udeležujejo se vseh medobčinskih pevskih srečanj, tesne stike pa je navezal tudi z zamejskimi Slovenci v Doberdobu.

Potrebe po glasbeno izobraženih članih so narekovale, da so leta 1971 ustanovili nižjo glasbeno šolo, kjer poučujejo v glavnem klavir in harmoniko. Letno absolvira to šolo 19 učencev.

Vsa povojna leta odlično deluje tudi njihova knjižnica pod vodstvom ravnatelja šole Milana Geršela. Vodstvo je prevzel že leta 1946, ob njem pa se vzgajajo mladi. Tako nimajo problemov s knjižničarji. Knjižni fond dopolnjujejo s pomočjo Občinske matične knjižnice iz Žalca in nabavljajo predvsem knjige za obvezno šolsko čtivo.

Polzelska »Svoboda« rešuje svoja finančna vprašanja v okviru Krajevne skupnosti. In tako je tudi prav. Kultura mora biti sestavni del potreb in prizadevanj velkega kraja. Žal povsod ni tako. Dobro kulturno-prosvetno delo je tu zelo cenjeno, saj ga podpirajo vse delovne organizacije, pred vsem pa podjetje »Garant« in Tovarna nogavic. Rezultat skupnih prizadevanj bo tudi obnovljen kulturni dom. Za obnovo imajo že sedaj zagotovljenih 80 milijonov starih dinarjev, če bodo potrebovali pa še kaj več — se bodo vrata blagajn gotovo odprla. Predsednik Stanko Novak nam je ob koncu optimistično dejal: »Če kdo nima denarja je ali slab organizator ali pa nič ne dela«. Kulturno prosvetno delo je pri njih vrednoteno.

Jaka Jeršič, mlad perspektiven režiser-amater, sicer tekstilni tehnik, ima polno načrtov. Želi si le urejen kulturni dom in normalne možnosti za delo. Igralci so bili navajeni zmrzovati — tega mora biti enkrat za vselej konec, saj bodo lahko ob boljših pogojih posvetili še več pozornosti kakovosti — edinemu pogoju za obstoj gledališke dejavnosti. Na vprašanje, ali že ima sestavljen letošnji repertoar, se je skromno nasmehnil. Pri gotovo nas bo presenetil z dobro gledališko predstavo!

Kot komentar k razgovoru lahko zapišemo: Delavsko prosvetno društvo »Svoboda« Polzela lahko služi za vzgled marsikateri kulturno prosvetni organizaciji.

ŠTEFAN ZVIŽE

Knjižnice zadovoljne

Ker vreme v teh dneh ni niti najmanj primerno za kopanje, sežemo večkrat po dobri knjigi. Zato smo vodstva celjskih knjižnic povprašali, kako je bilo z izposojanjem knjig v lanskem letu in kako je letos.

ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA: Mislimo, da smo letos izposodili več knjig kot lani. To je potrdila tudi naša polletna bilanca. Natančnih podatkov sicer nimam. Struktura bralcev pa je taka: na prvem mestu so dijaki srednjih šol, nato sledijo študenti in intelektualci. Izposojamo v glavnem strokovne knjige. Leposlovne knjige si izposojajo predvsem dijaki srednjih šol. Največkrat izposojene so knjige iz zbirke Kondor, ki si jih sposojajo srednješolci. Letos naročujemo dva kompleta te zbirke več, ker je po njej veliko povpraševanje.

MESTNA KNJIŽNICA: Z obiskom smo zadovoljni, čeprav imamo letos nekoliko manj obiska. To pa zato, ker smo spremenili nabavno politiko. Strokovna knjiga ima zdaj enkrat daljšo izposojevalno dobo, tako da gre zdaj knjiga manjkrat med ljudi. Prav zato imamo nekoliko manj obiska. Letos smo v prvem polletju izposodili 75.000 knjig, lani pa v celem letu 153.000 knjig. Najpogostejši obiskovalec je mladina, ki pa jemlje knjige za celo družino, tako da ne moremo točno vedeti, če je mladina naš najpogostejši obiskovalec. Naša knjižnica ima tudi pionirski oddelek, ki prireja med šolskim letom uro pravljic. Najbolj brane knjige so Evansova Matere in hčere, Suyenova Gora je mlada, Johanessova Ljubezen je le beseda in Letališče. Lani je bila najbolj brana Svetinova Ukana. V naši čitalnici imajo trenutno zaradi dopustov nekoliko manj obiska.

Če kak dan zaradi slabega vremena ne bo primeren za kopanje ali sprehod, pa sezimo po dobri knjigi! B. J.

Zadnji vitez plemeniti Heldenstamm

OB IZIDU KNJIGE V DVEH DELIH V SAMOZALOŽBI AVTORICE MARGARETE HESS - RAKOVE

Pred dvema letoma so v kriški Papirkonfekciji natisnili drobno knjigo, ki vsebuje 135 strani malega formata z naslovom Zadnji vitez plemeniti Heldenstamm s podnaslovom Resnična, pretresljiva ljubezenska zgodba. Avtorica, ki je bila rojena v Pulju in se je pozneje zaradi I. svetovne vojne preselila v Koprivnico je v izvirniku napisala knjigo v nemškem jeziku in je omenjeno delo prevedla učiteljica Marija Vutkovič. Letos pa je izšla še druga knjiga, tiskali so jo v Aeru. Najti avtorica v uvodu poveda, se je odločila za pisanje drugega dela zaradi velikega in dobrega odziva med domačini, ki so prvo knjigo pozorno prebirali. Zanimanje tujo je bilo res veliko, saj avtorica opisuje avtentične dogodke, ki so bili v tistih krajih in jih ljudje še danes spomnijo.

Pri tem pisanju se ne bi rad opredelil o vsebinski plati knjige, ki je že na prvi pogled na marsikaterem mestu sumljive literarne vrednosti, katere je slovenska, v primerjavi z drugimi evropskimi narodi, mlada književnost že v svojih prvih poskusih prešla in eliminirala. Nekaj drugega me je vzpodbudilo k pisanju. To je izredno slab prevod, »ki si je v svojih vrsticah privoščil marsikatero osnovnošolsko slovnično napako« in teh ni malo. Zato je kratkomalo nesprejemljiv. Vprašujem se, ali je sploh kdo knjigo lektoriral, saj so v njej napake, ki jih ne bi smel spregledati noben korektor v sami tiskarni. To nas opozarja, da bi morali v podobnih primerih, kadar gre za dela v samozaložbi, posvečati več pozornosti kvaliteti dela, vsaj tistemu osnovnemu, prvobitnemu posredovalcu — jeziku.

DRAGO MEDVED

Ukradeni otroci

DRUGA IZDAJA

Spomladi prihodnjega leta bo pri založbi Borec v Ljubljani izšla druga izdaja znanega dela Staneta Terčaka »Ukradeni otroci«. Ko smo se pred kratkim o tem pogovarjali s pisateljem in zgodovinarjem Stanetom Terčakom, je povedal, da gre pri drugi izdaji ne samo za ponatis prve, marveč zlasti še za pomembno dopolnilo. Nova knjiga bo namreč imela okoli 200 strani povsem novega besedila in zato novih dokazov o najstrašnejšem nemškem nacističnem genocidu nad slovenskim narodom.

Prve dni avgusta je poteklo tudi 30 let, odkar se je ta genocid pričel in ko je bivša okoliška šola, sedaj prva osnovna šola v Celju, postala vlovitveno taborišče za partizanske družine in družine ustreljenih talcev. Od tod so Nemci vlačili može in žene v taborišča smrti, otroke, ki so jih staršem vzeli, pa v posebna otroška taborišča, da bi jih pojaničarili.

Razen tega je prve dni avgusta poteklo deset let od izdaje prve Terčakove knjige »Ukradeni otroci«.

M. B.

Žalec

Zaprt savinjski muzej

V Žalcu so za občinski praznik odprli muzej Rista Savina, ki ga je v mesecu juliju obiskalo kar precej ljudi, okrog 1000. Na žalost pa je muzej ta mesec zaprt, ker so del prostorov odstopili razstavi pohištva. Odpreti ga nameravajo spet v začetku septembra. Odprt bo vsako soboto in nedeljo od 9. do 11. ure dopoldan. Seveda pa si ga bodo večje skupine lahko ogledale tudi izven tega časa.

C. STOKLAS

Na Svetini delajo

Spomeniško varstvena dela na Svetini tudi letos lepo napredujejo. Te dni si je potek obnove ogledala posebna strokovna komisija, ki je bila z dosedanjimi rezultati obnovitvenih del nadvse zadovoljna. Dokončana so bila nekatera dela na južni strani zunanjščine. Odstranjene so bile vse poškodbe v zidu, predvsem pa so bili zamenjani vsi dotrajani, kamnoseško obdelani členi. Stavba tako počasi spet dobiva značaj, kakršnega je imela v času svojega nastanka, ko so jo lahko upravičeno šteli med najlepše pozno-gotske stavbe na celjskem območju.

Letos namerava spomeniška služba obnoviti še del zunanjščine, obenem pa bodo v cerkvi odkrili star gotski tlak iz glaziranih keramičnih ploščic, ki ga bodo nato prihodnje leto v celoti restavrirali.

Na gradu bodo kopali

Na osnovi obnovitvenega in restavratorskega programa, ki ga je pripravil celjski zavod za spomeniško varstvo in ki je še vedno razstavljen v prostorih celjske študijske knjižnice, se bo prihodnji teden pričela na gradu uresničevati prva faza predvidenih del. Program je dokaj obsežen, saj predvideva raziskavo celotnega notranjega grajskega dvorišča, ki ga bodo mestoma odkopali do prvotnih nivojev. Tako bodo skušali zbrati čimveč znanstvenih podatkov o nekdanji podobi gradu, obenem pa pomeni to tudi prvi korak k uresničitvi zamisli o ureditvi modernega gostišča na starem gradu.

Izkopavanja bodo potekala pod vodstvom arheološkega oddelka ljubljanske univerze in bodo predvidoma trajala tri tedne. V tem času nameravajo raziskati tudi ostanke temeljev Friderikovega stolpa, kjer pričakujejo pomembna odkritja ter odgovor na vprašanje glede prvotnega dostopa na notranji vzdižni most. O poteku in najdbah bomo še poročali.

Žalec

Šolsko leto pred vrati

Še nekaj dni in spet se bodo odprla vrata osnovnih in srednjih šol, skoznje se bodo zgrnile trume učencev in spet bo zazvonil šolski zvonec. Medtem ko šolarji še preživljajo zadnje dneve počitnic, se na šolah s polno paro pripravljajo na pričetek pouka.

Obiskali smo nekaj osnovnih šol v žalski občini in povprašali, kako so pripravljeni na novo šolsko leto in s kakšnimi težavami se srečujejo. Vsepovsod so nas najprej pozdravile snažilke, ki so vneto čistile prostore, da bodo učenci prišli na čisto.

Osnovno šolo v Žalcu bo letos obiskovalo 560 otrok, od tega bo 60 prvošolcev, ki so vsi hodili v malo šolo. Kadrovskih težav nimajo, čeprav se bo učiteljski zbor zmanjšal za dva člana. Pač pa tudi letos ne bodo mogli organizirati otroškega varstva. V njihovi šoli namreč gostuje posebna osnovna šola in imajo premalo prostora. Ta problem pa bodo skušali čimprej rešiti s prizidkom, ki je predviden pri šoli.

V Šempetru so pričeli graditi novo šolo, ki je nujno potrebna, saj je sedanja premajhna in dotrajana. V njej so samo štiri učilnice in majhna kuhinja, dve učilnici imajo v nekdanji ambulanti, lastne telovadnice nimajo in tako je pouk telesne vzgoje v domu TVD Partizan. V hiši zraven šole imajo samo majhno pisarno, in so brez zbornice. Drugo leto bo predvidoma zgrajena prva etapa nove šole in takrat si bodo vsaj delno oddahnili. Letos je vpisanih 290 otrok, od tega v prvi razred 37. Z učiteljskim kadrom nimajo problemov, saj so vsa delovna mesta zasedena.

Osnovna šola v Polzeli bo sprejela 470 otrok, od tega 62 prvošolcev, ki so vsi obiskovali malo šolo. Šolsko poslopje je bilo lansko leto prenovljeno in dozidano, zato so v njem zelo dobri pogoji za delo. Učiteljev imajo dovolj, le na podružnični šoli v Andražu jim bo manjkala ena učna moč, ker se ni nihče prijavil na razpis. V Braslovčah pa imajo probleme glede kadra, ker učiteljem ne morejo nuditi stanovanj in jim le-ti odhajajo drugam. Učilnic imajo le sedem in bodo zato morali imeti dvoizmenski pouk. V prvem razredu bo 31 učencev.

Osnovno šolo v Prebboldu pa bo letos obiskovalo 540 otrok. Prvošolcev imajo 58. Tudi pri njih se srečujejo z nekaterimi problemi. Telovadnica je zelo slaba in zato bodo s pomočjo samoprispevka gradili novo. Prav tako je tudi nerodno to, da imajo varstveni oddelek in jedilnico v istem prostoru. Z učiteljskim kadrom nimajo večjih problemov, razen v eno oddelčni podružnici v Mariji reki, ki jo bodo morali letos ukiniti, ker se ni nihče javil na razpis prostega delovnega mesta. Otroke pa bodo s kombijem vozili v centralno šolo v Prebold.

Vsem učiteljem in učencem želimo veliko uspehov v novem šolskem letu.

CVETKA STOKLAS

Vrtiljak dogodkov

ŠOŠTANJ

Žena ubila moža

V noči s sobote na nedeljo se je v Šoštanju zgodil uboj v družini ROŽIČ na Goriški cesti.

69-letni FRANC ROŽIČ se je vrnil v soboto zvečer v stanovanje nekoliko vinjen. Doma je bila njegova 72-letna žena KATARINA ROŽIČ. Franc Rožič se je ponoči dvigal in hodil na stranišče. Verjetno je to njegovo ženo izredno razburilo, ker je kot oseba prizadeta.

V kuhinji ga je z valjarjem za testo in nekim ostrim predmetom večkrat udarila. Poškodbe so bile tako hude, da je Franc Rožič umrl v stanovanju.

Njegovo ženo so odpeljali v nevropsihiatrično bolnišnico v Vojniku.

ŠMARJE

Sv. Rok v novi obleki

Pred nedavnim so se končala obnovitvena dela na zunanjščini znane cerkve sv. Roka nad Šmarjem, ki se ponaša z najlepšo rokokojsko opremo notranjščine v Sloveniji in ki jo krasijo čudovite freske. Stavba izvira iz sedemnajstega stoletja, vendar je prav zaradi bogate opreme v seznamu najpomembnejših kulturnozgodovinskih spomenikov na Slovenskem.

Obnova je potekala v skladu z vsemi spomeniško varstvenimi načeli. Tako je stavba dobila lepo glajen apneni omet, kakršnega je imela prvotno, na vogalih pa so ostali vidni lepo obdelani kamniti klesanci. Obnovljen je bil tudi dragocen kip sv. Roka iz niše nad velikim vhodom, ki izvira še iz časa nastanka stavbe in je nepogrešljiva sestavina v zasnovi zunanjščine. Ker je bil dolgo izpostavljen vplivu sonca, vetra in vlage, so bile na njem uničene vse stare barvne plasti, zato so ga po navodilih strokovnjakov obnovili v naravni barvi lesa.

CELJE

Za Otok novi kotli

Lanska zima za prebivalce Otoka še zdaleč ni bila prijetna. Kotli v kotlarni so dotrajali, kar je najbolj prizadelo občane, ki so včasih po nekaj dni ostajali v mrzlih stanovanjih. Tako je bilo nujno kupiti nove kotle. S pomočjo stanovanjske skupnosti in s posojilom je podjetje Plinarna—Vodovod kupilo dva avtomatična kotla. Prednost novih kotlov je v tem, da bosta ogrevala stanovanja dan in noč. Dobili ju bodo septembra, delovati pa bosta začela 15. oktobra, kot to zahteva pogodba. Težave so nastopile, ker se je stanovalcem cena za centralno kurjavo povečala za 100 odstotkov. Kalkulacijo 30 ND za kvadratni meter pa mora Plinarni—Vodovod potrditi še občinska skupščina.

V. B.

JLA in mladi

V ponedeljek popoldne se je vršil v telovadnici TVD Partizan —Gaberje Celje prijateljski turnir v namiznem tenisu med ekipami pripadnikov JLA in ekipami Partizana Gaberje. Sodelovali sta dve ekipi Partizana Gaberje. Igrale so ekipe vsaka z vsako.

REZULTATI:

JLA I : GAB II 4:5, JLA II : GAB I 0:5, JLA II : GAB. II 1:5, JLA I : GAB. I. 2:5, JLA I : JLA II 5:0, GAB. I : GAB II 5:0.

KONČNI VRSTNI RED:

1. mesto Gaberje I, 2. Gaberje II, 3. JLA I, 4. JLA II.

To je bilo po dolgem času zopet srečanje med TVD Partizanom —Gaberje in JLA. Prihodnji ponedeljek se nameravajo zopet sestati in odigrati prijateljski turnir v odbojki. Želimo jim veliko uspeha!

GLANCNIK Darja

PTUJ

Festival narodno zabavne glasbe

Radio Ptuj bo tudi letos organiziral festival narodnozabavne glasbe, ki bo 25., 26. in 27. avgusta na dvorišču minoritskega samostana. Vstopnice so v prodaji v prostorih Radia Ptuj in v Turist biroju Ptuj.

LJUBLJANA

Gostuje Ray Charles

Slovenijakoncert Ljubljana pripravlja gostovanje slavnega slepega ameriškega pevca in komponista Raya Charlesa. Pevec bo nastopil v Ljubljani konec septembra.

ŠENTJUR

Plavali so

V počastitev občinskega praznika Šentjur je sindikat organiziral športne igre v plavanju v bazenu Šentjur in zaključek sindikalnih športnih iger za leto 1972.

Od desetih nastopajočih sindikalnih podružnic je osvojila 1. mesto sindikalna podružnica tovarne Alpos Šentjur in prejela prehodni pokal; 2. mesto je osvojila sindikalna podružnica prosvetnih delavcev, 3. mesto pa je osvojila sindikalna podružnica zdravstvenih delavcev.

Vsem nastopajočim sindikalnim podružnicam so bile razdeljene diplome, nagrade in pokali.

Zaključka sindikalnih športnih iger so se udeležili podpredsednik skupščine občine Šentjur, Ivan Veber in predsednik občinskega sindikalnega sveta Celje Ivan Kramer.

IVAN KOLMAN

Celje — Bojan Volk

O BODOČI SKUPŠČINI

Delegatski sistem in razmerja

Pristojnost vsakega zbora samoupravnih skupnosti bo določil statut. Temeljno izhodišče v urejanju pristojnosti zborov in razmerij med njimi bi moralo biti, da vsak zbor samoupravnih skupnosti obravnava v funkciji skupščine samostojno vprašanje, za katera je ustanovljen, usklajuje razmerje in razvija sodelovanje med temeljnimi organizacijami s tega področja združenega dela oziroma samoupravnih skupnosti in izdaja splošne akte na tem področju. To bi pomenilo, da je občinska skupščina pravzaprav sklop več skupščin, združenih in povezanih med seboj z ustrezno delitvijo dela, vzajemno odgovornostjo in potrebnim mehanizmom skupnega dela in uskladenega odločanja. Taka organizacija tudi uresničuje idejo, sprejeto že v ustavi leta 1963 Vsak zbor bi potemtakem imel specifično kot celote.

O posameznih vprašanjih bosta, po statutu, odločala dva ali več zborov samoupravnih skupnosti enakopravno; ob tem bo treba določiti tudi pravice pri soodločanju zainteresiranih zborov. O vseh vprašanjih delitve dohodka in izločanja dohodka za skupne družbene potrebe bi moral obvezno odločati zbor, v katerem so delegati, ki zastopajo področja, ki ustvarjajo dohodek. Statut bi moral proglasiti za veljaven vsak splošni akt, ki ureja ta vprašanja, če jih ta zbor ni sprejel. Tako na primer ne bi bilo mogoče sprejeti občinskega proračuna, če predloga v delu, ki govori o dohodkih, ni sprejel gospodarski zbor (morebiti tudi kmetijsko-gozdarski zbor). Ali pa: izločanje dohodka za izobraževanje in vzgoje bi enakopravno sprejemali gospodarski in kulturnoprosvetni zbor itd. Ta poseben pomen gospodarskega zbora v procesu sprejemanja odločitev narekuje uresničevanje osnovnega načela po zagotovitvi vodilne vloge delavskega razreda ter samoupravnih pravic delovnih ljudi in občanov v sistemu družbenega odločanja in v politični oblasti.

OBČINSKI ZBOR

Delegate (odposlance) v občinski zbor bi volili volilci v občini neposredno. Ker bi ta zbor ne imel več splošne pristojnosti, ampak bi bil predvsem operativen do vprašanj, ki mu bodo neposredno zaupana s statutom, ne bi smel biti preštevilčen — štel naj bi kakih 25 odposlancev, kar bi ustrezalo načelu »en delegat na 1500 volilcev«. (Na dan 31. decembra 1971 je bilo po KS tole število volilcev: Aljažev hrib 2568, Pod gradom — 2360, Center — 4210, Otok — 5815, Dolgo polje 5110, Gaberje — 4179, Store — 3712, Svetina — 264, Medlog 1248, Ostrožno — 1612, Šmartno — 1068, Dobrna — 1332, Strmec 1407, Vojnik — 2405, Frankolovo — 984, Škofja vas — 1328, Trnovlje — 1052, Ljubečna — 1059).

Volilna enota bi bila krajevna skupnost ne glede na število volilcev. S tem bi vsaki volilni enoti zagotovili, da bi imela najmanj enega odposlanca v občinski skupščini.

Operativnost občinskega zbora bi se izražala že v sami razmejitvi pristojnosti. Ta zbor bi bil pristojen zlasti:

— za urejanje vprašanj, pri katerih je nujna navzočnost in delovanje stalnejšega in učinkovitejšega telesa. Kot primer naj navedemo le nekaj takih vprašanj: vprašanja, katerih narava je takšna, da bi poprejšnja razprava bistveno omejila učinkovitost ukrepov družbene politike, nekatera vprašanja s področja narodne obrambe in splošnega ljudskega odpora, spremljanje izvrševanja odločitev občinske skupščine v celoti itd.;

— za sestavo predloga proračuna občine in zaključnega računa;

— skrbeti za zakonitost pri odločanju v vseh zborih občinske skupščine in v splošnem zboru samoupravljalcev;

— za dajanje v javno razpravo predlogov splošnih aktov, kadar je ta po statutu obvezna;

— za organiziranje in usmerjanje dela občinskih upravnih organov, imenovanje njihovih funkcionarjev, nadzira njihovo delo;

— obvezno proučiti vsako mnenje ali predlog, ki ga je dobil od zbora samoupravnih skupnosti in sporočiti svoje stališče;

— dajati odgovore na postavljena vprašanja odposlancev in zborov samoupravnih skupnosti.

ŠENTJUR JE SLAVIL

POMEMBNI DELOVNI USPEHI SO DALI ŠENTJURSKEMU OBČINSKEMU PRAZNIKU POSEBNO OBELEŽJE — ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE NARODNEMU HEROJU DUŠANU KVEDRU - TOMAŽU

Svečana obleka Šentjurja za 18. avgust, šentjurski občinski praznik kot spomin na 18. avgust 1944 — dan osvoboditve Planine, je bila nekoliko nenavadno dopolnjena, namreč z velikimi gradbišči, ki so najbolj dokazovala dejstvo neprenehnega razvoja občine, ki sicer še vedno sodi med manj razvite. Zastave, napisi in delovni stroji. Gradnja velikega parkirišča pred občinsko skupščino, urejanje glavnega križišča in podobno.

Šentjur je letošnji praznik proslavil z mnogo večjim upanjem na boljšo prihodnost kot prejšnja leta. K temu so nedvomno pripomogli tudi številni uspehi, ki so jih v Šentjurju kljub skromnim sredstvom dosegli v zadnjem času.

Odprli so novo šolo na Planini. Danes je edina v vsej občini, ki ima vse potrebne objekte za sodoben pouk. Nov zdravstveni dom pomeni občutno izboljšanje razmer, v katerih so delali dosedaj zdravstveni delavci, in veliko pridobitev za občane. V gradnji je nova vzgojno varstvena ustanova, v kateri bo imelo dnevno zatočišče 120 otrok. Decembra lani so občani izglasovali samoprispevek za izgradnjo nove šole v Šentjurju. In končno so v Šentjurju priča posodobljanju cest. Republiški cestni sklad je pričel z rekonstrukcijo ceste Šentjur—Selo in Črnolica—Planina.

O tem je govoril tudi podpredsednik občinske skupščine Šentjur ing. IVAN VEBER na svečani seji družbeno političnega zbora občine, katere so se udeležili tudi številni gosti. Med drugim je dejal:

»Kot občinska skupščina smo bili skupno z našimi predstavniki v republiški skupščini pobudniki sprejetja posebnega zakona o manj razvitih območjih Slovenije. Namen tega zakona je opozoriti slovensko javnost na razlike med Slovenci v isti republiki in ugotoviti način, kako manj razvitim območjem pomagati. *Ta zakon dobiva danes tudi v naši občini svojo praktično vrednost.*«

Ing. Veber je govoril še o širši družbeni pomoči, gospodarskih uspehih in nadaljeval:

»Pravkar je v izdelavi srednjeročni načrt razvoja naše občine. *Lahko trdimo, da je v svojem programu tako kot po obsegu kakor tudi po finančnem rezultatu na prvem mestu tovarna Alpos.* Letos bo tovarna Alpos povečala svoje zmogljivosti, izpopolnila tehnologijo in zgradila skladiščne prostore ... *Prijetno nas presenneča tudi LIP »Bohor«*, ki letos zaenkrat zaključuje z investicijsko izgradnjo. Ob sprostitvi polnih zmogljivosti novega furnirnega stroja bo občutno povečalo proizvodnjo različnih vrst furnirjev ... *Odkritje med delovnimi organizacijami je tovarna lahke obutve* ... Občudovanja vredni so bili napori tega kolektiva pri izgradnji novega podjetja.«

Na svečani seji so podelili tudi letošnje občinske nagrade 18. avgust. Dobili so jih predmetna učiteljica ADELA RAUTER, predsednik krajevne skupnosti Planina IVAN ZDOLŠEK in direktor tovarne Alpos ing. LADISLAV GRDINA.

Po krajšem kulturnem programu so udeleženci seje in gosti odšli na Zgornji trg, kjer je generalmajor v pokoju FRANC FOJSEK-JAKA govoril o življenjski poti in liku narodnega heroja DUŠANA KVEDRA-TOMAŽA in odkril spominsko ploščo na njegovi rojstni hiši.

Člani zbora in drugi so si zatem ogledali novo furnirnico podjetja »Bohor«, nato pa odšli na kratek sprejem, ki sta ga ob občinskem prazniku priredila predsednik in podpredsednik občinske skupščine.

Šentjurčani so tako proslavili svoj praznik in ob tem razmišljali o uspehih in težavah dosedanjega dela, napredku in prihodnosti. S svojimi pridnimi rokami bodo poskrbeli, da bo ta čimlepša.

M. SENICAR

Pred rojstno hišo Dušana Kvedra-Tomaža je bil krajši kulturni program.

Njihovo življenje je materinstvo

VSAK DAN JE PRAZNIK

V Lenartu pod Gornjim Gradom, pri Zgornjem kosu se pravi po domače, živi APOLONIJA SUHOVRŠNIK, 62-letna kmečka ženica, veselega obraza in zdravih rdečih lic. Na hišnem pragu je bila in poleg nje dva sina, ko sem zavil mimo vogala na dvorišče. Po smehu na licih sinov sodeč sem takoj vedel, da so uganili namen mojega obiska, saj sva se z mladim gospodarjem pred nekaj dnevi o tem dogovorila. On mi je namreč povedal, da naj obiščemo njihovo mamico, ki je prav tako desetkrat rodila in imela enajst otrok, od katerih jih danes še desetero živi. Obljuba dela dolg . . .

Ravno h kosilu so se odpravljali in v veliki kuhinji je že bila belo pogrnjena velika miza, na kateri so bili razstavljeni krožniki. Povabili so me, da naj prisedem, pa sem žal moral odkloniti, priganjal me je čas. Kot vedno! V veliki hiši sva z mamo Apolonijo hitro navezala pogovor. Tu, kjer danes živi, je bil njen dom, priženil se je mož, ki je Suhovrški, sosedov in pravi stric vsem 21 Suhovrškim otrokom, o katerih materi smo pisali pred tedni. Povedala nam je, da je vse porode opravila kar doma in le malokdaj je prišla babica na pomoč. Najmlajši sin je trenutno pri vojakih, vsi ostali pa so se porazgubili po svetu, vse tja gori do Nemčije. (Rdeč audi pred hišo z nemško registracijo ni bil več uganka?!).

Tudi mati Apolonija se spominja vojnih let. Enkrat, tako je povedala, so se ob hiši krepko udarili Nemci in partizani. Slednji so bili močnejši in Švabi so jo ucvrli po njivah navzdol. Tu pa je malo manjkalo, da niso naleteli na gospodarja, ki se jim je skril. Vse se je srečno izteklo. Mama Apolonija je 1944 ostala sama s številnimi otroki, mož pa je odšel na Dolenjsko med partizane. Le številni otroci so jo rešili, ko so prišli Nemci in odpeljali živino. Sicer pa je bilo pri hiši vedno polno partizanov, podobno kot pri spodnjem sosedu.

Pa sem pobaral mater Apolonijo, kdaj je bilo najhuje pri hiši? Prepričan sem bil, da bo omenila vojna leta. Pa sem se zmotil, ker jih ni. Hitro mi je povedala, da je to bilo takrat, ko se je poročila zadnja hči (pet fantov in pet deklet je še živih), pa je pri hiši ostala kot edina ženska. Skrbela je za gospodinjstvo, v hlevu pa so imeli štiri krave in osem prašičev, poleg tega pa je morala prati še na roke in to za pet ljudi. Takrat, bilo je pred štirimi leti, je bilo res hudo . . . Vse mine in tudi to je minilo. Sin Marjan se je poročil, v svetlo in prostorno kuhinjo so postavili pralni stroj. Od takrat naprej, pravi mati Apolonija, pa je pri hiši vsak dan praznik. Le ženske, ki so veliko preprale, vedo, kaj pomeni imeti v kuhinji stroj, ki vse opravi sam!

Apolonija Suhovršnik je odličnega zdravja in rada pomaga pri vsakršnem delu, čeprav ji ne bi bilo treba, ker ima nadvse pridno in skrbno »ta mlado«, kot je povedala. Pa kljub temu, rada poseže po delu, saj tako je navajena.

Petnajst vnukov že ima mati Apolonija in seveda še bodo, saj so otroci »še mladi«. Toliko jih pa že menda nobeden ne bo imel, kot jih je imela sama. Druge čase živimo, mama, pa so tudi navade druge.

Zdravja je dobrega, tudi sama je povedala tako, posebnih želja pa nima. O, pač, no, to pa bo ob priliki že Marjan uredil. Zimski večeri so dolgi, v kmečki sobi pa je tako toplo ob peči in še bolj prijetno je opazovati migljajoči ekran televizorja, ki odpira okno v svet . . .

Marjan, kajne, da ni več daleč, ko ga boste kupili.

Berni Strmčnik

Ali poznate svoj kraj? (3)

Samo 15 pravilnih odgovorov smo prejeli. Težko je bilo uganiti, kot kaže, da je sramotilni steber—pranger iz Pilštanja!

Žreb je med pravilnimi odgovori nagrade takole razdelil:

1. nagrada 30,00 din Julka Jazbec, Pilštanj, Lesično
2. nagrada 20,00 din Tinka Lupše, Drensko rebro 5, Lesično
3. nagrada 10,00 din Bojči Himerreich, Vojkova 3, Celje

Kateri kraj predstavlja današnja fotografija, nam sporočite na dopisnici do ponedeljka, 28. avgusta. Tudi tokrat bomo razdelili med pravilnimi odgovori denarne nagrade.

Nedavno deževje je povzročilo v Obsotelju ponovne poplave. Čez polja in travnike se je tokrat razlila Mestinjščica, Sotla pa je bila zvrhana skoraj do roba struge in je prav tako grozila, da prestopi bregove. Letošnja druga poplava je hkrati tudi resen opomin, da bo skoraj treba nekaj ukreniti. Na sliki: poplavljena pokrajina pri Pristavi. MST

Wolfgang Borchert

VOJNE ZGODBE

Wolfgang Borchert je predstavnik prve generacije nemških povojnih pripovednikov. Njegovo delo je ena sama strahotna obtožba vojne, protest proti ponižanju in razvrednotenju človeka. Nemci so ga med vojno zaradi njegovih antimilitarističnih izjav kar dvakrat obsodili na smrt. Prvič je bil zaradi mladosti pomiloščen, drugič je nagli razsul Rajha preprečil izvršitev obsodbe. Vendar pa je zapor spodkopal njegovo zdravje, tako da je že dve leti po koncu vojne, komaj šestindvajsetleten, zaradi posledic umrl. Njegovo delo ni obsežno, je pa globoko občuteno in polno veliko ljubezni do človeka. Danes ga našim bralcem prvič predstavljamo.

Vsak že ima šivalni stroj, radio, hladilnik in telefon. Kaj bomo delali zdaj? je vprašal podjetnik.

Bombe, je dejal iznajditelj.

Vojsko, je dejal general.

Če že nikakor ne gre drugače, je dejal podjetnik.

*

Mož v beli halji si je zapisoval na papir številke. Zraven je postavijal čisto majhne, nežne črke.

Potem je belo haljo slekel in dobro uro negoval cvetlice na okenski polici. Ko je opazil, da je ena od cvetlic ovenela, se je razžalostil in zajokal.

In na papirju so bile številke. Po njih sodeč je bilo mogoče s pol grama v dveh urah ubiti tisoč ljudi.

Sonce je sijalo na cvetlice.

In na papir.

*

Pogovarjala sta se dva moža.

Cena?

S ploščicami?

Kajpak, z zelenimi ploščicami.

Štirideset tisoč.

Štirideset tisoč? Dobro. Hm, dragi moj. Če ne bi pravočasno presedlal s čokolade na strelivo, bi vam teh štiridesetih tisočakov ne mogel dati.

Jaz pa vam ne kopalnice.

Z zelenimi ploščicami.

Z zelenimi ploščicami.

Moža sta se razšla.

Bila sta tovarnar in podjetnik.

Bila je vojska.

Kegljišče. Pogovarjata se dva moža.

No, gospod šolski svetnik v temni obleki, je kdo umrl?

Nikakor, nikakor. Imel sem svečanost. Fantje odhajajo na fronto. Majhen govor sem imel. Omenil sem Sparto. Citiral Clausewitza. Na pot sem jim dal nekaj načel: čast, domovina. Jim svetoval, naj bero Hölderlina. Jih opomnil Langemarcka. Pretresljiva svečanost. Nadvse pretresljiva. Fantje so prepevali: Bog, ki je dal železu, da raste. Oči so se svetile. Pretreslijvo. Res pretresljivo.

Moj bog, gospod svetnik, prenehajte. To je vendar grozno.

Šolski svetnik se je osuplo zastrmel v navzoče. Med pripovedovanjem je črtal na papir same drobne križe. Same drobne križe. Vstal je in se zasmejal. Vzel je novo kroglo in jo zakotalil po stezi. Narahlo je grmelo. Nato so se zadaj sesuli keglji. Videti so bili kot majhni možje.

*

Pogovarjala sta se dva moža.

No, kako gre?

Precej slabo.

Koliko jih še imate?

Če je po sreči: štiri tisoč.

Koliko mi jih lahko odstopite?

Največ osemsto.

Ti bodo šli. Torej tisoč.

Hvala.

Moža sta se razšla.

Govorila sta o ljudeh.

Bila sta generala.

Bila je vojska.

*

Pogovarjala sta se dva moža.

Prostovoljec?

Seveda.

Koliko si star?

Osemnajst. Pa ti?

Jaz tudi.

In moža sta se razšla.

Bila sta vojaka.

Tedaj je eden padel. Bil je mrtev.

Bila je vojska.

*

Ko je bilo vojske konec, se je vojak vrnil domov. Toda ni imel kruha. Tedaj je zagledal nekoga, ki je imel kruh. Šel je in ga ubil.

Nikogar ne smeš ubiti, je rekel sodnik.

Zakaj ne, je vprašal vojak.

sosed sosedu

GRDI USLUŽBENEC, LEPI ŠEF

Bonifacij je bil že v rani mladosti ambiciozen, vendar ne bolno. Vedel je, da bo nekoč nekaj iz njega, ampak kljub temu ni imel velikega apetita. Hotel je postati tisto, kar je vedel, da bo zmogel, zmogel je pa veliko.

Po končani šoli se je zaposlil v srednje velikem podjetju, kjer pa so večino zaposlenih predstavljale ženske. Mirno je opravljal svoje delo, se poročil, si ustvaril dom in družino. Bil je srednje postave, črnolas, običajnega zunanjega videza in znal je prijetno kramljati.

Ne Štefka, ne Marija, ne Zofka, pa tudi druge se niso zmenile zanj. Bil jim je službeni tovariš, s katerim so poklepetale o tem ali drugem, mu zaupale svoje težave in podobno. In pri tem je ostalo. Tudi drugi moški, ki so bili zaposleni v njegovem podjetju, so ga imeli radi. »Bonifacij je v redu fant«, so radi povedali. Bonifacij je delal, vestno in marljivo, opravil še eno šolo in glej hudiča — postal je šef.

Dobil je novo delovno mesto in s tem večji osebni dohodek, izgubil pa je svoj osebni mir. Pa ne zaradi dela. Zaradi ljudi!

Nenadoma so Štefka, Marija, Zofka in vse druge ugotovile, kako je njihov šef simpatičen.

»Kako lep pogled! Da in kako je postaven. Joj, kako lep je naš šef.«

Takšne in podobne pripombe so deževale. Sodelavci so pričeli gledati svojega šefa nekoliko postrani. Preteklo je le nekaj mesecev in že po vsem podjetju si je pridobil glas velikega ljubimca. Na službenih potovanjih je bila večkrat z njim ta ali ona, vendar zaradi službene potrebe in ne njegove. Zgodbice so se širile.

K sreči je bila Bonifacijeva žena pametna in ni reagirala na govorice, čeprav so ji prišle na uho. Od vseh je najbolj zadeva motila Bonifacija.

Takole je modroval:

»Hudiča, saj se vendar nisem tako spremenil na lepše v nekaj mesecih. Ko sem bil še uslužbenec, me ni nihče povohal, zdaj pa kar naenkrat, kako sem lep in kakšne uspehe naj bi imel pri ženskah. Se niso morda spremenili drugi? Zakaj?«

Za nameček: zgodba je povsem resnična.

M. SENIČAR

mjni reportaža

V KLETKI

Presunljiv plač se je razlegel ob deveti uri iz sosednjega bloka. Odpirala so se okna, zvedave glave so pogledovale naokoli. Jok pa je bil še presunljivejši, pomešan s kričanjem žene, matere, ki ni znala brzdati svoje jeze. Stresala jo je na svojega otroka. Pobegnil ji je na dvorišče, za urico, med počitnicami, takrat, ko nima v stanovanju kaj početi, star dvanajst let.

Bilo je pred dobrim letom dni. Otroci so se igrali na dvorišču in stepli. Med njimi je bil tudi sosedov pobič, ki še ni poznal »hišnega reda« otrok na dvorišču. Tu so namreč neke ustaljene navade, neke pravice in dolžnosti in kdor pride na novo in jih ne pozna od začetka, »nastrada«. Fant se je s svojo družino pravkar vselil in mu je bo še vse tuje. Ker je prišlo takrat do majhnega prepira med starši, je otrokova mati reagirala tako, da od tisega časa fant ne sme na dvorišče. Več kot leto je že minilo, med tem je opravil eno šolsko leto in edina pot v šolo in iz nje je bila dečkova prostotst. Doma ga je že čakala mati in ga zaprla. Včasih ga popelje v mesto, držeč za rokco ali pa na bližnji travnik, kot da bi peljala psička lulat.

Ker fant veliko dni presloni na oknu in njegove črne očke žalostno gledajo otročad pod sabo, ki zbija žogo, ki se podi pod koši, ki skače in igra šah, lete nanj vse mogoče opazke. Otroci znajo vzeti nekoga v precep! Fant se brani tako, da pljuva nanje, da jih zmerja, da meče nanje odpadke. Včasih se vžge prava vojna, tako silovita, da lete jajca, krompir, fižol, še in še . . .

Ko se v daljavi pojavi mamina postava, fantič strese s perutnicami kot ujeti ptic in obmiruje. Prihuljeno se stisne vase in čaka.

Včasih pa je mik svobode tako velik, da pobegne. Uspe mu ne velikokrat, kadar pa mu, njegova deška nrav ne pozna ovir. Kot kozliček se prekopicuje po travi, kot mačica se igra z najmlajšimi.

Zvečer pa je potem doma velik direndaj. Mati ga zato premlati, zato, ker je razigran, zato, ker mora skakati, živeti na prostosti. Tako redke ure so to, ukradene s plačilom tepeža, ker je njegovi materi padlo na pamet, da bo fanta obvarovala vsega hudega, če mu brani prostosti, če mu jemlje tisto, kar mu pripada. Ni nujno, da je to zloba, materino srce tega ne pozna, verjetno je le bojazen, da se fantu ne bi kaj zgodilo. Kriva in neprimerna je ta čuječnost, ki je slepa za življenje lastnega otroka. Ptiček v kletki je z vsakim dnem večji in kaj bo potem, ko bo skušal podreti njene stene, oditi? Danes samo še razgraja, plahuta . . .

Z. S.

UČILNICE BODO OSTALE SUHE

Enotna akcija prebivalcev Socke in okoliških naselij, da bi bila šola njihovih otrok boljša

Nekatere naše šolske zgradbe, še posebej v odročnih krajih, so v žalostnem stanju. Ni še dolgo, kar se je v eni od učilnic v Šmarju pri Jelšah podrl strop med poukom. Mnoge šole imajo prav častitljivo starost, preperele tramove, izlizan pod in slabo streho. Marsikod ni nobene možnosti, da bi v tistem kraju dobili novo zgradbo.

Ena najslabše urejenih šolskih zgradb v celjski občini je prav gotovo v Socki. Podružnična šola — prvi štirje razredi — gostuje v stari graščini, kater lastnik formalno pravzaprav ni znan. Zato so še toliko težji dogovori o popravilu zgradbe. Trenutno si jo delijo stanovalci, šola in Kmetijski kombinat Hmezad, ki ima v kleteh urejena skladišča.

Največja težava stare graščine je streha, ki propušča vodo v času deževja. Voda kaplja v stanovanja in seveda v učilnice. V Socki so se jasno zavedali, da bo potrebno nekaj urediti, če hočejo jeseni pričeti s poukom. Gradbeno podjetje jim je naredilo predračun za popravilo strehe, in sicer kar za dvanajst starih milijonov dinarjev. Vodstvo šole je poskušalo dobiti denar preko Temeljne izobraževalne skupnosti, vendar jim je uspelo dobiti samo tri milijone, kar pa bi zadostovalo le za opeko. Kaj sedaj?

Na seji krajevnega odbora SZD Lso se dogovorili, da je mogoče iskati pomoč le pri občanih. Odborniki SZDL so odšli v Socko in druge zaselke, od hiše do hiše. Vsakdo je napisal na listo, koliko udarniških ur bo prispeval za popravilo šolske strehe.

In res! Na dan, ko je bila dogovorjena velika akcija, je prišlo pred šolo 84 ljudi in večina je ostala do večera. Pljunili so v roke in začeli.

Streha je pod pridnimi rokami domačinov Socke hitro dobivala novo podobo. Pozneje, ko so končali z delom, tudi krovci niso hoteli prejeti plačila za opravljeno delo, čeprav so se najprej dogovorili zanj. To je bila resnično udarniška akcija. Ljudje so bili zadovoljni, ko so s svojim delom omogočili, da bodo učilnice, v katerih bodo sedeli njihovi otroci, ostale suhe.

In kako bi ne bili zadovoljni, saj so naredili čez tisoč udarniških ur v dveh dneh, najprej pri zlaganju opeke in nato pri pokrivanju. Samo opeka je je veljala čez dva milijona dinarjev. Če se občani Socke ne bi odločili za enotno akcijo, bi v razrede še vedno curljalo.

Glasovalna mesta v Socki so na nedavnem celjskem referendumu za šolstvo med prvimi uspešno zaključila z delom. Ljudje tod okoli so glasovali »za«, čeprav njihova šola ni bila zajeta v programu del. Razumeli so in bili »za«. S to akcijo pa so organizirali pravzaprav nekakšen lokalni samoprispevek. Vodstvo šole in krajevni odbor SZDL sta bila ljudem za tolikšno pripravljenost izredno hvaležna.

M. Seničar

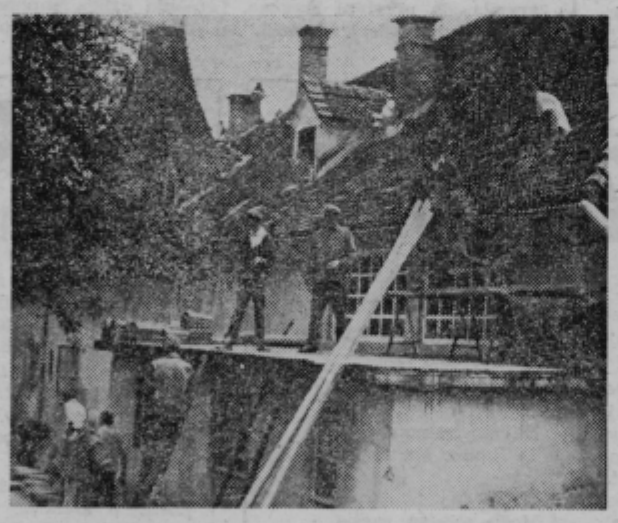

mali intervju

Vprašuje: M. STRAŠEK

Odgovarja: IRENA TRATNIK

Navada mladih, seveda pridnih in ne porednih, je že od nekdaj, da si tudi sami nekaj prislužijo. S takšnim komplimentom bom »obtožila« tudi Ireno, ki pri Mladinski knjigi prodaja knjige, zvezke in vse, kar spada zraven. Irena skoraj cele dneve preživi za pultom in prodaja, se razgleduje po ulici, če ni dela, in počasi postaja prava pravcata trgovka. »Kako si pravzaprav prišla na misel, da bi prodajala knjige in zvezke?« Pred leti sem videla, kako so zunaj prodajali knjige in to mi je ostalo v spominu. Sedaj že tretje leto prodajam, štirje takšni kot jaz smo še doma in vsi potrebujemo denar. Odločitev je torej utemeljena.

»Kaj dosti denarja nabrž ne bo, a koliko pač bo — kaj si boš kupila z njim?«

»Zaslužila bom najbrž okoli 165, tako je namreč bilo lani, sicer pa dobimo 7 odstotkov prodanega blaga. Za denar, ki ga bom dobila, si bom kupila fotoaparat, ker bi rada slikala rastline čisto od blizu. Zakaj? V jeseni bom odšla na Biotehnično fakulteto, kjer nameravam študirati biologijo in mi bo to prav prišlo.

»Kdaj pa je največji promet?«

Največji promet, takozvane špice so od 8—11. ure, nato pa od 16—18.30. Ni težko delati, tudi takrat ne, ljudje so prijazni do nas in tako je vse lepo in prav.

»V vsakem poklicu, odnosno delu, je nekaj, kar ni v redu in najbrž tudi pri vas. Zaupaj, kako je s to zadevo pri tebi?«

Res je, Čeprav sem zadovoljna, me muči edino to, da nam prepozno izplačujejo naš denar. Lani smo ga dobili tudi s trimesečno zamudo. Upamo, da bo letos kaj boljše, ker delamo preko novoustanovljenega študentskega servisa.

Irena ne dela sama, pomaga ji še kolegica in tako izmenično prebijejo ob pultu cel dan. Irena pravi, da še kar gre, ker ni več tako vroče. Važno je, da bo denar, ker pa so dekleta prijazna in ker je blizu šola, gre denar rad od rok. Veliko sreče do 2. septembra.

CELJE

229 ULIČNIH IMEN

V okviru programa dela celjske skupščine na področju urbanizma je tudi sprejem prečiščenega besedila odloka o imenovanju in preimenovanju cest, ulic in trgov v Celju. V te priprave pa tudi v zvezi z akcijo za izdelavo pojasnjevalnih uličnih tabel je pristojni občinski upravni organ že pred časom povabil svet za kulturo in znanost, da izdela predlog besedil tabel za ulice, ki nosijo ime po znamenitih osebah. Povabljeni je naročilo izvršil še pred počitnicami in predložil seznam, obsegajoč 229 uličnih imen.

Pri tem sta se pokazali tako zamisel o pojasnjevalnih uličnih napisih kot potreba po opustitvi ali spremembi oz. preimenovanju ulic za več kot aktualni. Za primer navajamo, da bomo v prihodnje vedeli, da gre pri Adamičevi ulici, upoštevaje odlok iz 1959. leta, za skladatelja Emila (1877—1936) in ne za ameriškega pisatelja slovenskega rodu Lotiisa (1898—1951), kar bi lahko kdo mendil. Ali: pri Jenkovi ulici gre za pesnika Simona (1835—1869) in ne za Davorina (1835—1914), skladatelja slovenske državne himne, kar bi tudi veljalo. Pri tem pa izpustimo še primere iz polpreteklih dni.

Ob predvidenem odloku bo tudi priložnost za odpravo nekaterih pravopisnih napak kot npr. Škvarčeva, namesto pravilno Skvarčeva, ali Šketova, namesto pravilno Sketova in tako naprej, da ne omenimo primerov poimenovanj, ki bi jih lahko mirno opustili in prepustili zgodovini.

Že iz teh bežnih primerov sledi, da bo omenjeni spreminjevalni odlok več kot umesten.

ZMERNE CENE

O zasedenosti celjskih hotelov smo že poročali. V vseh hotelih so z nočitvami izredno zadovoljni. Največ je Nemcev, Avstrijcev in Nizozemcev. Gostje pa so zadovoljni tudi zaradi zmernih cen. V hotelu Celeia imajo na razpolago 106 postelj. Cena nočitve v enoposteljni sobi znaša 45 do 55 din. V hotelu Evropa je na razpolago 63 postelj. Cena nočitve v enoposteljni sobi znaša od 55 do 65 din, v dvoposteljni sobi pa okoli 85 din. V obeh hotelih so gostom na razpolago tudi garaže. V hotelu Merx so cene najvišje. Hotel premore 66 postelj. Cena nočitve v enoposteljni sobi pa znaša tu 80 din, v dvoposteljni pa 130 din. V gostišču Ojstrica so gostom na voljo le dvoposteljne sobe za 60.00 din. Najcenejše sobe so v gostišču na celjski koči, kjer stane eno- v hotelu Evropa prišteta tu (na razpolago je 48 postelj). Pripomniti pa moram, da je v ceno nočitve za eno osebo posteljna soba okoli 30 din di cena zajtrka, ki ga dobi gost. Cene v celjskih hotelih in gostiščih veljajo vse leto. V Celju je na voljo turistom tudi 12 postelj v privatnih sobah. Ta številka je zelo majhna, saj je samo v Rogaški Slatini, mestu hotelov, na razpolago kar 400 postelj v privatnih sobah.

ŽALEC

ZASTRUPITEV RIB

Ribiška družina Šempeter je pred dnevi ugotovila, da je bil potok Trebnik, ki teče mimo Braslovč, zastrupljen. Po ogledu so ugotovili, da je bil zastrupljen s strupom, ki ga uporabljajo za škropljenje hmelja. V potoku so namreč prali škropilnice za škropljenje hmelja. Tako v dolžini 3 km poginilo približno 5 tisoč rib. Ribiška družina Šempeter je krivca izsledila in bo škodo morala povrniti, kot smo izvedeli v pisarni te družine. V bodoče bodo morali hmeljarji in vsi tisti, ki se ukvarjajo s strupi pri čiščenju, bolj paziti pri čistiti škropilnice na drugem mestu.

LUČ ŽE GORI

Podzemna jama Pekel, ki jo upravlja Turistično društvo Šempeter, je te dni dobila električno napeljavo. Sedaj pa imajo na programu gradnjo lesenih mostov v sami jami. Če bo na voljo dosti finančnih sredstev, bo jama kmalu za ogled.

ŠMARJE PRI JELŠAH

LETOS PRAVOČASNO

V šmarski občini so se letos pravočasno lotili adaptacije šolskih zgradb. Tako bodo otroci prihodnji mesec našli kar devet šol obnovljenih. V Lembergu urejajo hodnike, okna, sanitarije in mlečno kuhinjo. Na Vinskem vrhu in Bučah so prenovili streho, v Bistrici ob Sotli imajo novo centralno kurjavo in garažo za avtobus. V Podsredi preurejajo vso šolo, v Kristan vrhu urejajo hodnike in dobijo povsod nova vrata, v Stojnem selu dobijo obnovljene hodnike in novo mlečno kuhinjo. V Dobovi bodo dokončno uredili centralno kurjavo in elektriko. Šentvidu pa dobijo prenovljene hodnike in novo mlečno kuhinjo. Vsa dela so že v teku, na nekaterih šolah pa že celo končana. Pospešeno gradijo tudi šolo v Podčetrtku in upajo, da bo nanjo za pouk že pred zimo.

Tudi z otroškimi vrtci gre na bolje. Pri novih vrtcih v Rogaški Slatini in Šmarju urejajo okolico in varnostne ograje. V Rogatcu bodo ob času praznovanja občinskega praznika vgradili temeljni kamen za vrtec in obljubljajo, da bo do novembra pod streho. V Ratanski vasi pa so pričeli z geodezijskimi raziskavami terena za vrtec, kjer terega bodo pričeli graditi morda že prihodnje leto.

Veleblagovnica nama Velenje

Za šolsko leto 1972/73 se oskrbite s potrebščinami na oddelku PAPIRNICA v pritličju!

STARŠI! UČENCI! DIJAKI!

Po UGODNIH CENAH in z BOGATO IZBIRO šolskih potrebščin boste ob nakupu v veleblagovnici dočakali začetek pouka pripravljeni!

Zvezki, beležke, ovojnice, mape, navadni in barvni svinčniki, barvice — vodene in tempera, plastelin; pribor za matematični pouk; nalivna peresa in po želji še kaj za šolsko torbo.

N

ŠENTJUR

HVALA KRVODAJALCEM

Občinski odbor Rdečega ža Šentjur je organiziral slavo dneva krvodajalcev, je bila 16. 8. 1972 v Šentju.

Na proslavi so podelili zna- krvodajalcem, ki so dali več kot 5 in 10-krat. Vabni so bili tudi zaslužni lavisti Rdečega križa, ki so jeli odlikovanje, srebrni k, najvišje republiško odovanje.

Odlikovanje so prejeli: Sta- Šešerko iz Šentjurja, Nu- Vrečko iz Šentjurja, Ivan gdalenc iz Žegra in kra- na organizacija Rdečega ža Kalobje.

letošnji krvodajalski ak- so se najbolj izkazali Kaljani in iz Loke pri Žus-, od delovnih organizacij tovarna ALPOS Šentjur. sebej moramo pohvaliti de- ce iz postaje milice Šent-, saj je njihova udeležba krvodajalski akciji kar 80-stotna. Najslabša udeležba iz kolektiva prosvetnih de- cev.

Vsem odlikovancem čestino, krvodajalcem pa hvala darovano kri.

LAŠKO

TIRI POGLAVITNE NALOGE SZDL

Pred dnevi je bilo v La- em posvetovanje predsedov krajevnih organizacij DL (navzoči niso bili predniki iz Marijagradca, Brez, draža in Rimskih Toplic), so razpravljali o nadaljnji litični akciji v pripravah združitev delavskega in ečkega zdravstvenega zava- anja, nadalje o oblikah in todah informiranja občav pripravah na uresniče- nje druge faze ustavnih ememb ter o kadrovskih pravah, oziroma pravočasm in stalnem evidentiranju ndidatov za vse javne funkje, zlasti pa za volitve, ki do v letu 1973.

Poseben poudarek so na svetu posvetili tudi vprašaju javnega obveščanja in se menili tudi za razširitev eže dopisnikov ter sodelav- za občinsko »Naše delo«, Novi tednik in za boljši informacij v organizaciji DL sami.

SLOVENSKE KONJICE

RAZSTAVA STANKA PRIMOŽIČA

Loške prireditve, ki se lah- že zdaj pohvalijo z izjeno lepim obiskom, se bodo adaljevale v soboto 26. avsta. Ta dan bo otvoritev stave knjig in knjižnih ikov ter razstave oljnih slikarja-amaterja Stanka možiča. Obe razstavi bodo prli v domu TVD »Partizan«. Ob tej priložnosti se predstavila tudi zreška vaška industrija s svojimi izdelki. Za prijeten sobotni večer bo poskrbel narodnozabavni orkester »Kvintet bratov Avsenik« s svojimi pevci s koncertom ob 19.30. Konferanso bo po vsej verjetnosti vodil priljubljeni radijski in televizijski napovedovalec Marjan Kralj. Da bo prireditev popolna, zdaj že povsod volimo različne »miss«, bodo tudi tu izvedli »miss poletnih loških prireditev«. Vabijo vsa brhka dekleta, da se prijavijo v čim večjem številu, saj bodo tri najlepša bogato obdarili. Po koncertu bo na prireditvenem prostoru (na gradu Pogled) tudi piknik slaščic ob sodelovanju pokrovitelja prireditve Pekarne in slaščičarne »Rogla« iz Slov. Konjic.

V vsak dom NOVI TEDNIK

srca sportnikov za plamen OLIMPA

GORENJE GARANCIJA

GORENJE GARANCIJA

srca gospodinj za plamen

GORENJE

OLIMPIJSKI PLAMEN POVEZUJE ŠPORTNIKE SVETA -VSE NAJ POVEŽE PLAMEN GORENJE

KI NAGRAJUJE:

- 40 POTOVANJ NA IZVOR DVEH NEUGASLJIVIH PLAMENOV, V GORENJE IN NA OLIMP,
- barvni televizor,
- kuhinja »gorenje«,
- pralni stroji,
- televizorji,
- hladilniki,
- štedilniki,
- mali gospodinjski aparati

žrebanje: 15. junija, 15. julija, 15. avgusta in 15. septembra 1972

ODREZITE KUPON, NALEPITE GA NA DOPISNICO, ODGOVORITE NA VPRAŠANJA, NAPIŠITE SVOJ NASLOV IN ODPOŠLJITE V

GORENJE TGO 63320 VELENJE

NAGRADNI KUPON ŠT. 4 „DVA NEUGASLJIVA PLAMENA"

ALI ŽE IMATE PROIZVOD GORENJE? DA NE

KATERI PROIZVOD GORENJE BOSTE KUPILI LETOS?

STRELE TRESKAJO

V silovitih neurjih, ki so se razbesnela v zadnjih dneh, so strele povzročile tudi nekaj požarov.

Tako je strela udarila v gospodarsko poslopje JOŽETA KODERŠKA v Brecljevem pri Šmarju. Poslopje je zgorelo do tal, z njim pa petnajst ton sena, detelja in razno orodje. Materialno škodo so ocenili na približno 100 tisoč dinarjev.

Dan zatem je strela zažgala kozolec ALOJZIJE OROZEL iz Laz pri Velenju. Poslopje je zgorelo in z njim precej kmečkega orodja. Škode je za 20.000 dinarjev.

VLOM

Pretekli teden je neznani storilec vlomil v stanovanje MILENE KERK v Zvezni ulici v Celju. V stanovanje je splezal po hruški do okna, katerega je kljub popoldanskemu času razbil in se splazil v notranjost. Iz nezaklenjene omare je ukradel 3.800 dinarjev in zlatnino v vrednosti 1.400 dinarjev.

RUDI PREDAN

Dobili smo sporočilo, da je v 79. letu starosti nenadno preminil znani slovenski pedagoški in prosvetni delavec Rudi Predan, šolski ravnatelj v pokoju, dolgoletni učitelj in upokojeni ravnatelj osnovne šole v Rogaški Slatini. Rodil se je na Ptujski gori v številni obrtniški družini, ki je dala slovenski šoli tri zaslužne in aktivne šolnike — eden teh je bil naš Rudi. Studiral je na mariborskem učiteljišču, ki ga je vodil zaslužni slovenskih pedagog Henrik Schreiner, vzgojitelj slovenskih narodno zavednih učiteljev; ta je znal vsaditi v srca svojih gojencev pravo ljubezen do zatiranega slovenskega ljudstva na Spodnjem Štajerskem, narodno zavednost, čut dolžnosti in odgovornosti, poštenosti, delovno prizadevnost in pravičnost. S temi in tudi drugimi odlikami je začel Rudi Predan službovati kot učitelj v Halozah, kjer je kmalu še pobliže spoznal bedo in revščino haloških vinčarjev in v mnogih primerih tudi njihovo nacionalno odvisnost od nemškutarskih gospodarjev-vinogradnikov. Mnogo je razmišljal o socialnem vprašanju revnega haloškega ljudstva in spoznal, da je socialno vprašanje ozko povezano z narodnim zatiranjem in duhovno bedo kmečkega ljudstva, ki nujno potrebuje gospodarske pomoči. Ob vsem tem si je postavil življenjski načrt, služiti našemu malemu človeku po svojih zmožnostih predvsem s prosvetljevanjem.

S posebno vnemo se je vrgel na delo v Rogaški Slatini, kamor je bil premeščen iz Haloz kot učitelj, pozneje pa je prevzel na tamkajšnji šoli tudi mesto šolskega upravitelja in vzgojitelja slovenskih otrok in mladostnikov, kot kulturno-prosvetnega delavca v najrazličnejših organizacijah v Rogaški Slatini in kot dobrega človeka-humanista. Pri svojem šolsko-pedagoškem delu se je izkazal za odličnega učitelja v razredu, požrtvovalnega mentorja mladih kolegov na šoli in prizadevnega voditelja svojega učiteljskega zbora. Ker je mnogo bral — saj je imel po tedanji navadi slovenskih učiteljev naročene skoraj vse slovenske revije in knjige — je bil na tekočem o pedagoškem dogajanju doma in v svetu in si je vsestransko prizadeval, da bi oživotvoril na svoji šoli dobljena spoznanja, ki si jih je izpopolnjeval tudi na raznih učiteljskih tečajih, seminarjih in s potovanji po domovini. Ker si je pridobil tudi kvalifikacijo za vzgajanje vajenske mladine, je organiziral v Rogaški Slatini vajensko nadaljevalno šolo, ki je vzgojila vrsto zavednih slovenskih obrtnikov, kar je bilo opazno posebno med nemško okupacijo naše Spodnje Štajerske, ko so se pravilno vključili v narodnoosvobodilno gibanje in v borbo proti okupatorju.

Kot zavednega Slovenca in javnega delavca ga je kulturbund kot prvega postavil na listo in tako se je zgodilo, da ga je prišel gestapo aretirat v Rogaški Slatini kot prvega prav na predvečer njegovega godu — v prvi raciji na Slovenskem dne 16. aprila 1941 ob 22. uri. S skupino sotovarišev, ki so jih švabi in njih nemškutarski pomagači polovili tisto noč, je bil prepeljan v zapore občinskega sodišča v Šmarju pri Jelšah in proti koncu aprila (25. 4. 1941) izgnan na Hrvatsko — v družbi zaprtih sotovarišev in njihovih družin. To je bila prva izselitev s Štajerskega preko Sotle na hrvaška tla, kjer so že nekaj dni razvijali ustaško vladavino in so nas ustaško misleči zmerjali in obkladali s sovraštvom. Tovariš Rudi Predan se je izkazal prav v tistih težkih dneh kot najboljši človek, ki je znal v vsaki situaciji pomagati, posebno družinam, ki so bile izgnane z nami s kopico malih otrok, in je organiziral okoliščine, da so dobili vsaj spočetka varne strehe nad glavami.

Po osvoboditvi se je že meseca maja 1945 vrnil v Rogaško Slatino, kjer se je z vsemi močmi vpregel v obnovo slovenske osnovne šole, ki jo je bil moral po 6. aprilu 1941 nasilno zapustiti. Domačini so ga z veseljem pozdravili in mu pomagali. V Rogaški Slatini in na območju okraja Šmarje pri Jelšah je s polnim zamahom sodeloval pri obnovi šolstva in domovine, z veliko ljubeznijo pa se je kot funkcionar ali aktivist udejstvoval tudi v družbenih organizacijah. Po več letih uspešnega dela je zaradi bolehnosti prepustil svojo postojanko drugim rokam, po upokojitvi pa se je preselil v Maribor, od koder so ga prepeljali k zadnjemu počitku v rojstno vas na Ptujsko goro. Slava njegovemu spominu!

ALBIN PODJAVORŠEK

OBRTNO GOSPODARSKO PODJETJE fotolik CELJE

V ZALOGI IMAMO VSE VRSTE FOTOAPARATOV IN FOTOMATERIALA! OBIŠČITE NAŠO PRODAJALNO NA TOMŠIČEVEM TRGU 2!

mala anketa

Z ROKO V ROKI, KADAR JE HUDO

Pomurje je prizadelo, hudo prizadelo, skoraj tako kot Celje in okolico v letu 1954, ko so se razlile vode Savinje in je mesto plavalo. Takrat so nam pomagali in naša velika dolžnost je, da danes pomagamo mi. Nihče ne ve, kaj še bo in — ali ni naša obveza, da pomagamo sočloveku v stiski? Odgovor je več kot na dlani.

Kako bodo pomagali Celjani Pomurju, kako so se odločili po svoji vesti? S takšnimi vprašanji smo se napotili v nekaj večjih celjskih podjetij.

MILAN HOHNJEC, pomočnik direktorja Ljubljanske banke, podružnice Celje: »Na delavskem svetu je bilo predlagano, da bi pomagali Pomurju tako, kot je bilo na republiškem sindikatu določeno: 2 odstotka od plače. Če se bo kolektiv odločil, bo morda še več. Verjetno jim skupneuirdgo dgov v vcgovc bomo dali tudi iz sklada skupne porabe, o čemer pa bo odločal svet delovnega kolektiva.«

ZDRAVKO BOŽIČNIK, predsednik delavskega sveta trgovskega podjetja Tkanina. »Kmalu po katastrofi v Pomurju smo sprejeli sklep, da štabom v Ljutomeru in Lendavi nakažemo 2500 ND. Zaradi dopustov se je vsa stvar zavlekla, prav gotovo pa bo vsak čas rešeno in bodo Pomurci v kratkem denar dobili. Tudi za 2 odstotka od osebnega dohodka smo se odločili, izvajati pa bomo začeli v avgustu.«

MIRAN MEJAK, direktor Aero Celje: »Na seji dne 28. julija je delavski svet odobril za pomoč Pomurcem vsoto 50.000 ND, nakazali pa smo ta denar že nekaj dni kasneje, 4. VIII. Od osebnega dohodka ne bomo trgali, ker je že nakazani znesek več, kot pa bi zbrali od tistih 2 odstotkov.«

DRAGICA GEC, sekretar trgovskega podjetja Moda: »Že v začetku, ob katastrofi, ki je prizadela Pomurje, smo se odločili, da bomo pomagali. Že pred štirinajstimi dnevi smo jim nakazali 5000 ND. Kdor hitro da, dvakrat da. Tudi od plače bomo odvajali tista 2 odstotka. Zavedamo se v polni meri, da je to naša dolžnost, zato nismo oklevali.«

ALOJZ ZAGOŽEN, predsednik sindikata v Tehnomercatorju: »V sklad z ostalimi delovnimi organizacijami in v duhu solidarnosti do poplavljencev bomo odvajali 2 odstotka od osebnih dohodkov. Odvajati bomo začeli v avgustu. Sklep o tem so sprejele vse naše organizacije združenega dela. Zmenili smo se tudi, da bomo zbirali rabljega Križa poslali v Pomurje.« ne obleke in jih preko Rdeče-

Akcija za pomoč Pomurju se je v Celju lepo začela in upamo, da se je bo priključilo čimveč podjetij pa tudi posameznikov. Nikoli ne vemo, kdaj bomo na vrsti mi. Začetna in zaključna misel naše male ankete naj nam bo vodilo.

MILENKO STRASEK

OD RINKE DO SOTLE — OD RINKE DO SOTLE — OD RINKE DO SOTLE — OD RINKE DO SOTLE —

MILENKO STRAŠEK

V TEMNEM GOZDU

Kako zelo sem si želel oditi vstran od hiš, razvrščenih, v vrste, kocke, podkve, od vsega vrveža, stihije modernega sveta, dima in smradu tovarniških pročelij? Daleč tam zadaj so se strmo dvigali v megleno nebo hribi, vabeče so vodile ceste k njih podnožja. Vedel sem: tam je lepo in je mir, je vse, kar je odmaknjenega od vsakdanjosti, narejenosti in stiske. Tudi to sem vedel, kar mi je dala mladost v veliki meri, da je tam drugačno življenje, da tam tišina šepeta in srna joče. Vse to sem torej vedel in vlekło me je tjakaj z neko silno in veličastno močjo, močjo rojstva in smrti, z močjo, ki nam je dana od rojstva, pristna prvobitnost. Spoznal sem, kar sem vedel že dolgo, da je to tisto, kar sprošča napetost, porojeno iz stiske modernega sveta, razbitje atomov zlaganega sveta in življenja.

Srečala sva ga na poti v strmino. Imel je več sreče, kot midva. Iz gozda je odšel z jerebom.

BLODNJA

Opisovati nekaj, česar ne maram, nima pomena in prav zaradi tega ne bom opisoval vožnje do podnožja Paškega Kozjaka, kamor naju je z Rudijem vodila pot, med temne gozdove, v strmine, nad srnjaka. Podala sva se na pot. Globoki kolovozi so vodili strmo kvišku in nenadoma je sopara pojenjala in zajela naju je prijetna hladnost, vsa drugačna od mestne sopare. Popolnoma vseeno mi je bilo, če sploh dobiva kaj v tem skrivnostnem gozdu ali ne. Karkoli sem dobil od te tišine, tega hladu, neznanega utripa, je bilo več, kot vsako uničeno življenje. Pa vendar sva bila tukaj zato, da bi spravila na kolena to nežno bitje in ga ogoljufala za življenje.

V dolini so nama voščili dober pogled in s pozdravom v mislih sva hodila po teh, s smrekami poraslimi rebreh. Čisto ob gozdu, obstal sem tiho, bal sem se dihati in sem držal sapo, je nekaj zaživelo in trenutek zatem je iz gozda prišla srna. Prišla je kot zna samo ona: kraljica smrekovega gozda, z dvignjeno glavo je strmela okoli sebe, vsa napeta, v pričakovanju, zavedajoč se nevarnosti je naredila dva, tri korake, potem pa je dostojanstveno odkorakala v gozd. Puška ni zletela z ramena niti potem, ko je iz gozdnega zavetja prikorakal srnjak. Obstala je na rami, nebogljena nad lepoto narave in čakala na srnjakovo odločitev. Odšel je nazaj, od koder je prišel, nazaj med brate in sestre, v svoj tihi, mirni dom.

Blodila sva naprej, tiho, brez besede, oprezujoč, in vendar sva vedela, da je bolje tako. V dolini je tekel potok in ob potoku se je pasla krava, ne meneč se za naju in za to, kar se je dogajalo na robu gozda in v najinih mislih.

GOBE

Da mi je ni Rudi pokazal, bi jo bil pohodil, zakaj, bila je tik ob moji nogi, velika in možata, s klobukom kot stari planšarji in betom kot hlod. Goba. Tako imenitna je bila v svoji naravnosti, da se mi je zdelo naravnost hudo iztrgati jo iz zemlje, ki jo je branila in napajala tako dolgo, da je iz male gobice postalo to, kar se je košatilo tik mojih nog. In vendar sem jo iztrgal materi zemlji. Bila je črviva in najbrž bi bilo res bolje, da bi jo pustil tam, kjer je bila. Vsaj še nekaj časa bi se narava lahko veselila nad svojo umetnostjo. Vseskozi, kar sva bila v gozdu, nisem videl niti ene gobe in malce kasno sem ugotovil, da bi zame gobe morale imeti rdeče semaforje in precej glasne sirene, s katerimi bi me opozorile nase. Rudi je trgal eno za drugo in kaj kmalu je bil lovski klobuček poln jurčkov. Ni mi šlo v račun, sploh mi ni šlo v račun. Sicer pa, niso vsi ljudje za vse. Jaz na primer nisem za gobe, čeprav jih imam zelo rad.

Majhna jasa, okoli in okoli gozd. Tam, za gozdom, je zajokalo, čisto tiho in krhko, žalostno je zablodil glas otroka v trave, valujoče v soparni dan. Odšla sva, previdno, po prstih, korak za korakom, eden za drugim, k obronku gozda. Kakor v gnezdecu je ležalo bitjece, srnjacek, zakasnel otročiček svoje matere, posejan s pikicami in izgubljen v vesolju gozda, daleč od matere in kdo bi vedel, če ni bila prav tista, ki sva jo videla nedolgo prej. Skloniła sva se nadenj in par žalostnih in preplašenih oči je zrl kvišku, vprašujoče in roteče. Tako rad bi ga pobožal in povedal nekaj besed, da se naj ne boji, da mu ničesar nočeva. Tega nisem naredil, mati bi slutila, da je nekdo prijemal njenega otročiča. Smrti mu nisva želela, zato sva odšla.

»Koliko malih srnjačkov in srnic naredi žalosten konec,« je dejal Rudi, ko sva se vzpenjala po rebri naprej »Ljudje, ki hodijo po gobe, čestokrat najdejo mladiče. Nekateri jih odvlečejo domov, drugi jih božajo, prenekaterega pa raztrga pes, ki pride v gozd zraven svojih gospodarjev. Nihče nima od tega koristi, le narava je osiromašena za del svojega bogastva.«

Strmel je v naju ves nebogljen in oči so roteče klicale prošnjo.

NEVIDNI

Da se nekateri prebivalci našega lepega, mirnega mesta, ki je dobilo popularni vzdevek »Ceyton Place«, ukvarjajo s kriminalom, sem vedel že dolgo, preden sem stopil na njegova tla. O tem pišejo časopisi, o ropih, krajah, poneverbah in podobnem se šušlja za vogali.

Pred kratkim pa sem tudi sam postal Celjan. Dobil sem službo in — jasno — rabil sem sobo. Po »zvezah« sem dobil naslov dveh ljudi, ki oddajata sobo. Po dolgem spraševanju sem končno le našel ulico in hišo. Pozvonil sem in čakal. Po trikratnem zvonjenju mi je prišel odpret moški srednjih let. Opravičeval se je, da je govorilna naprava pokvarjena. Povedal sem mu, po kaj sem prišel in povabil me je noter. V sobi me je čakala še neka gospa, morda njegova žena. Ko sta po nekaj vprašanjih ugotovila, da bom verjetno dober plačnik, sem ju previdno vprašal za ceno. Gospa je bila kratka: »Petindvajset.«

— »V redu. Bi lahko videl sobo?«

Gospa je šla po ključe, možakar pa me je začel seznanjati s pogoji. V sobi bosta še dva Trgovca. Onadva sploh jemljeta v stanovanje samo trgovce. To so najbolj redni plačniki. Najboljše stranke. O kakih vajencih sploh ni govora. S temi so same težave. Plačevati je treba seveda vnaprej.

Ženska je prišla s ključi. Popeljala sta me v drugo nadstropje, kjer so sobe. Odprla sta mi prvo. Pokukal sem noter. Tri postelje, omara, v kotu ob oknu je komaj prostora za nizko mizico in stol. Ena postelja je bila pripravljena. Precej površno seveda. »Tale bi bila za vas . . .«, mi je nasmejano pokazala gospa.

»Fino,« sem zamrmral. Petindvajset jurjev, sem pomislil. In sto hudičev, na smeh mi je šlo. Precej kisel seveda. Gospe nisem vprašal, če je morda ena od redkih še živečih slovenskih humoristov. Ne bi me razumela; še užaljena bi bila. Prav gotovo.

Poslovil sem se kljub poparjenosti kar se da prijazno. »Pa kmalu sporočite, če pridete. Nama ne bo težko najti drugega interesenta . . .« je še med vrati lovil zadnjo priložnost možakar.

Potem sem šel v najbližji bife, na požirek brinjevca. Vedno ga zvrnem, kadar mi hoče postati slabo. Ob kozarčku sem kar brez svinčnika in papirja začel račun. Ko sem prišel do rezultata, mi je postalo jasno, odkod mi gre na bruhanje, čeprav nisem jedel strupenih gob, niti pokvarjenega sladoleda. Tristo starih tisočakov zaslužita ta dva človeka samo za sobe. V hiši, ki je njuna last, ima svoj lokal tudi podjetje »KOSTANA«. 1. septembra pa bo odprla AGRARIA tu svojo cvetličarno. Koliko bosta zaslužila s tem, me ne zanima. Vem pa, da bo vsota potem še lepša. Bolj okrogla . . .

Vsak dan beremo o ljudeh, ki so z ropi, tatvinami in poneverbami prislužijo nekaj tednov ali mesecev »hladnega počitka«. Prav je tako, si mislimo. Kdaj pa bo kdo stopil na vrat ljudem, ki služijo lepe denarje, ne da bi mignil s prstom? Ki se ukvarjajo s kriminalom na tako »lep«, zvit, s celofanom in zlato pentljo okrašen način?!!

ZVONE KOKALJ, novinar »M«

KRIMINAL

NUDIZEM PO SAVINJSKO . . .

ČUDEŽ PRI ŠEŠKEM MOSTU

NEDELJA.

Točno opoldne. Na plaži pri šeškem mostu. Sonce pripeka z vso močjo. Potem udari na vse strani. Udari kot strela z jasnega, kakor da bije plat zvona. Kakor da je sredi sončne nedelje izbruhnil požar, kakor da se je utrgal oblak in da razbesnela Savinja preplavlja bregove.

— Pripeljala sta se v temnem mercedesu. Dva: fant in dekle. Gola sta stopila na plažo, gola kakor Adam in Eva. Kakor da je plaža pri šeškem mostu raj, prostor za neomadeževano goloto. Neomadeževano? To je skrunjenje človekovega dostojanstva, vsega tistega, kar je za vsakega poštenega zemljana sveta dolžnost, da prekrije vsaj z drobno krpico. Pa četudi samo s figovim listom!

Da, vse to je res. Res pa je tudi, da sta zdaj tu, postavna in zagorela. Herkules in Kleopatra. Herkules svetlolas in plečat, visok in mišičast. Kleopatra temnolasa cigančica, z ogrlico okoli vratu, brez modrčka, brez vsake tančice. Potem sinje oči, kakor je sinja in svetla v tem času Savinja. In dojki kakor dva oranžna jabolka. Na pogled čudovit par, prečudovit, skladen v še tako drobnem pomenu. Planeta med dostojne kopalce kot dva podivjana orla, ki bosta v objemu zabredla v vodo in si oprala perje. Nič takega se ne zgodi. Stojita, kramljata, se zazirata v nebo, v sonce, v prostrano lesovje, v topole na rojski gmajni, se pretegneta, stopita do kolen v vodo, drug drugega oškropita, zaplavata, se lovita in spet plavata.

Na mostu, na levem in desnem bregu, med grmovjem in na plaži je kup radovednih oči. Radoveden je desetletni deček, dvanajstletna deklica, radovedni so mladeniči, mladenke, pa tudi odrasli. Ero z onega sveta! Čudo, kakršnega navadni zemljani še niso videli. Fantek šepeče deklici, fant mežika izvoljenki, odrasli bi najraje nalomili v grmovju šib in v besu raznali otroke. Pa se ničesar ne zgodi. Vse oči so prilepljene na dvoje golih teles. Smeje se približujeta plaži, poskočita enkrat, dvakrat, trikrat, ležeta. O, sreča v nesreči! Položita se na trebuh, stisneta noge, radovednost na golih zadnjicah upada. Čez čas je plaža skoraj prazna, med razpokami grmovja izginejo glave, prazna sta bregova, na mostu čakajo, le najbolj vztrajni. Zacingljajo kolesa, zacepetajo bose noge, zabrne motorna kolesa in po vročem asfaltu e poženo avtomobili. Novico bodo raznesli na vse strani Naj pride mlado, srednje in staro, naj vidijo to sodobno pregreho. Spotoma ugibajg, naklepajo, rotijo Treba bo stopiti na ljudsko milico.

Treba bo obvestiti upravo celjske bolnišnice. Kaj pa če nista od tod? Mogoče sta Nemca, mogoče Francoza, Italijana, Angleža. Ali pa sta z drugega planeta. Nekaj je na tem. Na lastne oči smo videli. Videli vse, od glave do peta in še sredino. Ko bi le to sredino prekrila. Še otroci so videli. Pohujšanje, kakršnega domačini ne pomnijo. In še vmesna novica, ki jo pove brhka deklica:

— Ondan je po rojski gmajni letal nag moški. Pa klobuk je imel na glavi. Sosedovo Marjeto je ustavil. Hotel jo je vreči z biciklja. Pa mu je pobegnila. Pa je imela srečo, ha!

— Ja, pa ji je kaj rekel? je radoveden drugi, pobič sedemnajstih let.

— Zagrozil ji je, da mu bo že prišla v roke, potem se pa le naj pazi.

— Kaj pa če je ta, na plaži, tisti nagec s klobukom?

— Nak, ta ni tisti. On je bil ves razmršen, pogleda strašnega. Ni bil pri pravi. Čula sem, da so ga dobili, da je duševno bolan. Ja, ta pa je orjak. Takega bi se pa res ne branila. Ti pa si na ono metal oči. Nič ne lažti, sem dobro videla. Sram te bodi!

Na plaži pri šeškem mostu pa nič posebnega. Nagca sta se čez čas mirno obrnila na hrbet. O sveta nebesa! Ko bi imel fotoaparat, pravi fant na mostu, ki ob pogledu kar drhti. Pojdiva! ga priganja dekle. Pa nista šla. Težko je reči, kam je bilo uprtih dva para radovednih oči. Mogoče je dekline privlačil Herkules, fante je priklenila zapeljiva postava mične Kleopatre. O, saj se jih je spet nabralo. Prišli so otroci, mladci, starejši. Drug drugemu očitajo, pohoto seveda — nepotešljivo radovednost. Nihče pa se ne umakne. Nihče ni telefoniral ne na ljudsko milico ne upravi bolnišnice.

Na plažo zavije drug avto. Ta je rdeče barve. Izstopi krepak fant. Izstopi spodobno, v kopalkah. Ko zagleda nagca na produ, razprostre roke in vklikne.

— Nada, Borut — kaj pa vidva tukaj!

Nagca vstaneta, sežejo si v roke. Znanec ne gleda v sredino, kamor je pripetih toliko oči. Gleda v njuna obraza. Govorijo, smejejo se. Potem se skupaj poženejo v Savinjo. Plavajo, čofotajo, smejejo se, tunkajo. Kleopatra je še posebno spretna. Kakor urna postrv se poganja po gladini, pod njo, napravi preval naprej, nazaj. Za njo še Herkules in fant v kopalkah.

Z mosta, z obeh bregov in izza gostega grmičja prihajajo vzdihi začudenja, prihaja smeh in tudi dovtipi padajo Ko korajža doseže vrhunec, fantje vzklikajo.

— Hej, Eva in Adam, obrnita se k mostu! Pridita bliže. Kje pa sta zgubila figov list? Kdaj spet prideta: jutri, pojutrišnjem, prihodnjo nedeljo? Prekleto, še kosilo sta nam zapravila!

Onadva pa kakor nič kakor da sta prav po zimsko oblečena. Spet pridejo na prod. V avtomobilu poiščeta brisačo, drug drugega otreta, pretegneta ude — in predstava je končana. Fant v kopalkah jima poda roko in vzklika.

— Adijo Nada! Pozdravljen Borut! Kdaj se vidimo?

— V nedeljo, pri latkovskem mostu! pravi Nada in sede v avto.

— Prihodnjo nedeljo, če bo vreme, pri polzelskem. Adijo Slavko! reče Herkules, zapre vrata in požene motor.

Črni mercedes zdrsi po vročem asfaltu, fanta v kopalkah obsuje radovedna množica. Ko prenehajo deževati vprašanja in spolzki dovtipi, radovednežem fant s kopalkami pojasni.

— To sta mlada predstavnika celjskih nudistov. Oba študenta filozofije. Zaročena že leto dni. Kolegi smo, skupaj študiramo. Odlična človeka, iskrena prijatelja. Takole propagirata, nabirata nove člane. Če je kdo izmed vas pristaš tega naravnega gibanja, če bi kdo rad postal član, povejte naslov in obiskala vas bosta na domu.

— Naga? se odpro usta mične mladenke.

— Gola? sprašuje pobič desetih let.

— Naga in gola! pove fant v kopalkah, se znova požene v bistro vodo, tudi ostali se slečejo do kopalk in plaža ob šeškovem mostu je namah polna spodobnih kopalcev.

Nedelja popoldne. Pekoči žarki avgustovskega sonca se ovijejo že porjavelih teles — čudeža pri šeškem mostu je konec. Če bo vreme streglo in če ste pristaš golote, pridite v nedeljo k latkovemu mostu. Lepo pozdravljeni!

DRAGO KUMER

elovadnice igrišča in niso

Celju kljub številnim te- m le rastejo tisti objekti, o nameńjeni telesni vzgo- šem moramo šteti v zad- n času pridobljeno stezo na Gričku in veliko, so- no telovadnico pri novi ebni osnovni šoli za Gla- . Ob teh dveh izrednih lobitvah za Celje pa se tra nekaj problemov v si z izkoriščenostjo, ki bi lahko z določeno strpno , zaupnjem in dobro vo- kmalu odpravili.

stavimo se najprej ob ste- rim. Vsi vemo, da je ini- iva za to vrsto rekreaci- v Sloveniji (ne v tujini, se prav razumemo!) iz- iz Celja. Za to pobudo in razmah akcije je dobil ski sindikalni svet Blouds- o nagrado. Ob otvoritvi e trim je bilo povedanih aj lepih besed. Toda to je prizadevanju peščice za- enjakov in lepih rezultatov i vse. To izredno koristno ijo še do danes ni ovred- ila občinska zveza za te- o kulturo, ne svet za te- o kulturo in verjetno bi ko še naštevali. Tako je, da smo ljubosumni na u- he, namesto da bi bili ve- , pomagali, podprli. Pra- , da je to tipično za Celje. r res? Steza je tu, pa ne o, če jo je organizirano skala le ena sama telesno- turna organizacija. Je iz- ščena?

a telovadnice. Vsi vemo, so vse, skoraj od jutra — poznega večera zasedene. čino dneva jih zasedajo nci. Zvečer razne sekcije, bi, delovne organizacije Tudi posamezniki. Sek- m še nekako gre. Vsi osta- a morajo plačati za dru- o koristno razmigovanje športno delo določen zne- Tako si ustvarjajo last- družbenih objektov, ki e že za vzdrževanje dolo- a sredstva (resnici na lju- — ta so preskromna) še datna sredstva, ki jih pač menijo kdo ve za kakšne trebe. Najemnine, kakor pač uradno reče, so raz- te, odvisne od vrednosti ćnika ter na kraju tudi od npatije. Najemnine za novo vadnico pri posebni os- vni šoli bodo baje visoke ker so tudi stroški vzdrže- nja — visoki. V ta telesno- turni objekt pa je občina torej celjska skupnost — ala namensko 100 starih lijonov in sedaj naj še ortne organizacije prispe- o k vzdrževanju. Ali ne bi o veliko bolj preprosto, da o zasedenosti — urniku — a telesno-kulturnega objek- ter ostalih, razpravljala ob- ska zveza za telesno kul- o in tudi financirala upora- ? Tako pa se zdi, da gre nar preko več koristnikov, česar imata korist le ban- , šport pa bore malo. Ob upnem dogovoru bo več žnosti za obsežnejše in ko- snejše telesno-kulturno de- takrat pa bomo lahko tudi ali, da telovadnice in igri- ča, ki jih nekateri ljubo- mno čuvajo — so. Menimo, bi akcija enotnega razpo- a po telovadnicah in igri- h prispevala tudi k hitrej- mu in konkretnejšemu delovanju in večjim uspe- m vseh, ki jim je res pri u telesna kultura Celja.

J. Zupančič

V vsak dom NOVI TEDNIK

Pred odhodom na olimpiado

TRIJE IN TRADICIJA

Celjski šport bo tudi letos soudeležen v jugoslovanski ekipi na olimpijskih igrah. Kot vsako leto po vojni in na vsaki olimpijadi, bodo tudi tokrat celjski športniki pri otvoritvi v vrsti naše reprezentance. To je ponos vsakega športnika, to je največja želja vsakega tekmovalca. V našem sprevodu bodo letos trije Celjani. Atletinja Nataša Urbančič, in to že drugič, ter novinca Miro Kucuvan (atletika) in dvigalec uteži Jože Urankar. Tradicija se nadaljuje. Na vsaki povojni olimpijadi so Celjani imeli svoje predstavnike. Od Londona do Mexica.

JOŽE UKANKAR, NATAŠA URBANČIČ, MIRO KOCUVAN

Zato napravimo kratek sprehod med celjskimi olimpijci po vojni: **London 1948** — Butia Alma (100 in 200 m); **Helsinki 1952** — Stanko Lorger (110 m ovire); **Melbourn 1956** — Stanko Lorger; **Rim 1960** — Stanko Lorger, Roman Lešek (palica), Jože Brodnik (deseteroboj), Miro Kolnik (deseteroboj), Olga Šikovec (100 m); **Tokio 1964** — Simo Važič (1500 m), Franc Červan (10,00 m), Roman Lešek (palica), Draga Stamejčič (petoboj in 80 m ovire); **Mexico 1968** — Marjana Lubej (100, 200 m, 80 m ovire in peteroboj), Nataša Urbančič (kopje).

Od vseh teh atletov so najboljšo uvrstitev dosegli — Lorger peto mesto, Urbančičeva šesto mesto, Stamejčič peta v peteroboju in sedma na ovirah, Brodnik osmi v deseteroboju ter Červan deseti v teku na 10.000 metrov.

Letošnji potniki za Muenchen, ki odpotujejo danes iz Zagreba, so znani celjski športniki. Največje presenečenje je vsekakor Jože Urankar, ki je edini neatlet, kateremu je uspelo po Grilcu (pred vojno) in Küsselom po vojni, priboriti si mesto v olimpijski vrsti.

NATAŠA URBANČIČ

Aktivno je pričela z atletiko leta 1958 kot trinajstletna deklica. Vseskozi je član Kladivarja. Večkratna državna rekorderka in prvakinja. Pričela je v skoku v višino in pozneje nastopala tudi na ovirah. Šele zadnja leta je našla svojo pravo disciplino — met kopja. Balkanska prvakinja leta 1969 in 1971.

Pred odhodom nam je povedala, da si želi samo uvrstitev v finale in vsaj takšen uspeh kot v Mexicu. To je odlično šesto mesto.

MIRO KOCUVAN

Kocuvan je odšel v JLA kot nogometaš, vrnil pa se je kot atlet. V vojski so ugotovili, da je izredno hiter in so ga poslali v športno četo. Tu je hitro napredoval in se po vrnitvi iz vojske nastanil v Celju. Danes je najhitrejši Slovenec in večkratni državni prvak. V letošnji sezoni zaradi poškodbe ni dosegel pričakovanih uspehov, toda kljub temu si je priboril mesto v naši državni štafeti 4X400 metrov. Skupaj z ostalimi tekmovalci pričakuje uvrstitev v finale na olimpijskih igrah. To pa je vsaj osmo mesto.

JOŽE URANKAR

Največje presenečenje med celjskimi športniki. Kot atlet se je pred osmimi leti usmeril v novo športno panogo — dviganje uteži. V osmih letih kot samouk doseže naslov državnega prvaka in v tem letu iz nastopa v nastop ruši državne rekorde. Trenutno je najmočnejši Jugoslovan v lahko — težki kategoriji. V olimpijskem triatlonu ima rezultat 442,5 kg, v potegu 125 kg in v sunku 167,50 kg. Pred odhodom iz Velenja v Muenchen nam je dejal:

»Pričakujem uvrstitev v prvo polovico tekmovalcev. To je med prvo petnajsterico. Nov rekord v katerikoli disciplini je potrditev moje udeležbe na največji športni prireditvi leta 1972.«

J. KUZMA

Anketa pred olimpiado

PESTI ZA NAŠE

Nekaj dni pred pričetkom olimpiade v Münchnu smo obiskali občane celjske, žalske, laške in šmarske občine. Z njimi smo se v kratkem pogovorili, kako bodo spremljali letošnje olimpijske igre in kaj pričakujejo od celjskih tekmovalcev in naše športne reprezentance na tej največji športni prireditvi v svetu.

VILI TRUGLAS, Celje — zastopnik Rog. Slatine

— Igre bom spremljal preko TV. Seveda mi bo zaradi premalo odmerjenega časa marsikaj ušlo. Toda kljub temu upam, da bom ujel draž teh iger. Največ pričakujem od rokometašev in od Urankarja.

ANICA ZALOKAR, Rog. Slatina frizerka

— Za šport se ne zanimam mnogo. Kljub temu bom tu in tam le pogledala, kaj se dogaja na olimpijskih igrah. Ker ne poznam dobro naše športnike, jim želim, vsem skupaj, največ uspeha.

JOŽE ZAKOSEK, Celje — brivec

— Vse oddaje bom spremljal na TV zaslonu. Ne sme mi uiti niti en program. Težke bodo noči. Od Celjanov največ pričakujem od Nataše Urbančič. Kolajne pa pričakujem od košarkarjev, rokoborcev in morda vaterpolistov.

ROMAN PALHARTINGER, Celje — propagandist

— Skoraj vso olimpiado bom spremljal preko TV in olimpijskega DELA. Za dva dni pa grem v München. Koliko bom tam videl, je težko reči, ker še nimam vstopnic. Se bomo že znašli.

Vsaka uvrstitev Celjanov med najboljših osem, je uspeh. Kolajn pa bo malo. Se najbolj blizu so rokometaši, vaterpolisti, boksarji in rokoborci.

VIKI DORN, Celje — sekretar občinske zveze za telesno kulturo

— Te dni bom zagotovo stalno doma. In to ob TV sprejemniku. Kot športniku mi ne sme uiti prav nič. Od naših pričakujem lepo borbo in borbenost vseh treh Celjanov. Nataša ima največ možnosti in tudi štafeta ni slaba. Seveda pa ne smejo tako slabo teči kot v Smirni na BAI. Urankar bi z 12. mestom dosegel lep uspeh.

TONE ZGANK, Gotovlje, vodja priprave dela:

— Doma bomo spremljali borbe najboljših športnikov sveta. To bo vsekakor lep doživljaj in bomo videli več kot oni v Münchenu. Urbančičeva in Urankar pa bosta najboljša Celjana.

LADO GOBEC, Dobrna, študent

— Za nekaj dni bom obiskal brata v Nemčiji. Upam, da mi bo omogočil tudi ogled iger. Drugače pa bo tu TV. Največ dam za Kocuvana, ki bi moral skupaj z ostalo trojico osvojiti šesto mesto. Urankarju pa želim rekord. To je dovolj.

JANEZ KRIŽNIK, Laško — komercialist

— Doma ob TV sprejemniku bomo spremljali igre. Moja prognoza je sledeča: Urbančičeva sedma, Kocuvan s štafeto osmi in Urankar petnajsti. Vsak plasma boljši od tega je velik uspeh.

BOŽO SKALE, Celje — monter tehtnic

— Otvoritev bom gledal še doma ob zaslonu. Dan pozneje pa potujem na montažo v Moskvo. Upam, da bom na sovjetski televiziji lahko videl najboljše športnike v borbi za kolajne. Moj stipa je Nataša Urbančič, ki bi lahko ob dobrem metu posegla tudi po kolajni.

AMBROŽ FRANC, Štore — priprava dela

Ker nimam sredstev, si žal ne morem ogledati iger, čeravno so zelo blizu. Tako bomo sedeli pred televizijo. Ker so bile dobre priprave za vse naše športnike, lahko pričakujemo tudi dobro bero kolajn. Če jih bo več kot šest, je velik uspeh.

MARJAN HERMAN, Petrovče, stavec

— Letni odmor sem že izkoristil, pa bom moral zaradi tega gledati in spremljati igre preko časopisja in TV. Upam, da bo naša televizija dovolj prenašala. Od naših atletov največ pričakujem od Urbančičeve. Pa tudi Kocuvan bi lahko v štafeti mnogo prispeval k uspehu. Drugače pa bodo kolajne okrog vratu pri naših vaterpolistih, rokometaših in rokoborcih.

FRANJO BOGADI, Celje — stavec instruktor

— Vsak dan bom ob TV. Od Celjanov bodo najboljši Kocuvan in Urbančičeva. Presenetijo pa lahko Parlov, košarkaši in rokometaši.

Vsi torej pričakujejo olimpiado z največjim zanimanjem. Zato upamo, da nas televizija ne bo negativno presenetila.

Razgovore vodil: Jože Kuzma

VESTI IZ REKREACIJE

— Na svoji zadnji seji je komisija za rekreacijo pri Občinskem sindikalnem svetu odločila, da se bo pričel jesenski del sindikalnih športnih iger takoj po olimpiadi, 11. septembra, s tekmovanji v nogometu in rokometu.

— Sredi septembra bo tudi seminar za organizatorje delovnih organizacij, na katerem bodo tudi prvič prikazali barvni zvočni film o Tednu TRIMA.

— Ta teden se bo na Ljudskem kopališču končalo plavanje za športno značko TRIM, ki hkrati šteje tudi za sindikalne športne igre. Po tem datumu bodo morale delovne organizacije same organizirati to akcijo.

Trenutni vrstni red najboljših ekip: člani: 1. Prosveta, 2. Klima, 3. EMO, 4. Cinkarna, 5. Zlečna, 6. Etol itd.; članice: 1. Cinkarna, 2. Prosveta. Najboljši čas je dosegel Tkavc Ivan (Prosveta) 28,8 sekund, pri članicah pa Zupančičeva (Cinkarna) 39,5 sekund.

— V jeseni bo komisija organizirala še tekmovanja v teku in kolesarjenju. Na Grčku pa že vpisujejo »trimovci« svoje obiske trim steze, kar tudi velja za športno značko. Tukaj bodo lahko pridobili tudi točke v streljanju z zračno puško.

— Potekajo tudi vse priprave za ustanovitev Zveze za rekreacijo, ki jo ustanavljajo Občinski sindikalni svet, Občinska zveza za telesno kulturo, Občinska konferenca SZDL in Občinska konferenca ZMS. Ustanovna skupščina bo v septembru. Članstvo v zvezi je že potrdilo precejšnje število delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. Zveza bo imela nalogo še bolj razširiti program rekreacije in združiti pri tem vse zainteresirane dejavnike. Tako naj bi se zagotovilo enotnejše in načrtnejše delovanje na tem področju.

D. G.

športne vesti

SEDEMNAJST ZLATIH

Celjski atletski kolektiv je ponovno potrdil svoj primat v Sloveniji. V petek in soboto je bilo v Ljubljani republiško atletsko prvenstvo Slovenije za posameznike. Kljub slabemu vremenu in skoraj nemogočim pogojem za dobro tekmovanje so se celjski atleti borili in osvojili 17 zlatih kolajn. To je temvečji uspeh, ker ni nastopil za celjsko vrsto olimpijec Miro Kocuvan in so s tem Celjani izgubili še vsaj pet prvih mest, kajti Miro bi zagotovo lahko osvojil najboljša mesta v teku na 100, 200 in 400 metrov ter prispeval k uspehu obeh štafet 4x100 in 4x400 metrov. Torej 17 zlatih kolajn, 7 srebrnih in 6 bronastih je več kot dobra bera za Kladivar.

Če pa pogledamo uspeh celjskih tekmovalcev nadrobneje, moramo omeniti, da so dekleta popolnoma zlomila vse nasprotnice. Osvojile so deset kolajn za prvo mesto, trikrat bile druge in enkrat tretje. Samo v štirih disciplinah niso stopile na najvišjo stopnico. To v disciplini disk (Kastelic je bila tretja), skoku v daljino, skoku v višino in v teku na 800 metrov, ko je bila prvakinja Urankarjeva druga. Nove zmagovalke so: Pavšerjeva na 100, 200 in 400 m, Dermoljeva v teku na 100 in 200 m ovire, Urankarjeva v teku na 1500 m, Urbančičeva (ta je sprejela tudi prehodni pokal najboljše slovenske športnice v letu 1971) v metu kopja in krogle ter obe štafeti 4 x 100 m in 4 x 400 metrov. Zelo dobra pa je bila tudi Dermoljeva, ki je osvojila drugo mesto v teku na 100 metrov.

Moški so osvojili zlate kolajne v sledečih disciplinah: 20 km — Male, Kladivo — Pristovnik 54,88!, 500 m — Svet (Lisec drugi), 1500 m — Svet (Lisec tudi tu drugi), palica — Lešek, disk — Mijač, višina — Vivod. Kolajne pa so še osvojili za druga in tretja mesta — Zalokar dve, štafeti dve, Dvoršak, Skok in Strniša.

Tatjana Pavšer je najbolj uspešna tekmovalka Kladivarja

V celot moramo povedati, da so bili rezultati povprečni, še iz vrst celjske ekipe pa je mladi Pristovnik, ki je z osvojitvijo prvega mesta v kladivu že najavil svoj talent in boj za uvrstitev med najboljše pri nas.

J. KUZMA

KOŠARKA

V okviru priprav na nadaljevanje prvenstva v republiški ligi, kjer trenutno Celjani zasedajo prvo mesto, so celjski košarkarji odigrali prijateljsko tekmo z zveznim ligašem v Trbovljah. Zaradi neurja je bila tekma odigrana v telovadnici, kjer pa niti ena niti druga ekipa nista mogli pokazati vsega svojega znanja. Celjani so s svojo igro dokazali, da so za tekmovanja solidno pripravljeni in z malo več sreče pri koncu bi lahko celo zmagali. Rudar je celo tekmo vodil s 5—8 točkami razlike, v zadnjih treh minutah pa so Celjani z ostrim pressingom domačine skoraj ujeli. Pri Celju lahko pohvalimo celo ekipo, najbolj pa se je odlikoval Tone Sagadin in pa Miloš Sagadin s točnimi meti iz vseh položajev. Koše za Celje so dosegli Tone Sagadin 23, Miloš Sagadin 22, Z. Sagadin 13, Leskovar 4, Pešec 4, Peterka 2, Jančič 4

JANEZ ČEPIN

NOGOMET

Nogometaši celjskega Olimpa so v preteklih dneh odigrali še dve prijateljski nogometni tekmi. V povratnem srečanju so v Hrastniku premagali istoimensko moštvo 7:2 (5:0). Pri tem pa so pokazali zrel in učinkovit nogomet.

V nedeljo pa so gostovali v Celju nogometaši Oroteksa iz Oroslavja, člani hrvatske republiške lige. Celjani so tokrat izgubili 3:5 (1:4). Kljub temu so pokazali dober nogomet in bili v drugem polčasu celo boljši. Zadetke so v Hrastniku dosegli — Čretnik 3, Muršič 2, Koštomaj in Prevolnik, proti Oroteksu pa Muršič dva in Koštomaj. jk

—

Na posebnem sestanku v soboto dopoldne so v Celju dokončno določili moštva za prvi in drugi razred celjske nogometne podzveze. Letos bo v prvem razredu sodelovalo dvanajst ekip, v drugem razredu pa šest. Moštva pa so sledeča: 1. razred — Šoštanj, Ljubno, Straža, Senovo, Osankarica, Vojnik, Celulozar, Brežice, Boč, Žalec, Opekar in Radeče. V drugem razredu pa Laško, Polzela, Ponikva, Oplotnica, Vransko in Gotovlje.

V prvem kolu, 3. septembra igrajo sledeči pari: Šoštanj — Radeče, Ljubno — Opekar, Straža — Žalec, Senovo — Boč, Osankarica — Brežice in Vojnik — Celulozar v prvem razredu ter Laško — Gotovlje, Polzela — Vransko in Ponikva — Oplotnica v drugem razredu. Zmagovalca imata pravico na koncu prvenstva za uvrstitev v višjo ligo. jk

—

Kovinar iz Štor je med tednom po odlični igri premagal člana republiške lige Aluminija v Štorah 1:0 (1:0). Edini zadetek srečanja je dosegel Dobršek v 18 minuti. V soboto pa so igralci Kovinarja zaman odšli na prijateljsko srečanje v Hrastnik. Domačini niso mogli zbrati svojega moštva in so tako Štorovčani ostali brez trening tekme. jk

—

V taboru Kladivarja smo izvedeli nekaj zanimivih novic. Nogometaši celjskega ligaša te dni niso odigrali nobenega srečanja. Trener Branko Paviša želi svoje moštvo čimbolj pripraviti in je zato planiral prijateljske tekme za konec meseca. V nedeljo igrajo proti Kovinarju v Štorah, prihodnjo sredo pa proti Muri v Celju. Celjsko vrsto je pojačal igralec Lokomotive Mlinarič, ki služi v Celju vojaški rok. gb

—

Celjski nogomet je dobil novo priznanje. Uprava Kladivarja je sprejela obvestilo, da je igralec Jože Černič član amaterske republiške reprezentance, ki bo sodelovala na polfinalnem turnirju amaterjev Jugoslavije.

Igralca Ivan Hribernik in Slavko Čerenjak pa sta te dni sprejela izpisnici. Hribernik bo pojačal Smartno, Čerenjak pa Dravinjo. gb

KARATE

Najboljši celjski karate tekmovalci so se udeležili poletne šole Budokay karate organizacije v Medulinu pri Pulju. Na tem največjem letnem sestanku karatelstov so Celjani dosegli lep uspeh. Vsi so dosegli višje priznanje kot instruktorji. Na tekmovanju pa so osvojili več boljših mest. V kategoriji zelenih in modrih pasov je Darko Denžič osvojil tretje mesto, enak uspeh pa je dosegel Tone Špiljak v kategoriji črnih pasov. Nekdanji član Celja, ing. Jakhel, ki sedaj vodi karate šolo v Aachnu, pa je osvojil drugo mesto v svoji kategoriji in prvo mesto v absolutni kategoriji. V mesecu septembru pa nam bodo karatelsti Celja pripravili v Celju zanimivo srečanje proti vrsti Hamburga. jk

KONJENIŠKI ŠPORT

Celjski tekmovalec Vlado Rančigaj je tudi na srečanju najboljših jugoslovanskih tekmovalcev v Lipici potrdil svojo vrednost. Na Kobri je premagal vse nasprotnike in si priboril prvo mesto ter pokal Lipice. Zmagal je na ovirah, visokih 125 cm. Na mednarodnem srečanju, ovire so bile visoke 130 cm, pa je bil četrti. jk

PLAVANJE

Po uspehu v pionirski konkurenci so plavalci in plavalke Neptuna sodelovali na republiškem prvenstvu za mladince v Kranju. Med najboljšimi slovenskimi klubi so Celjani peti. Zbrali pa so 11.819 točk, kar pomeni, da so imeli mnogo finalistov. Kar 21-krat so celjski plavalci in plavalke plavale v finalu. Kolajno pa so osvojile plavalke v štafeti 4x100 metrov mešano. Mimo tega uspeha so dobre rezultate dosegle Lebanova, ki je bila trikrat četrta, Dobrotinškova, Seničarjeva, Bobnova in Paničeva. jk

KARLO MASLO ŠESTDESETLETNIK

Karlova življenjska pot je vodila skozi velike težave, skrbi in boje, v katerih pa ni nikoli klonil. Rodil se je v kmečki družini na Ostrožnem brdu v Brkinih kot najstarejši izmed 11 otrok očetu Francu in materi Jožefi. Otroška in mladeniška leta je preživel v rojstnem kraju in bil deležen le osnovnošolske izobrazbe. V vztrajnem in napornem kmečkem delu se je razvil v krepkega mladeniča. Protifašistično in svobodoljubno slovensko okolje mu je v rodni vasi tu na Primorskem dajalo dovolj spodbud in vzorov za boj proti italijanskim okupatorjem, saj so njegovi vaščani že septembra 1919. leta s kamenjem, koli in puškami pregnali iz vasi oddelek italijanske vojske in tudi pozneje so Ostrožani nadaljevali boj z Italijani. Toda pomanjkanje tradicij v organiziranem društvenem in političnem delu ter boju mu ni v skromnih vaških razmerah omogočalo, da bi si pridobil na tem področju tolikšnih izkušenj, kot si jih je lahko pridobila mladina, ki je živela v mestih.

V začetku oktobra 1941 je Karlo prispel na Ostrožno brdo in se kmalu doma sestal z Ervinom Dolganom, organizatorjem NOB na Primorskem, ki ga je obvestil o temeljnih problemih protifašističnega oboroženega NOB jugoslovanskih narodov. To mu je zadostovalo, posebno še zato, ker je zvedel, da je njegov brat France že dolgo v partizanskih enotah. Takoj se je odločil, da vstopi v partizanske enote. Vendar se je moral vrniti v Imperijo, da pridobi še druge slovenske tovariše in zabriše za seboj sledove.

V Imperiji se je Maslu posrečilo pridobiti za vstop v NOB le Rudija Modica, doma iz Velikega otoka pri Postojni. Modica so potem Italijani ujeli in ga poslali v Grčijo, vendar jim je pobegnil h grškim partizanom (ELAS), potem pa junaško padel. Preden pa sta 2. 12. 1941 pobegnila, so slovenski fantje novembra izvedli napisno akcijo v Imperiji — narisali srp in kladivo po mestnih zidovih. Maslo in Emil Legiša pa sta zažgala vojaško skladišče slame in sena, ki je zgorelo.

Maslo in Modic sta 2. decembra 1941 s ponarejenima dovolilnicama ki jih je pripravil Modic, pobegnila in se z vlakom pripeljala v Sežano, potem pa stopila v partizanske enote. Maslo se je priključil Dolganovi skupini v Brkinih in kmalu postal njen najpogumnejši borec. Udeležil se je večine njenih akcij pozimi 1941/42. 4. aprila 1942 je organiziral napad na karabinjerje pri Ambrožiču v Brkinih. Padla sta karabinjerski brigadir in poročnik. Nekaj dni po boju na Nanosu (18. 4. 1942) je zbral iz razbitih čet razkropljene borce in okoli 25. 4. 1942 organiziral na Suhorskem gradu v Brkinih Brkinsko četo ter postal njen komandir. Četa je postala pod njegovim vodstvom ena izmed najuspešnejših in najdrznejših slovenskih partizanskih enot. Zlasti je zaslovela z drznim napadom na vojaško stražarnico na Mali Bukovici (2 km od Ilirske Bistrice). 18. maja 1945, ko je prisilila na predajo brez strelov večje število italijanskih vojakov, potem pa jih polgole pognala proti Ilirski Bistrici, s čimer je hudo osmešila fašistično bojevitost. Prav tako drzno je uničila 14. junija 1942 stražarnico v Merečah, ob progi Pivka—Reka, zaradi česar so fašisti požgali 7 vasi in pobili 33 talcev. Potem pa je četa pregnala iz slovenskih gozdov italijanske oglarje, s kmetij v okolici Ilirske Bistrice pa italijanske koloniste, nato pa v Snežniških gozdovih uničila dva italijanska vojaška kamniona ter pobila večje število vojakov. Vendar pri dveh poslednjih akcijah Maslo ni sodeloval, ker je bil 30. junija na Silentaboru huje ranjen, toda že jeseni 1942 ga spet srečamo kot komandirja reorganizirane Brkinske čete. Spomladi 1943 je postal komandant Gregorčičevega bataljona, s katerim je prešel v Gradnikovo brigado ob njenem odhodu na Notranjsko avgusta 1943. Med nemško ofenzivo se je vrnil na Primorsko kot komandant bataljona, s katerim je vodil hude boje z Nemci na Nanosu v okolici Razdrtega, v Vipavi na Cerkljanskem in drugod. Decembra 1943 je postal komandant Istrskega odreda, maja 1944 pa se je vrnil v sestav IX. korpusa in se boril v njegovih enotah do konca vojne. Med boji za Trst je bil komandant jurišnega bataljona.

Sloviti partizanski komandant Karlo Maslo pa ni bil le zgleden in pogumen borec, pač pa tudi prizadeven in vesten delavec, ki se je po demobilizaciji iz JLA posvetil kmetijstvu, svoji priljubljeni dejavnosti, in dosegel kot upravnik kmetijskega posestva na celjskem območju pomembne uspehe. Sedaj pa živi z družino v Celju v zasluženem pokoju, kjer si je pretežno z lastno prizadevnostjo zgradil lepo hišico, vendar se ni ločil od zemlje in kmetijstva. Blizu Vojnika je kupil opuščen travnik in si na njem z lastnim trudom uredil čudovit sadovnjak, v katerem goji in hrani neomajno ljubezen do zemlje, večne braniteljice življenja.

Ob tvojem življenjskem jubileju Ti, tovariš, Karlo, iskreno čestitamo in kličemo: »Ostani še dolgo let čil in zdrav!«

Tvoj borec
MAKS ZADNIK
Škofja Loka

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

Velenje

MED GRADBINCI

Dejavnost pa tudi perspektiva splošnega gradbenega podjetja Vegrad v Velenju prav gotovo odseva tudi v delovnem področju domačega, se pravi velenjskega sektorja. Tu zavzemata graditev stanovanj in gradnja industrijskih objektov prvo mesto. Tako naj bi bilo tudi v prihodnje, seveda ob določenih izboljšavah in še močnejšem prehodu na industrijski način gradnje.

Velenjski sektor, ki ga vodi inž. Veno Svoljšak, se lahko ponaša z mnogimi deli, solidnostjo in predčasnim zaključevanjem obveznosti. Tako bo predčasno gotov 183 stanovanjski blok — grajen za trg — v pritličju katerega bo nova veleblagovnica velenjske ERE.

Tudi stanovanja v novem 100 stanovansjskem bloku, blizu pošte, so prodana, le poslovni lokali čakajo na svoje kupce.

Ta enota pa izvaja še mnoga druga dela — nov velenjski zdravstveni dom, telovadnico pri tretji osnovni šoli, bale za novo industrijo gradbenih elementov pri Šaleku, v Šoštanju 29-stanovanjski blok, zatem za Gorenje velike skladiščne prostore, nov otroški vrtec itd. Prav tako bodo gradili 150-stanovanjski blok za potrebe velenjskega rudnika, zatem tehniško srednjo šolo in še in še.

Ko bo odobrena lokacija, pride na vrsto nov 100-stanovanjski blok za trg.

Skratka, dela dovolj in kot vse kaže bo tudi letni plan krepko prekoračen.

In kakšna je perspektiva? Na vsak način v graditvi stanovanj in v industrijski graditvi. V Vegradu se pripravljajo na izvajanje občinskega načrta — 500 stanovanj letno. Nova lokacija za graditev stanovanj v blokih se odpira v Bevčah. MB

Nov stanovanjski blok v Velenju tik pred dograditvijo. V pritličju bodo poslovni prostori

SODELOVANJE POBRATENIH MEST

Sodelovanje in skupne akcije med pobratnimi mesti Čuprije, Doboja in Celja se vrše preko celega leta. V to sodelovanje in zbliževanje med mesti in njihovimi prebivalci se z letošnjim letom aktivno vključujejo tudi mladi.

Na skupnem razgovoru predstavnikov občinskih konferenc Zveze mladine Čuprije, Doboja in Celja v Čupriji smo ugotovili, da je nujno, da mladi nadaljujemo tradicijo bratskega sodelovanja, ki izvira iz časa NOB. In iz te tradicije se mora razviti sodelovanje, ki mora težiti k spoznavanju in zbliževanju mladih na vseh področjih. Na osnovi tega skupnega zaključka smo sestavili program dogovorov, manifestacij in akcij, ki bodo potekale skozi celo leto v vseh treh mestih.

V juliju prihodnjega leta se mladinke in mladinci iz Čuprije, Doboja in Celja, združeni v brigadi »Bratska mesta«, udeleže zvezne delovne akcije Beograd—Bar.

ObK ZMS Celje povabi na kulturno manifestacijo »Naša beseda« mlade kulturne ustvarjalce iz Čuprije in Doboja. Mladi iz pobratenih mest se bodo udeleževali pohodov po poteh partizanskih enot in pohodov mladinskih teritorialnih enot.

ObK ZMS Čuprije pripravi v počastitev Dneva mladosti športni turnir z udeležbo mladih iz Doboja in Celja.

Mladi taborniki, študentje in druge specializirane mladinske organizacije bi izmenjavale svoje izkušnje pri delu in pripravile skupne akcije (taborjenje v Kokarjih ipd.)

Skozi celo leto pa bi potekala izmenjava mladinskih časopisov, gradiv za tematske konference in izmenjava delegacij mladih. Program sodelovanja, ki je izdelan na osnovi predlogov in želja mladih iz pobratnih mest, je obširen A mladi iz Celja se moramo truditi, da zastavljen cilj realiziramo kljub oddaljenosti Čuprije in Doboja, kajti takšno sodelovanje širi spoznavanje naših bratskih narodov in domovine.

FRANCI RAMŠAK

POTROŠNIK IN POLETJE

Kljub vsej draginji našega turizma se sorazmerno veliko število naših ljudi nekaj dni na morju, v hribih ali drugod. Ob vsej draginji je vedno večje število tistih, ki morajo večji del svojega prostega časa in tudi dopusta porabiti za delo na majhnem kosu zemlje okrog hiše ali na honorarnem delu, bi lahko tako rečemo.

Za našega delovnega človeka kot potrošnika je letošnje poletje eno najbolj vročih. Zato sindikati tudi tako poudarjajo, da namesto v predvidenih okvirih — 5 odstotkov življenjskih stroškov naraščajo veliko hitreje in ogrožajo doseženo življenjsko raven nižje plačanih delavcev. Statistike so eno, sprehod po trgovinah pa pokaže povsem drugačno sliko. V teh vročih dneh sem govoril z našim konzulom iz Züricha in zatrdil mi je, da se po nekaj mesečni odsotnosti iz domovine (tu je bil aprila in zdaj je na dopustu) ne znajde več v naših trgovinah in med našimi cenami. Da ni edini in da to velja za veliko naših ljudi, je vse, kar sem mu lahko odvrnil. Pri vsem tem pa potrošnika najbolj grize zavest, da bi se marsikateri podražitvi lahko izognili, če bi imeli v našem poslovnem in gospodarskem življenju nekaj več reda in če bi nekaj bolj spoštovali predpise, tako pa sredi vročega poletja jugoslovanski tržni inšpektorji mirno ugotovijo, da vsako četrto ali peto podjetje v trgovini in gostinstvu krši predpise o cenah ali na primer, da se po poldrugem desetletju nacionalizacije trgovine pojavljajo zasebni prekupčevalci s prometom pravega grosista in dvigujejo cene kmetijskim pridelkom.

Že omenjeni primer namreč vsiljuje vprašanje, kako bomo speljali kakršnekoli zastavljene gospodarske načrte, če nimamo sposobnih družbenih kontrolnih organov z ljudmi ustreznih kvalifikacij in dobrimi zaslužki, ki bi res lahko delovali kot nepremagljivi in nepodkupljivi. Ne gre za krepitev administracije, ampak za poslovni red in moralo, ki sta pogoj za napredek. T. K.

Anton Novačan (1)

KUK

Preužitkar Kuk je imel lepe sanje. Pet dragoncev je prijahalo skozi vas in ustavili so se pred Kukom, ko je sedel na pragu in molil. Pri molitvi pa ni mislil na Boga, ampak na to je mislil, kako bi obogatel, zidal si hišo, oženil se, kupil konja in na same take posvetne reči. Dragonci so imeli svetle čelade, ki so se bleščale na soncu, prvi pa je imel zvezde pod vratom. Ta je pokazal s prstom na Kuka, odprl je usta in je hotel nekaj povedati. V tem hipu pa se je vseh pet dragoncev postavilo na glavo, tako da so konji moleli noge kvišku in mencali z njimi in čudno hrzali. Kuk se je prestrašil, preletelo ga je po vsem životu; prebudil se je.

Bil je razodet, odeja je zdrknila na tla. Segel je z roko, pa je ni našel, potem jo je otipal z nogo, prelenil da bi vstal, in jo je privlekel z nožnima prstoma na postelj. »Vrag ve, kam zdrkne takšna-le cunja,« je godrnjal in se pokrival. Prijel ga je kašelj, toda Kuk se je premagal, ko je zabrenčala ura. Dolgo je drčala, hreščala, stokala. Kuk je nejevoljno pomislil: »Kakor da bi valila!« Naposled je udarilo dve, zahreščalo zopet in potem umolknilo, čulo se je samo še enakomerno tiktakanje.

Sedaj se je Kuk izkašljal in je skrčil noge skoro do brade in jel premišljati čudne sanje. Pet vojakov daje številko pet, pet vojakov in pet konj daje številko deset. Ker so se prikazali Kuku, je Kuk na vsak način važna oseba; njegovih petinšestdeset bodi tretja številka. Pet, deset, petinšestdeset, same izbrane številke, je premišljal Kuk. Treba je pogledati še v sanovnik, je pomislil in je zlezel s postelje. Tipaje je našel na mizi žveplenko, potegnil jo po zidu in je prižgal svečo. Sanovnik je ležal na vegasti mizi poleg velike žlice, v njem pa očala. Kuk je odprl zamazano knjigo, nataknil velika očala na nos in je listal in se je tresel na mrazu. Našel je zapisano: »Vojake videti: Nesreča, vojska, lakota in druge ujme.« Poleg pa so stale številke pet, deset in petinšestdeset.

»Glej, glej!« se je razveselil Kuk in je pozabil na vojsko, lakoto in na druge ujme. Ugasnil je svečo in zopet legel. Pet, deset in petinšestdeset so bile naenkrat svete številke, in Kuk jih je videl, kako se bleščijo zlatorumene na steni. Mladost se je razlila po njegovih otrplih udih, od prelepih misli mu je postalo vroče.

Kuk je bil siromak, preužitkar že pet let. Svoje posestvo je predal najstarejšemu sinu pod zelo ugodnimi pogoji, ker je veroval sinovim sladkim besedam. Prvo leto je bil sin, kakor se spodobi, ko se je pa oženil, so prišli za Kuka slabi časi. Komaj mu je dajal sin pravico. Kuku pa je zmanjkalo družinskega življenja. Pobit in klavrn se je umaknil v zadnjo sobo, v »hišico«, in je živel kakor puščavnik. Ljudje so si tako mislili, v resnici pa je stari Kuk premišljeval, kako bi si znova pomogel in se otresel nehvaležnega sina. Skraja je mislil na ženitev s staro devico Mico, s katero sta si bila nekoč na roke, in ki je imela precejšnjo kočarijo. Toda spovednik ga je bil ostrašil, češ da so to hudičeve skušnjave, in mu je navrgel za pokoro še pet očenašev. Kuka je to silno potrlo in dolgo je mislil na samo oridko smrt. Neke nedelje pa se je napil vina in je začutil v sebi veliko moč in je samega sebe za norca imel, da je bil mislil na smrt. In znova je premišljal, kako bi iz zagate. Vaški čevljar mu je povedal, ko mu je krpal škorenj, da je v sosednji vasi nekdo terno zadel. Kuk je prašal, če je to mogoče in čevljar je dejal, da se je to že večkrat zgodilo. Kuk je nato vprašal, kakšno bo jutri vreme, drugega dne pa se je odpravil v mesto in je stavil. Stavil je potem še večkrat, toda nikoli ni nič zadel. Jezil se je in življenje mu je postajalo grenko; ni šlo ne naprej, ne nazaj. Nocojšnje sanje in pa nenavadni sklad njegovih številk s sanovnikom mu je dal novo upanje. Stegnil se je na postelji in se je dobro pokril; ker ga je zeblo, je vrgel na sebe še kožuh, ki je visel na steni. Brez dvoma pomenijo jezdeci preobrat v njegovem življenju; drugače se ne bi postavljali na glavo. Konji pomenijo novo gospodarstvo, poletni dan, ki ga je videl v sanjah, pa dolgo in vedro življenje. Terno zadene, veliko denarja dobi, to je tako gotovo, kakor bi ga imel že v rokah. In potem? Tu se je Kuk porogljivo nasmehnil in je vedel, kaj bo z denarjem. Kupi si novo obleko in v nedeljo po maši stopi k Mici in ji poreče: »Toliko-le imam v roki, od sina dobivam toliko in toliko, če hočem, me tudi izplača. Zatorej stopiva skupaj in pojdiva skupaj na faro!« Seveda se Mica ne bo branila in tako se mu življenje popolnoma izpremeni. Mica mu bo stregla, lepo z njim ravnala in dolgo, dolgo bo še živel v tihi zadovoljnosti.

Zaspal je znova. Zazibal se je v tisto prijetno jutranje spanje, ki je boljše od vina in slajše od ženitovanjske pogače. Ko se je zbudil, je gledal skozi zakipnjeno okno majhno zimsko jutro. Navadno je ob jutrih nekoliko poležal, da bi štedil drva, danes pa je hitro vstal, se oblekel in je stopil pred sina.

— Goldinar mi daj!

— Zakaj pa? je vprašal sin.

— Kaj te briga, goldinar daj!

— Za ta mesec ste že dobili, nimam!

— Pa daj za drugi mesec! En goldinar danes namesto deset o prvem! je predložil stari Kuk.

Sin se je razveselil nad dobičkom in je naštel Kuku deset desetic. Kuk jih je obdržal v pesti in je stopil na prag.

Čakal je kakega šolarja, ki bi mu stavil, ker se mu je zdela pot do mesta ob tem slabem vremenu predolga. Priletel je rdečeličen fant s kučmo na glavi in s knjigami pod pazduho.

Kuk mu je namignil.

— Kaj bi, oče Kuk? je vprašal fant.

— Koliko si star?

— Deset let.

— V katero šolo hodiš?

— V tretjo šolo!

— Škoda, da ne v peto! je dejal Kuk, veseleč se števila fantovih let. Ali veš, kaj je loterija?

— Vem! Očetu sem stavil že dvakrat! je odgovoril šolarček.

— Vidiš, vidiš! je dejal Kuk in mu je razložil svojo željo.

— Številke napišem, da jih ne pozabim, je rekel deček in je pisal s premrlimi prsti na tablico: pet, deset, petinšestdeset.

Kuk je pogledal, bilo je dobro.

Nadaljevanje sledi

VAŠA VARNOST, VARNOST VAŠEGA PREMOŽENJA:
ZAVAROVALNICA S

Kasko zavarovanje motornih vozil

Gostota prometa na cestah v naši republiki se je v zadnjih letih močno povečala. Povečal se je tudi tujski motorni promet. Prometne nesreče se na splošno štejejo za poglaviten, če ne celo edini kazalec o stanju prometne varnosti v družbi. Nihče ne raziskuje, če ni morda osnovni vzrok vendarle objektiven, pogojen z napako, katere zasnova ni v človeku, uporabniku ceste, marveč v cesti samf, kar tako radi zamolčimo.

Avtomobilisti tarnajo, da je avtomobilsko zavarovanje predrago; nasprotno pa trdijo zavarovalnice, ker škode presegajo zbrane premije. Kasko zavarovanje je poleg odgovornostnega zavarovanja izredno slab riziko povsod po svetu, zlasti še v državah, ki se hitro razvijajo. Tudi pri nas ni položaj v avtomobilskem zavarovanju zadovoljiv.

V zadnjih dveh letih opažamo osip števila zavarovanj. Marsikdo računa, da bo povzročitelj nasprotnik ter da bo tako uveljavljal odškodnino za povzročeno škodo iz zavarovanja odgovornosti povzročitelja. Za tako uveljavljanje odškodnine pa so potrebna dokazila (odločba sodnika za prekrške ali sodba sodišča); tako škodo lahko obravnava ena izmed 11 zavarovalnic v državi odvisno od tega, kje je povzročitelj zavarovan, ali tuje zavarovalnice, če gre za tujca — povzročitelja. Zaradi obremenjenosti pristojnih organov pa je postopek do izplačila precej dolg. Vsega tega ni, če je vozilo KASKO zavarovano. Potrebno je le dogodek takoj prijaviti prometni milici, tam pa zavarovalnica hitreje ugotovi, ali je upravičenost do odškodnine resnična ali ne.

Lastniki avtomobilov svojih vozil ne zavarujejo, češ da je zavarovanje kaska drago in da ga zavarovalnica nenehno povišuje. Na povišanje premije kasko zavarovanja pa v zadnjem času vplivajo cene vozil, cene nadomestnih delov in sprememba vrednosti tečaja.

Pred leti smo gojili le polno zavarovanje in delno zavarovanje vozil. Polno zavarovanje obsega prometno nesrečo po tretjih osebah. Delno zavarovanje pa izključuje prometno nesrečo in objestna poškodovanja, tako da je vozilo zavarovano le za požar, potres in tatvino. Kasneje smo polno zavarovanje razširili in je višina enoletne premije odvisna od soudeležbe zavarovanca. Višja je udeležba (franšiza), nižja je letna premija. Tako je sedaj na izbiro pet načinov polnega zavarovanja kaska. Soudeležba znaša od din 1.000 do 4.000 din ali brez franšize.

Višina dogovorjene franšize je odvisna od zmožnosti plačila premije in vozila, ki ga zavarujemo. Na višino premije vpliva tudi znamka vozila. Vsa vozila so namreč razvrščena v deset kategorij. Če pa presega nabavna vrednost novega vozila 100.000 din, je treba premijo še povečati za določen odstotek od vrednosti iznad din 100.000.

Zavarovanje z odbitno franšizo 1000 din je povprečno v vseh kategorijah cenejše za 55 odstotkov od premije brez odbitne franšize; z odbitno franšizo 2.000 din za 67 odstotkov; z odbitno franšizo din 3.000 za 83 odstotkov; z odbitno franšizo din 4.000 pa za 89 odstotkov. Zavarovanje brez odbitne franšize je torej predrago in boste izbirali med premijami s franšizo.

Za vozilo, ki spada v IV. kategorijo (Austin 1100, Fiat 124 in 128, IMV — Austin-Moris 1300, Renault R-8, VW 1500 itd.)

znaša premija brez franšize	4.227 din
s franšizo 1.000 din	1.991 din
s franšizo 2.000 din	1.426 din
s franšizo 3.000 din	780 din
s franšizo 4.000 din	468 din

Za zavarovanje s franšizo din 1.000 morate v enem letu odšteti zavarovalnici 1.991 din. Ker ste se odločili za zavarovanje, imate ta denar na razpolago. Po razgovoru z zavarovalnim zastopnikom in po lastni presoji pa ste se odločili za zavarovanje z odbitno franšizo 4.000 din. Tako vas zavarovanje velja le 468 din; ostanek 1.523 din pa prihranite za eventualno prometno nesrečo. Če prometne nesreče v zavarovalnem letu nimate, imate ta denar na razpolago še v naslednjem letu za enako zavarovanje in ostankom 1.055, to pa je še vedno dovolj za kasko zavarovanje nadaljnjih dveh let.

S pravilno izbiro načina zavarovanja lahko sebi prihranite velike izdatke. Ob eventualni večji ali totalni škodi pa je vaša udeležba z 4.000 din proti celotni škodi minimalna. Ob takih dogodkih pa je prav, da nastopi s svojimi dajatvami zavarovalnica, ki je v ta namen skozi vrsto let zbirala potrebna sredstva.

VAŠE ZAUPANJE, NAŠA SKRB
ZAVAROVALNICA SAVA S

TUDI MRTVE ZAMENJAJO

Pod vrhom HOMA, kakih šeststo metrov visoko domuje na majhni hribovski kmetiji Karel in Anka Petek. Karel se je pred šestdesetimi leti rodil v Nemčiji, kamor je šel njegov oče s trebuhom za kruhom. Ko je leta 1915 oče padel, sta se Karel in mati vrnila pod vrh Homa. Mati je dolga leta delala v tekstilni tovarni Prebold, Karel pa se je po končani osnovni šoli zaposlil v rudniku Zabukovica. Mati je, stara osemdeset let, letos umrla, Karel pa je že nekaj let invalidsko upokojen. Rudnik mu je vzel zdravje, revma mu mrcvari noge, zato brez palice nikamor ne gre. V življenju je dosti prestal, kljub temu pa zna pokazati, da je prava homska grča, ki se ne da kar tako.

Žena Anka je rodom Laščanka. Doma ni bilo kruha za vse in ga je morala iskati drugod. Ko je dve leti služila pri Naprudniku v Grižah, sta se s Karlom spoznala. Pred tridesetimi leti sta stopila pred oltar in šla skupaj v dolek pod vrh Homa. Rodila sta se dva: hči Fanika in sin Karlek. Fanika je omožena zdaj v Bezovniku, Karlek pa se je pred dvema letoma z motornim kolesom smrtno ponesrečil. Zaposlen je bil pri Cestno-komunalnem podjetju v Žalcu, vojaški rok je služil na jugoslovansko-grški meji. Bil je tudi vnet planinar in je veliko pomagal pri gradnji planinskega doma na Homu.

Šestdesetletni Karel in petdesetletna žena Anka sta zdaj sama. Saj pride v pomoč kdo od sosedov, tudi hči Fanika in njen mož Jože prideta. Pridejo, gredo, onadva pa ostaneta. »Ko bi vsaj Karlek živel!« zavzdihneta in že smo pri prometni nesreči, v kateri je edini sin izgubil življenje.

— S svakom Jožom sta se z motorjem odpeljala po kupčiji v dolino. Mogoče je Karlek prehitro vozil. Ne vemo. Pozno zvečer sta zavozila v jarek. Naš je bil menda takoj mrtev, Joža pa težko ranjen. Oba so potem odpeljali v celjsko bolnišnico. Zvedela sva, da je sin podlegel. Za naju je bil to udarec, vsa iz sebe sva bila. Poslala sva v bolnico obleko in vse potrebno. Potem so ga pripeljali. Iz Celja pod vrh Homa, šeststo metrov visoko. Kako ga je spremenilo! smo v joku vzdihovali. Vso noč so prihajali ljudje, prinašali vence in cvetje, tudi molili smo, ugibali, kako se je moglo to zgoditi, se nemo spraševali, kako je z Jožom, hčerkinim možem. Nama pa ni dalo srce mira. Kar naprej sva se spraševala: Je to res naš Karlek? Proti jutru, pravi oče Karel, se pomaknem bliže, nadenj se nagnem in zmajem z glavo: Žena, ta ni naš Karlek, drugega so nam pripeljali.

Najina slutnja ni bila zaman. Drugo popoldne zaslišimo rohnenje avtomobilskega motorja. Zgrozimo se: zdaj so pripeljali Jožeta, hčerkinega moža. O, nesreča vseh nesreč. Pa smo se zmotili. Uslužbenec pogrebnega zavoda Celje nam je povedal, da so včeraj pomotoma pripeljali truplo mladega motorista iz Laškega. Pomoto je najprej odkril njegov oče. In to že v mrtvašnici. Tako smo po tolikem joku, globoki žalosti in tihem dvomu položili na mrtvaški oder našega Karleka, najinega sina. Nikoli nismo zvedeli, kdo je bil tisti fant iz Laškega. Nihče od pogrebnega zavoda se ni opravičil. Hribovci tako vse odpustijo, so si najbrž mislili. Mogoče bi s pomočjo Novega tednika zvedela za naslov staršev ponesrečenca iz Laškega. Rada bi, da se spoznamo, da se do kraja pogovorimo, kako je do tega prišlo. Mogoče še bolj zato, da se ne bi kaj podobnega ponovilo. Nikdar ne bi mogla verjeti, da tudi mrtve zamenjajo . . .

Nad domačijo je jasno nebo. V zvoniku homske cerkve je udarila ura. Lipa, pod katero sedimo, v krošnji tiho šelesti, oče Karel in mati Anka premolkneta, po obrazih drsijo solze, za sina Karleka, ki že dve leti leži na preboldskem pokopališču.

-dk-

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

VELEBLAGOVNICA T
CELJE
SezOnsko zNižanjE
20-50%
moška, ženska, otroška konfekcija in obutev
moško in žensko perilo
DO 10. SEPTEMBRA
T TEHNO-MERCATOR

med štirimi očmi

STRAH, STRAH

Stara sem 17 let in sem imela pred kratkim spolne odnose. Zdaj me skrbi, če nisem noseča. Povejte mi, prosim, koliko časa pred menstruacijo je nevarno, da dekle zanosi? Jaz jo moram dobiti okoli 26. avgusta. Zadnjič mi je prišlo v avtobusu tako slabo, da sem skoraj omedlela.

Za hiter odgovor prosim! Vicky

Draga Vicky,

vem, da si v hudih skrbeh in neprečute noči so huda kazen za zgodnje spolne odnose. Ena omedlevica v avtobusu še ni garancija, da se je zgodilo najhujše, vendar MORAŠ takoj poiskati zdravnika, da te pregleda in ugotovi, kaj je. Morda pa te je med tem že menstruacija rešila vseh skrbi, ki polnijo tvojo mlado glavico, vse premlado, da bi nosila tolikšno breme.

Najidealnejši čas za zanositev je 10. do 15. dan od zadnje menstruacije, to je nekako na sredi med prejšnjim in novim mensusom.

Povedala sem ti, draga deklica, zelo razširjeno in splošno mnenje, ki ne izključuje zanositve tudi v drugih dnevih menstruacijskega ciklusa. Če si boš kaj znala pomagati s tem nasvetom, bo dobro, če pa te bo doletelo tisto najhujše, česar se bojiš, pa se oglasi še enkrat s podrobnejšim opisom. Do takrat pa vzdrži in ne misli na najhujše!

TEŽA IN BOLEČINE

Kakor mnogo mladih imam tudi jaz težave, iz katerih ne vidim sama izhoda. Tudi moja prijateljica jih ima, zato prosim pomoči za obe.

Pri telesni višini 153 cm tektam 51 kg, prijateljica pa pri 152 cm 52 kg. Obe pa imava preveč »špeha« na zadnji plati in na trebuhu. Tudi v hrani se skušava omejiti, a brez vidnega uspeha.

Mojo prijateljico tare pa še ena, važnejša stvar. Večkrat, kadar je »bolna«, jo v trebuhu boli. In tega se ne upa povedati nikomur, ker jo je strah pred zdravnikom. Imela je tudi fanta, ki je bil visok 180 cm in precej močan. Kolikor vem, sta bila pred leti velikokrat skupaj in sta imela spolne odnose, vendar je ona vedno tožila, da jo po spolnih odnosih boli v trebuhu. Zdaj sta se že zdavnaj razšla in jo zelo skrbi, če nima mogoče rane na maternici, ker je bil fant tako močan in strasten. Pred ginekologom pa jo je strah, ker ni bila še nikoli pri njem.

Pa še to! Ali se lahko ob menstruaciji jemljejo tablete Baralgin? Slišala sem, da jih jemlje neka ženska v službi in ji zelo pomagajo. Ali brez recepta lahko škodujejo?

Lidija in Jožica

Spoštovani tovarišici!

Vajino pismo sem posredovala strokovnjaku, ki je pripravljen z nami sodelovati in dobili sta naslednji odgovor:

»Presneto, manekenskih mer res nimata, pa se kar potolažita. Je že tako, da naši Janezi, Franclji in Stefeki raje pogledajo kaj bolj okrogtega, kakor bledolične trlice. Malce omejevanja v hrani, sladkarijah in kruhu sicer ne bo škodilo, prav tako ne gibanje na svežem zraku. Ne poskusajte se s stradanjem znebiti »odvečnih« kilogramov. Nekaj naj le ostane za rezervo! Sicer pa poiščita v knjigah o kozmetiki (ABC kozmetike, Neminljiva ženskost itd.) kakšne vaje so priporočljive, da se rešite »blazinic« tam, kjer jih ne želite imeti.

V zvezi z drugim vprašanjem vam svetujem, da se prizadeta obrne na ženski dispanzer v zdravstvenem domu, kjer bo zdravnica ugotovila, za kaj gre in tudi svetovala zdravljenje, če je potrebno.

Nataša

ženin vsakdan

BOUTIQUE ZA PLITEK ŽEP

Ker je moda večinoma izraz mladih, mladi pa, kot je znano, nimajo cekinov in tudi starši niso denarno preveč navdušeni nad njihovimi modnimi norostmi, se je sedanja in prihodnja modna sezona usmilila prikupnih šolark, šolarjev in tudi podeželske mladine, ter jim poklonila oblačila, katerih variante in izdelavo prepušča njim samim.

Hlačni kompleti iz tako imenovanega cowboy blaga, srajčna krila in bluze, kombinezoni in srajčni predpasniki, vse iz kombinacije vzorcev lahkih tkanin, so preplavili ulice in jih naredili sveže in norčave.

Bodite iznajdljivi, pobrskajte po garderobi svojih mamic in iz blaga veselih vzorcev ukrojite sami ali pa prosite mamo, teto ali sosedo, oblačilo, kot je na primer model na fotografiji. Paziti morate le, da bodo materiali podobni oziroma enaki, vzorce pa izberite po lastnem okusu. Lahko nažicate nekaj denarja, stopite v trgovino in kupite nekaj blaga »cowboy«. Iz njega ukrojite bluzo ali hlače, da pa ne bi porabili preveč denarja za blago, poiščite stare že zavržene kavbojke in iz njih ukrojite žepe, ovratnike, mogoče rokave ali druge detajle in jih kombinirajte z novim materialom. Bodite moderni za malo denarja.

J. VERBIČ

RADIO Celje

Ob delavnikih začetek oddaj ob 16.00 s poročili in Tehnomercatorjevo reklamo, ob 16.05 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, ob 16.40 — zabavni globus, ob 17.00 — kronika, ob 17.15 — obvestila. Zaključek ob delavnikih ob 18.00.

Četrtek, 24. avgusta: 17.30 — v galeriji kulturnih in zgodovinskih spomenikov, Iv. Stopar — podružnica sv. Lenarta v Dreveniku, ob 17.45 — zabavni zvoki.

Petek, 25. avgusta: 17.30 — turistična oddaja, 17.45 — popevke iz tujih logov.

Sobota, 26. avgusta: 17.28 — poslušate jih najraje, 17.58 — vesti iz veleblagovnice Nama, Velenje.

Nedelja, 27. avgusta: 11.00 — napoved časa in sporeda, Tehnomercatorjevo sporočilo, 11.03 — pogovor s poslušalci: srečanje ukradenih otrok v Celju, 11.23 — obvestila, 11.38 — zabavni globus, 11.58 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo, 12.45 — literarna oddaja: Fran Roš — Tonč in Malka, 12.57 — nedeljske glasbene razglednice, 13.27 — 60 minut za razvedrilo, 14. 27 — vesti iz veleblagovnice Nama, Velenje, 14.30 — zaključek oddaje.

Ponedeljek, 28. avgusta: 17.30 — športni pregled. 17.45 — novo pri Jugotonu.

Torek, 29. avgusta: 17.30 — torkova reportaža, 17.45 — domači ansambli.

Sreda, 30. avgusta: 17.30 — iz dela občinskih skupščin, 17.45 — iz arhiva resne glasbe.

Ljubljana

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

PETEK, 25. AVGUSTA: 8.10 Operna matineja. 9.20 Melodije za prijetno razvedrilo. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Tone Tanjšek: Nekaj [illegible] zrnatih poljščin. 12.40 Z domačimi ansambli in godci. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 »Vrtiljak«. 17.10 Človek in zdravje. 18.15 »Signali«. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z Beneškimi fanti. 20.00 Pesm. in plesi drugih narodov. 20.30 »Top pops 13«. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih

SOBOTA, 26. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 S Pihalnim orkestrom RTV Ljubljana. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Tone Potočnik: Nova tovarna ivernih plošč Otiški vrh in koristi, ki jih od nje pričakuje gozdni posestnik. 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam . . 14.10 S pesmijo in besedo po Jugoslaviji. 16.00 »Vrtiljak«. 17.10 Gremo v kino. 18.15 Dobimo se ob isti uri. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Dobri znanci. 20.00 »V soboto zvečer«. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 27. AVGUSTA: 4.30—8.00 Dobro jutro! 8.05 Veseli tobogan. 9.05 Koncert iz naših krajev. 10.05 Se pomnite, tovariši . . . Generalpolkovnik Žarko Zgonjanin: Dramatični boji na Kozari poleti 1942. 10.25 Pesmi borbe in dela 10.45—13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 13.30 Nedeljska reportaža. 13.50 Z domačimi ansambli. 14.05 Slovenska zemlja v pesmi in besedi. 15.05 Melodije z velikimi zabavnimi orkestri. 15.30 POSEBNA SPORTNA ODDAJA (olimpijske igre). 16.00 Radijska igra — Marjan Marinc: Iluzije na asfaltu. 17.05 Nedeljsko športno popoldne. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 »V nedeljo zvečer«. 22.20 Godala za lahko noč.

PONEDELJEK, 28. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Zvone Kovač: [illegible] nje statističnih ocen v poljedeljstvu. 12.40 S tujimi pihalnimi godbami. 13.30 Priporočajo vam . . 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 »Vrtiljak«. 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne. 18.15 Popevke in plesni ritmi. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z Alpskim kvintetom. 20.00 Stereofonski operni koncert. 22.15 Za ljubitelje jazza.

TOREK, 29. AVGUSTA: 8.10 Operna matineja. 9.20 Z orkestrom Alfredo Antonini. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — Ivan Rak: Zadnji posegi v čebelno družino. 12.40 Z domačimi godci in ansambli. 13.30 Priporočajo vam . . 14.40 »Na poti s kitaro« [illegible] 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 »Vrtiljak«. 17.10 Popoldanski simfonični koncert 18.15 V torek na svidenje! 18.45 S pevko Jožico Svete. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 s trioma Vitala Ahačiča. 20.00 Prodajalna melodij. 22.15 Od popevke do popevke.

SREDA, 30 AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja. 9.25 Popevke in zvoki iz studia 14. 10.20 Pri vas doma 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Matija Kovačič: Vpliv medčloveških odnosov na preusmerjanje kmetij. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 »Vrtiljak«. 17.10 Poletno glasbeno popotovanje. 18.15 Igramo za vas. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu. 22.15 [illegible] jazza.

ČETRTEK, 31. AVGUSTA: 8.10 Glasbena matineja. 9.20 Paleta zabavnih zvokov. 10.20 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — inž. Janez Verbič: Priprave za sušenje koruze 12.40 Igrajo pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.10 Pesem iz mladih grl — Madžarski otroški, mladinski in dekliški zbori. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 »Vrtiljak«. 17.10 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 Klavir v ritmu. 18.30 Iz kasetne produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansamblom Jožeta Privška. 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer. 22.15 Iz albuma izvajalcev jazza.

TV spored

NEDELJA

9.00 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Beograd)
9.40 PO DOMAČE Z ANSAMBLOM MAKSA KUMRA IN VASKO GODBO (Ljubljana)
10.12 KMETIJSKA ODDAJA (Beograd)
10.55 MOZAIK (Ljubljana)
11.00 OTROŠKA MATINEJA: Sebastijan in Mary Morgane, Čarni svet živali (Ljubljana)
11.50 MESTECE PEYTON (Ljubljana)
12.40 TV KAŽIPOT (Ljubljana)
13.00 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
18.15 KOTA 905 — jugoslovanski film (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 3—2—1 (Ljubljana)
20.40 KO NISEM BIL VEČ VOJAK — nadaljevanja (Ljubljana)
21.25 STIH IN PESEM — glasbena oddaja (Ljubljana)
21.40 ŠPORTNI PREGLED (JRT)
21.55 POROČILA (Ljubljana)
22.00 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja (do 23.00) EVR—Ljubljana

UHF — oddajnik Krvavec:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 SPORED ITALIJANSKE TV

PONEDELJEK

14.00 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
vmes ob 18.30—18.45 TV Obzornik (Ljubljana)
19.00 MLADI ZA MLADE (Sarajevo)
19.45 KRATEK FILM (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.25 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 B. Fechner: POROKA — nemška TV drama (Ljubljana)
22.00 POROČILA (Ljubljana)
22.05 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana

UHF — oddajnik Krvavec:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 SPORED ITALIJANSKE TV

TOREK

13.55 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
17.00 M. Jezernik: MEDVEDOV GODRNJAVČEK — 8. del — (Ljubljana)
17.15 RISANKE (Ljubljana)
17.35 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja (Ljubljana)
18.45 OBZORNIK (Ljubljana)
19.00 ZABAVNI ORKESTER RTV LJUBLJANA (Ljubljana)
19.25 KOSJERIČ — oddaja iz cikla Karavana (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.25 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
22.00 NOKTURNO (Ljubljana)
22.15 POROČILA (Ljubljana)

UHF — oddajnik Krvavec:
19.15 TRENUTEK SPOZNANJA — (Zagreb)
19.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.25 OLIMPIJSKA KRONIKA — (Zagreb)
20.35 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
20.40 STOP (Zagreb)
21.25 SERIJSKI FILM (Beograd)
22.15 TV DNEVNIK (Zagreb)
22.30 GLASBENA ODDAJA (do 23.00) (Zagreb)

SREDA

12.55 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
vmes ob 17.15—17.25 TV OBZORNIK (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.35 D. Roksandić: POROKA — predstava gledališča iz Nove Gorice (Ljubljana)
21.45 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
23.45 POROČILA (Ljubljana)

UHF — oddajnik Krvavec:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 SPORED ITALIJANSKE TV

ČETRTEK

14.55 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja (Ljubljana)
22.00 NOKTURNO (Ljubljana)
22.15 POROČILA (Ljubljana)

UHF — oddajnik Krvavec:
19.15 TRENUTEK SPOZNANJA — (Zagreb)
19.45 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.25 OLIMPIJSKA KRONIKA — (Zagreb)
20.35 PROPAGANDNA ODDAJA — (Zagreb)
20.40 STOP (Zagreb)
21.25 SERIJSKI FILM (Beograd)
22.15 TV DNEVNIK (Zagreb)
22.30 GLASBENA ODDAJA (do 23.00) (Zagreb)

SREDA

12.55 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
vmes ob 17.25—17.35 TV OBZORNIK (Ljubljana)
18.45 ČARNI SVET ŽIVALI (Ljubljana)
19.10 MOZAIK (Ljubljana)
19.15 JUGOSLOVANSKA MESTA (Ljubljana)
19.45 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.25 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 G. Neveux: VIDOCQ (Človek s sto imeni) 5. del (Ljubljana)
21.25 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja (Ljubljana)
23.25 POROČILA (Ljubljana)

UHF — oddajnik Krvavec:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 SPORED ITALIJANSKE TV

PETEK

14.00 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja (Ljubljana)
17.58 OBZORNIK (Ljubljana)
18.10 MESTECE PEYTON (Ljubljana)
19.00 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.25 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 RUBY GENTRY — ameriški film (Ljubljana)
22.00 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
24.00 POROČILA (Ljubljana)

UHF — oddajnik Krvavec:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 SPORED ITALIJANSKE TV

SOBOTA

9.55 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
14.55 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
vmes ob 17.55—18.05 TV OBZORNIK (Ljubljana)
19.25 V DEŽELI KLOBUKOV — barvni film (Ljubljana)
19.50 CIKCAK (Ljubljana)
20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
20.25 3—2—1 (Ljubljana)
20.35 OLIMPIJSKE IGRE MÜNCHEN 72 — barvna oddaja EVR—Ljubljana
22.35 MOJ PRIJATELJ TONI — serijski film (Ljubljana)
23.25 TV KAŽIPOT (Ljubljana)
23.45 POROČILA (Ljubljana)

UHF — oddajnik Krvavec:
20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
20.30 SPORED ITALIJANSKE TV

V vsak dom NOVI TEDNIK

POSLUŠATE JH NAJRAJE

Cenjeni bralci in ljubitelji POP LESTVICE »T«, lepo pozdravljeni,

Naš napovedani dopust je minil. Upamo, da ste si tudi vi nabrali novih moči. Kot po navadi smo tudi tokrat sestavili POP LESTVICO »T« po podatkih Tehnomercatorjevih prodajaln »Radio«, »Elektro« in Veleblagovnice »T«.

POP LESTVICA »T«:

1. POP TOPS	Suzanne, Suzanne
2. ALKARI	Najlipši cvit
3. ĐORĐI PERUZOVIĆ	Di si bija kad je grmilo
4. OPATIJSKI SUVENIRI	Tri palme na otoku sreče
5. DŽO MARAČIĆ-MAKI	Draga vrati se
6. ZDENKA VUČKOVIĆ	Doći će ljepši dan
7. HURRICANE SMITH	Getting to know you
8. CRVENI KORALJI	Vizija
9. MARJETKA FALK	Prva ljubezen
10. EDVIN FLISER	Otroci morja

Ime in priimek: _____

Točen naslov: _____

Naslov skladbe: _____

Plošče kupujem v: **Veleblagovnici »T«, Elektro, Radio** (Ustrezno obkroži!)

Kupone pošljite do 6. septembra do 12. ure na naslov: »NOVI TEDNIK«, Gregorčičeva ulica 5, Celje.

»TEHNO-MERCATOR« CELJE

Velenje

MLADI IZ ESSLINGENA ODPOTOVALI

Pred dnevi so se mladi iz Esslingena poslovili od velenjskih mladincev. Štirinajstdnevni obisk je hitro minil, slovo pa je bilo težko, vendar ne od vseh. Z nemško delegacijo bo na olimpijske igre odpotovala skupina Velenjčanov, s katerimi bodo skupaj še štirinajst dni. Ogledali si bodo prizorišče letošnje olimpiade in navezovali stike z mladimi fanti in dekleti.

Predsedstvo občinske konference ZMS Velenje je prve stike navezalo z mladinsko organizacijo iz Esslingena leta 1971. Do prve izmenjave mladih iz obeh mest je prišlo le isto leto poleti. Izmenjava je bila uspešna. Prišlo je tudi do izmenjave delegacij, pani so zanje priredili med narodni seminar, na katerem so spoznali naš politični sistem in ureditev naše države. To izmenjave delegacij pa ni prišlo zaradi nezainteresiranosti naše mladine. Letos ta pas že gostuje naša skupina v Esslingenu, nemška delegacija pa je bila v Velenju pred obiskom naših. Tudi za naslednje leto nameravajo pripraviti podobna srečanja. Nemški mladinci so bili s programom zelo zadovoljni, saj so spoznali tudi dobršen del naše Slovenije. Šli so na Pogel, Bled in v Ljubljano. Srečali so se z dvema mladinskima aktivoma velenjske občine, z delavskim iz Gorenja in z vaškim aktivom Gaberke pri Šoštanju, kjer so jih povabili na namiznoteniška in šahovska srečanja. Njihovega obiska so bili deležni v Rudarskem šolskem centru, razveselili pa so se jih tudi rudarji, ko so jih vzel krtje prišli obiskat v jamo. Pogledali so si kulturne znamenitosti Velenja in okolice, precej časa pa so porabili za zabavo in tovariška srečanja. Vsi so pri nas veseli in jim je Slovenija po dolgem in po čez všeč. Kaj pa velenjska mladina, gostitelji nemške skupine? Zadovoljni so in veseli, saj jim tudi vreme dobro streže. Še bolj pa so veseli, ker vedo, da si bodo tudi oni odšli v Nemčijo ogledat olimpiado in Esslingen.

Prvi dan bodo ostali kar v novem bivališču. V naslednjih dneh si bodo poleg olimpijskih iger ogledali razne muzeje, se odpeljali v Schwarzvald, se ustavili v tovarni Deimler-Benz in obiskali pivovarno. Seveda bo na programu tudi politični razgovor in razni družabni večeri, katerih namen je tovariško spoznavanje. En dan bodo naši preživeli tudi v Stuttgartu, kjer bodo priredili deželni zbor, ogled TV stolpa, potem pa bo prosto, da bodo radovedneži lahko vtikali svoje nosove v trgovine. Verjetno bo najteže pričakovan zadnji dan, ko se bodo pripravljali za odhod, kajti vsakdo, ki še tako rad potuje, se prav tako rad vrne tudi domov! In kaj je drugega pričakovati tudi od mladih Slovencev?

BORIS MLINAR

Nemška skupina v Gaberkah z mladimi Gaberčani. (Foto: Boris Mlinar)

poznamo zdravilna zelišča?

POLJSKI MAK-PAPAVER RHOEAS

Žito zori, valovi v rahli sapici, kot okras pa je med žitnimi stebli natkana rahla tenčica rdečih ozi roma bolje povedano škrlatnordečih velikih cvetov. Poljski mak je enoletni plevel in ima pokončno vejnato steblo, s premenjalnimi, enkrat, dvakrat, pernato delnimi listi s sulicastimi krpicami. Veliki, že od daleč vidni cvetovi imajo po dva čašna lista, ki odpadeta, ko se cvet odpre. Štirje venčni listi imajo na dnu modročrno liso. Številni temni prašniki obdajajo okrogasto nadrastno plodnico. Plod je večpredalna, mnogosemenska glavica. Vsa rastlina je baržunasto dlakava in napolnjena z belim mlečnim sokom. Poljski mak cveti junija in julija, če pa je vreme bolj toplo, cveti že maja. Nabiramo samo škrlatnordeče venčne liste, ki jih nabiramo samo od popolnoma suhem vremenu. Nato jih razprostremo v čim tanjšem sloju in posušimo na močnem poletnem soncu ali tudi z umetno otploto na soncu. Sušenje mora biti hitro, da venčni listi ne počrnijo. Pri sušenju moramo paziti, da se venčni listi med seboj ne sprimejo. Posušeni venčni listi morajo ohraniti svojo prvotno barvo ter jih spravimo v suhih, neprodušno zaprtih posodah in jih tako zavarujemo pred vlago.

Dandanes uporabljajo posušene venčne liste poljskega maka za izdelavo prsnih čajev. Ker vsebuje sluzi, ga dodajajo čajni mešanici iz slezenove korenine, trpotca, sleza, lučnika, lapuha, materine dušice in lipovega cvetja. Tak čaj rabimo pri prehladu in katarju dihalnih organov, hudemu kašlju itd. Za čaj vzamemo 2—3 g ali eno veliko žlico mešanice na skodelico vode ter pijemo dve do tri skodelice čaja na dan.

BORIS JAGODIČ, dipl. pharm.

jana

REŠITEV ZADNJE SLIKOVNE KRIŽANKE

Vodoravno: Janca, teren, Rapa, oven, kolaps, Ita, Aleria, as, let, Stern, iva, Koreja, Kelt, osel, okol, TK, avto, SO, tamtam, Iranka, kantor.

NAGRADE SO TELE:
I. nagrada 100 din ter 5 nagrad po 30 din. Rešitve pošljite do 4. septembra 1972 na naslov: NOVI TEDNIK, Celje, Gregorčičeva ulica 5, s pripisom KRIŽANKA TKANINE. Prijetno reševanje.

TKANINA CELJE

NAGRADNA KRIŽANKA

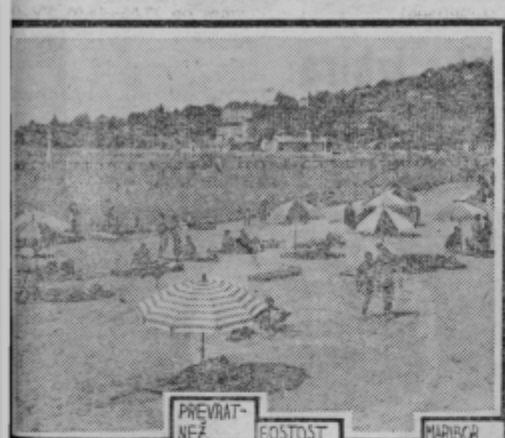

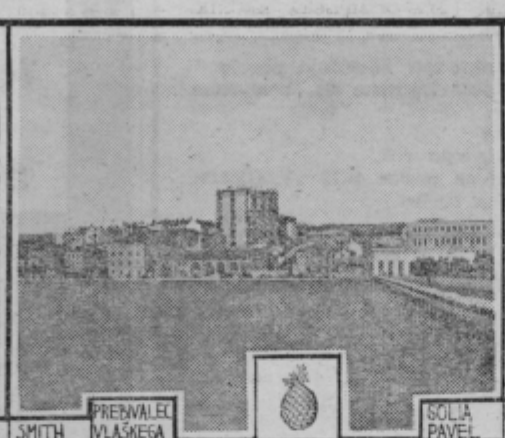

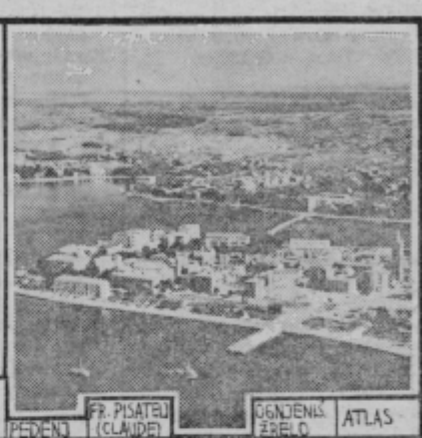

		PREVRATNEŽ	GOSTOST		MARIBOR	SMITH	PREBIVALEC VLAŠKEGA				SOLIA PAVEL	NASILNA IZGRABITEV	ILIREC		MARIŠKO PRISTANIŠČE		PIJAČA STARIH SLOVANOV	PEDENJ	FR. PISATELJ (CLAUDE)		OGNJENIŠ. ŽRELO	ATLAS
JADRANSKI OTOK				DROBEN PESEK IZ TEKOČE VODE						INFLUENCA, HRIPAVOST						OPOMBA						
JAPONSKI GIMNAST				OTROŠKA IGRAČA / OBREDNA OBLEKA						KLOPOTEC, PODLOŽEK / VTISKI PARKLJEV						KRAJ V SL. GORICAH / TELOVAD. PRVINA						
ORGANSKO VEČANJE					NAVAL, NASKOK / KARTAŠKI VZKLIK						MESTO V PRIMORJU / SVETNIŠKA PODOBA						GRŠKI STAVBENIK / LOVEC NA RAKE					
HROŠČ NA KONSKI TIRI						ENOTA ELEK. SAMODEJNIK / OPRAVLJANJE ZREBA						KDOR SKRBI ZA RED / SMEŠNOST, NOROST						TATEJ, TATEK / SOVJETSKI ŠAHIST				
DHOL ČLOVEK							ČEŠKI SMUČARSKI SKAKALEC / MARX						MOČAN ČLOVEK / ŽENSKO IME						EVROPSKI VELETOK / ŠKROB IZ MANIOKA (OBR.)			
PEVKA PAVONE					RDEČI KRIŽ			VRSTA PASTI / ANDSKI DASTREB						LOPAR / OSNOVA MNOGIH BARV						KONEC POLOTOKA / ZNAMENJE		
GRŠENAR					SODNIK V GRŠKEM PODREMIŠKI / OBRAT				POZITIVNA ELEKTRODA / MESTO NA JAPONSKEM						BULBA / ŠOLSKA OCENA						RIMSKA PROVINCA	MESTO V ZAHODNI ROMUNIJI
ČRKI IZ KONCA ABECEDE			TRŠČICA, TROHA	DELNO ODPLAČILO / FRANCOSKA REKA						EL. MESTO GRČIJE / REČNA RIBA						MESO OD REBRA / ADAMOV SIN						
PRIŽEANKO NESTAVILNI KOREN	RIBIŠKA MREŽA	ISKALO, VIZIR / GRŠKA ČRKA									RUSKO Ž. IME / IGRALKA GARDNER						JENKO / LETOVIŠČE PRI OPATIJI					
POR KM DOLGA NAVELEŠKA REKA							ŽENSKO IME					SODNIŠKI DOKAZ / NEDOLŽANO / AREON						AVARI				
ATENINO SVETIŠČE							TRAVA DRUGE KOŠNJE						TELIČEK					TRŽAŠKA VELEBLAGOVNICA / GRAM				
JAPONSKA SAMOOBRAMBA							RAZBOJNIK						ŽENSKA, KI NALAGA									

mali oglasi

PRODAM

NSU 1200 C, bel, letnik 1970, prodam. Kranjc, pl. V. prekomorske brigade 3, Celje.

Ugodno prodam osebni avto »renault-dauphine, Zimšek, Breg 8, Celje.

Prodam dobro ohranjen električni štedilnik — hladilnik, predsobno steno in nekaj pohištva. Pod »Takoj«.

Prodam odlično ohranjen traktor 45 KS s hidravliko in kompresorjem, 30 m plastičnih cevi 5/4 cole, peč na olje, dvosedežni moped ted dva štedilnika na trdo gorivo. Simončič Štefan, Gotovlje 125 Žalec.

Ugodno prodam električni štedilnik in pa gumijast čoln za motorje do 4 KM z vesli. Kocman, Laško Titova 2.

Prodam Bagat šivalni stroj »Slavica«. Jug Ivan, Soseska, Ložnica 21/a Žalec.

Kavč, žensko kolo, štedilnik in stensko uro prodam. Cvetko, Celje, Zidanškova 25.

Ugodno prodam spalnico iz trdega lesa. Ogled v torek in četrtek od 15 do 17 ure. Trubarjeva 23/III, Stanovanje 10.

Radi selitve prodam dobro ohranjeno kuhinjo, spalnico, oljne peči in kopalno kad. Ogled v petek in soboto od 9 do 16 ure. Mariborska 40 pritličje.

Starinsko jedilnico s stoječo uro (renesansa) ugodno prodam. Pod »kompletno«.

Fiat 750 letnik 1967 prodam. Cena 12.00 ND. Novak Jože, Orova vas 13 Polzela.

Prodam betonsko strešno opeko (dvojni falc) Cizej Stanko, Bukovžlak 36 Teharje.

Ugodno prodam sadno stiskalnico skoraj novo. Ojstršek Ivan, Goričica 16, Šentjur.

Dobro ohranjeno spalnico prodam. Rebov Vili, Celje, Starinova 4

Garažo v centru mesta (Ljubljanska 8 — dvorišče) prodam. Ing. Cvahte — Na zelenici 15, Celje.

Prodam Audi ali zamenjam za Fiat 750. Šolinc Slavko, Ljubečna 53.

Proda se zidana hišica z njivo in travnikom pripravnim za vinograd za Din 20000,00 z gozdom 30000,00, pol ure od postaje Pristava, četrt ure od cerkve v Zibki, Koretno 18. Poizvedbe Šeligo, Zibka, Pustke ali Celje, Kettejeva 8.

Fiat 750 letnik 1966 karamboliran proda Strojni servis Šmarje pri Jelšah.

Poceni prodam 3 ha travnika 5 minut od Ceste v Laško, 2 trodelni okni, voziček, kuhinjsko kredenco. Kenda, Celje, Cesta na Ostrožno 49.

Globok in športni vozička ugodno prodam Stojanović, Šaranovičeva 8 Celje.

Prodam kosilnico Alpina skoraj novo. Jecl Franc, Platinova 16 pošta Grobelno.

Mizarski skobelnik (Hobelbank) rabljen in sadne stiskalnice 50-110 litrov prodam. Celje, Partizanska 38.

Prodam dva šivalna stroja, cerado in komplet sedežev novih za TAM 4500 Plečnikova 4, Celje, Aljažev hrib.

Prodam motorno kolo MZ—125/1 skoraj novo, prevoženih 7500 km. Cena 4500 ND ali zamenjam za Fiat 750 ali 850 z doplačilom. Ponudbe pod »Registriran do junija 1973«.

Prodam novi kombiniran plinski štedilnik na električni vžig. Ronkova 8 a Celje.

Poceni prodam štedilnik Gorenje (levi) 200,00. Koren Rozalija, Veselova 3, Celje.

Prodam Fiat 600. Celje, Resljeva c. 5 zraven LIP-a.

Poceni prodam trodelna okna dobro ohranjena in štedilnik na trdo gorivo. Ogled pri Ivanki Lebeničnik, Zg. Hudinja 75.

Nove hrastove sode od 100 do 300 litrov lahko dobite po ugodni ceni v Ločici 69, p. Polzela.

KUPIM

Kupim hišo z nekaj zemlje s preužitkom blizu Celja. K. A. Celje, Cesta na Ostrožno 49.

Kupim vzidljiv štedilnik desni nerjaveči na dve in pol do tri plošče. »Kupim takoj«.

Kupim starejšo hišo v okolici Celja. Ponudbe pod »Se vseljivo«.

STANOVANJE

Sobico oddam dijaku. Ponudbe pod »dijak«.

Pridno pošteno dekle išče sobo s posebnim vhodom v centru Celja. Plačam dobro. »Frizerka«.

Iščem stanovanje v Celju ali v bližnji okolici. »Ostalo po dogovoru«.

Mirna zakonca brez otrok nujo iščeta sobo v Celju ali okolici. Ponudbe »Plačata dobro in v naprej«.

Oddam prostor za skladišče ali obrt 41 kv. m. Potočnik, Mariborska 54/a.

Zakonca brez otrok iščeta sobo in kuhinjo v Celju ali bližnji okolici. Šešerko Mira, Trubarjeva 28, Celje.

Ekonomistka išče opremljeno sobo v Celju ali bližnji okolici. Pod »Čimprej«.

Zakoncema srednjih let oddam takoj vseljivo dvosobno prazno stanovanje. Prednost imajo ljubitelji gojenja cvetja. Ogled popoldan. Celje, Dečkova 44.

Zamenjam komfortno trosobno stanovanje za komfortno dvosobno s centralno kurjavo. Pod »Jesen«.

Na stanovanje v opremljeno sobo sprejmem dve dekleti, ki sta pripravljeni plačati najemnino za eno leto v naprej, ali vzeti v ta namen posojilo. Ošep Franc, Kovinarska 12 Celje.

Potrebujem prostor za preureditev v mehanično delavnico. Ostrožnik Ivan, Levčeva 2, Celje.

Upokojenca nujno iščeta sobo in kuhinjo v Laškem. Možna je tudi zamenjava za enako stanovanje v Celju. Ponudbe pod »Nujno«.

Dijakinja III. letnika gimnazije išče ogrevano sobo v bližini gimnazije. »Dobra družina«.

V Celju iščem mirno sobo s posebnim vhodom. Pod »Profesor«.

RAZNO

Planinsko društvo Laško prireja na planinskem domu na Šmohorju vsako soboto s pričetkom ob 19.30 planinsko rajanje. Dostop mogoč z avtomobili. Za jedačo in pijačo preskrbljeno. Vljudno vabljeni. Priporoča se PD Laško.

Nujno rabim gotovine 5000, vrnem z dogovorjenimi obrestmi. »Po dogovoru«.

Kdo mi posodi milijon starih dinarjev, vrnem čez 2 leti in pol. Garancija hiša in 7 arov zemlje. Pod »Nujno«.

V kmetijsko gospodinjstvo sprejme žensko od 40 let do 50 let. »Možna ženitev«.

Prostor 57 kv. m za skladišče oddam. Jelica Žuža, Žalec.

ZAPOSLITEV

Sprejmem tri kvalificirane soboslikarje in pleskarje in vajenca. Franc Stumberger, slikar pleskar, Celje, Mariborska 44/a.

Vajenko za pletiljsko obrt sprejmem. Marija Janežič, pletilja, Celje, Partizanska c 29.

Dva vajenca za kleparsko in vodovodno obrt (hrana in stanovanje pri mojstru) sprejme takoj Stanko Zibret, Rađeče 80 pri Zidanem mostu.

Takoj zaposlim pridno žensko z znanjem šivanja na stroj, v obrti usnjene stroke. Pod »Lahko nekvalificirana«.

Sprejmem takoj dva kvalificirana ali priučena soboslikarja — pleskarja. Plača dobra. Jurij Belina, Celje, Jenkova 28.

Iščemo dekle ali ženo, ki bi bila pripravljena pomagati v gospodinjstvu. Stanovanje in hrana preskrbljena, plača po dogovoru. Naslov: Glavnik Marija, Gubčeva 10, Velenje.

UGANKARSKI

PRIDE, KADAR PRIDE

je že tu!

SGP »VEGRAD«

razpisuje
prosti delovni mesti

dva skladiščnika na gradbišču

Delo skladiščnika na gradbišču zahteva veliko mero samostojnosti in čut odgovornosti.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
— da imajo poklicno šolo trgovske ali ekonomske smeri
— izpit za skladiščnika
— da so odslužili kadrovski rok.

Pismene vloge pošljite na naslov SGP »VEGRAD« VELENJE — kadrovska služba.

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

NA GLASBENI ŠOLI v CELJU

bo začetek šolskega leta v torek, 5. septembra.

Naknadni vpis za novince bo v ponedeljek, 4. septembra ob 9. in ob 16. uri. Sprejemni preizkus za novince obsega preizkušnjo glasbene sposobnosti (petje, narodne pesmi, posluh, občutek za ritem).

Na razpolago so še prosta mesta za violončelo, kontrabas, rog, pozavno in solopetje.

V pripravnico vpisujemo otroke po končanem I. razredu osnovne šole.

V »malo glasbeno šolo« sprejemamo predšolske otroke v starosti 5—6 let.

Ravnatelj glasbene šole

VELEBLAGOVNICA TKANINA CELJE

VSE ZA ŠOLO

ŠOLSKE TORBICE
AKTOVKE
ŠOLSKE HALJE

velika izbira oblek za šolo in dom

VELEBLAGOVNICA TKANINA CELJE

AUREA

kovinsko predelovalno podjetje CELJE

izdelujemo vse vrste kovinske galanterije, značke, embleme, plakete, srebrne kontakte.

Jugobanka nadaljuje z nagrajevanjem dinarske in devizne varčevalce vezanih hranilnih vlog.

29. OKTOBRA 1972 ŽREBANJE II. KOLA JUGOBANČNE LOTERIJE

Z vezanjem hranilnih vlog boste brezplačno sodelovali v veliki loteriji Jugobanke.

Če še niste, potem postanite varčevalec tudi vi.

JUGOBANKA

Laško

„KIDRIČEVCI“ ZAVIHALI ROKAVE

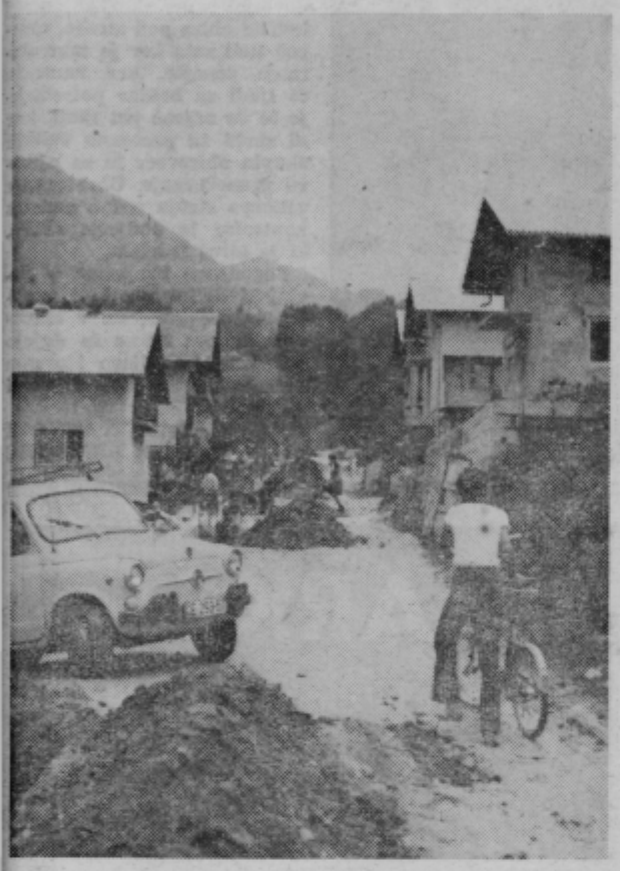

Največja, v zadnjih letih zgrajena stanovanjska soseska je v dolini ob potoku Žikovci pod vzhodnim pobočjem Huma. Naselje na levem bregu potoka povezuje Kidričeva ulica, ki je dolga okoli 600 metrov in ima več stranskih odcepov. V naselju, ki je povsem novo in šteje okoli 100 številk, je cesta bila naravnost obupna, v deževju pa celo pravcati hudournik. Žal je pas, ki je predviden za cesto skozi naselje, preskopo odmerjen, zato se na njej ne bosta mogla brez težav srečati tovornjak in osebni avto. Kako to, da je ta pomanjkljivost zapažena šele sedaj, ko so domala končane vse vrtne škarpe in zasajene vse zelene in zidane ograje ob cesti.

Občani naselja ob Kidričevi ulici, ki obeta biti ena najlepših v Laškem, so v svoji želji, da čim prej uredijo tudi cesto, prevzeli pobudo v svoje roke, seveda pa jim je skočila na pomoč tudi krajevna skupnost. Minulo nedeljo so lastniki hiš ob imenovani cesti po vsej dolžini skopali jarek za podzemni vod ulične razsvetljave. Vanj bodo položili betonske cevi, pripravili jaške za priključke in temelje za drogove. Ko bodo ta dela končana, bodo pomagali utrjevati cestišče, da bi potem mogli vso cesto tudi asfaltirati. Večina se je odločila potegniti asfalt tudi do svojih hišnih vrat, oziroma do garaž.

»Kidričevci« utegnejo s svojim primerom spodbuditi tudi druge občane v mestu za podobne akcije, ki primora skupnost, da njihovemu prispevku v denarju in delu doda tudi svoj delež.

Pobuda občanov ob Kidričevi ulici izstopa zlasti zato, ker v programu deč iz pol odstotnega samoprispevka za ceste njihova magistrala ni bila zajeta, pa vendar utegne biti gotova prej kot tiste, ki so v programu, na primer Titova s podaljškom do Marijagradca. Občani tega novega naselja so predvsem mlajši občani, zbrani iz vseh vetrov in niso obremenjeni z navado mnogih »starih domicilnih« občanov, ki raje kritizirajo in čakajo, da bo njihove potrebe zadovoljil kdo drug.

— ec.

KERAMIČNA INDUSTRIJA LIBOJE NAGRAJUJE — KERAMIČNA INDUSTRIJA LIBOJE NAGRAJUJE

NAŠE VPRAŠANJE - VAŠ ODGOVOR

V vsaki številki Novega tednika vam bomo postavili eno vprašanje. Napisali ali obkrožili boste odgovor, za katerega boste prepričani, da je pravilen. Odgovore na kupone pošljite na uredništvo Novi tednik Celje, Gregorčičeva 5, do ponedeljka. S tem že sodelujete pri žrebanju.

V žrebanje bomo uvrstili vse odgovore — pravilne in nepravilne. Toda z nagradami LIBELE in KERAMIČNE INDUSTRIJE LIBOJE bodo nagrajeni le tisti izžrebanci, ki bodo pravilno odgovorili. Pet izžrebanih igralcev z nepravilnimi odgovori pa bo prejelo knjižne nagrade.

Torej — vsak teden 15 nagrad za naše bralce in bralke v novi NT igri.

In še posebne nagrade za nove naročnike. Za vse nove naročnike, ki se bodo naročili na NT z naročilnico, ki jo bomo objavili vedno na tem prostoru, pa bomo pripravili vsake tri tedne še posebno žrebanje — za Libelino konvektorsko peč ali pa za maser.

Skupno torej čez 500 nagrad Libele in Keramične industrije Liboje za nove naročnike in bralce.

In še 300 knjižnih nagrad NT.

Presenetljivo veliko odgovorov smo sprejeli, kar seveda pomeni, da je dvoboj stoletja res vse prevzel. Anton Novak iz Celja pa nam je takole pisal: »Ker morajo tudi ti odgovori biti v uredništvu do ponedeljka, kot navadno, me zelo zanima, kakšen odgovor boste upoštevali kot pravilen. Gornji odgovor (Tone meni, da bo prvak Fischer) je le moje osebno mnenje, tega pa v naprej nihče ne ve točno — pred zaključkom turnirja. Se vam ne zdi? V tem primeru bi morali opraviti žrebanje šele v septembru.« Tone, veste, tako dolgo ne bomo čakali. Med pravilne odgovore smo uvrstili vse dopisnice. Najprej smo izžrebali nagrade, nato pa še pratiko.

In kako je žreb izbral? Tehtnice prejmejo:

Suzana Pečnik, Saleška 19, Velenje
Pepca Kojc, Gregorčičeva 1, Šoštanj
Dominik Gregl, Cesta na grad 38, Celje
Zorko Kotnik, Šmartno ob Paki 62
Franc Flander, Valentinčeva 6, Laško
Nena Kresnik, Vransko 22
Dragica Kačičnik, Vrbno 26 a, Šentjur
Anica Žekar, Hrastje 49, Prevorje

Stoletno pratiko dobijo po pošti:

Lojze Turjak, Dečkova 56, Celje
Leopold Murn, Hruševec 2, Šentjur
Adela Stritih, Vojnik 184
Borut Sitar, Pristava 16, Vojnik
Miki, Nosan, Mariborska 17, Celje

Med vsemi prejetimi dopisnicami pa se je znašlo le nekaj takih, na katerih bralci niso bili prepričani v Fischerjevo zmago. Tu in tam je še kdo zapisal: Morda pa si bo Spasski le premislil. Lepo je, da še vedno zaupamo v oba, ki sta v zadnjih tednih storila ogromno za popularizacijo šaha.

NOVO VPRAŠANJE ZA VAS

Kateri športniki iz Celja bodo letos sodelovali na olimpijskih igrah v Münchnu?

Dopisnice s kuponi nam pošljite do ponedeljka, 28. avgusta 1972! Izžrebanci, istega dne se dobimo v uredništvu ob 17. uri.

KUPON 28

Odgovor: _____

Ime in priimek: _____

Točen naslov: _____

Izdelki KERAMIČNE INDUSTRIJE — Liboje so v številnih izvedbah tako pestri, da najdejo primerno mesto v vsakem stanovanju. Uporabni so v kuhinji — dekorativni v ostalih prostorih.

S KAVNIM SERVISOM za turško kavo bo vsaka gospodinja gostom nehote izrazila, naj se počutijo sproščene.

Priročnost in dekorativnost te posode sta odliki, ki naj navdušita vsako gospodinjo.

Industrijska prodajalna KERAMIČNE INDUSTRIJE LIBOJE je odprta ob delavnikih od 8. do 18. ure, tudi ob sobotah.

NAROČILNICA

IME _____

PRIIMEK _____

TOČEN NASLOV _____

POŠTA _____

S to naročilnico naročam Novi tednik in se s podpisom obvezujem, da bom redno plačeval(a) naročnino.

Podpis _____

KERAMIČNA INDUSTRIJA LIBOJE NAGRAJUJE — KERAMIČNA INDUSTRIJA LIBOJE NAGRAJUJE

HMELJARSKA SLOGA JE CENEJŠA

Obiranje hmelja je v polnem zamahu, toda pogosto deževje močno ovira ročno obiranje. Mar strojnega ne? Strojno obiranje preprečijo le hudi nalivi, če se zemlja toliko razmoči, da s traktorji ne morejo v hmeljišče po trsje. Vsi obiralni stroji v Savinjski dolini obratujejo noč in dan, razen tiste ure, ki so potrebne za mazanje in vzdrževalna dela.

Na Gomilskem na primer, od koder sta naša posnetka, obiralni stroj tamkajšnje hmeljarske pogodbene strojne skupnosti, obira za 32 hmeljarjev, ki imajo skupaj okoli 35 ha hmelja. Stroj obira za vse hmeljarje po vrsti in v etapah, tako da vsi solastniki tudi ves čas lahko hmelj v svojih sušilnicah sušijo. S strojnim obiranjem niso zadovoljni samo zato, ker stroj kobule obira pod streho, marveč tudi zato ker je tako obiranje cenejše, ker namesto 25 ljudi za hektar potrebujejo le še največ pet ljudi, ker ni skrbi za prehrano velikih skupin obiravcev in za njihovo prenočevanje. Obratovanje velikega stroja redno nadzira kontrolor iz podjetja »SIP«, ki je stroj izdelalo.

Pogodbene skupnosti v Savinjski dolini vse bolj razničujejo pregovor, da v »šanoviji« še pes crkne in dajejo vedno večjo veljavo staremu zadružnemu reklu: V slogi je moč!

Foto: T. TAVČAR
Zapis: J. KRAŠOVEC

EXPORT
KOVINOTEHNA
IMPORT

širi svojo maloprodajno mrežo
NOVA BLAGOVNICA TUDI
V MARIBORU

KOVITMARKET

Grajski trg 1 (v bližini hotela Orel)

Otvoritev bo v prvih dneh septembra

Mlini in mlinarji

Piše DRAGO MEDVED

V SAMOTNI GRAPI

V samotni grapi živi ANA PETROVIČ sama, odkar ji je pred tremi leti umrl mož ALOJZ PETROVIČ, s katerim sta družno leta in leta hodila delat v druge mline, ker svojega nista imela. Šele pred leti sta kupila mlin v Velikem dolu, v tesni grapi sredj bujnega zelenja ob hitrem potoku, ki izvira v hribih nad Leskovcami.

In res se je treba pošteno potruditi, če hočete priti do Petrovičeve Ane, mlinarice od mladih nog. Cesta pelje od Podsrede proti Koprivnici, kjer zavijete na levo proti Leskovcam, od tam pa spet na desno, mimo kmetije po travniku v grapo. In dobro je treba napeti oči, da noga najde v bujni travi majhno stezico, ki vodi do potoka, ki se je potuhnil v najnižjo vrzel zemlje, na katero redkokdaj posije sonce, kajti tako silno skopo si je odmerilo košček modrega neba nad sabo.

Ana Petrovič — kljub trdemu življenju še vedno čila in vedra.

Ano smo srečali pri sosedovih, ker jim je pomagala čistiti solato. Doma je sama. Ima štiri otroke. Najstarejši Franci in malo mlajši Rudi sta oba na Senovem, Anica je v Novi Gorici, kjer ima družino, najmlajša Kristina pa se v Senovem uči za frizerko in prihaja ob sobotah domov k mami v samotno in tesno grapo. Sicer pa jo otroci radi obiščejo in znajo spoštovati njen trud, ki je veljal njihovo vzgojo in željo, da bi čimprej prišli do svojega kruha.

Potem me je popeljala po strmi rebri navzdol in ugledal sem slamnato streho v reber stisnjenega mlina in zdelo se mi je, kakor da ga je narisal v kakšnj svoji fantazijsko bogati risanki nenadkriljivi Walt Disney. Lahko pa bi bil za kočo v katerikoli pravljici. Tišino samote moti samo glasno in veselo žuborenje potočka, kateremu Ana ne ve imena. Ve le to, da izvira pod hribom, da je okoli še več izvirov in da noben nima pravega imena. Zraven mlina je hiša ki sta jo postavila z možem v letih garanja in samoodpovedovanja, da bi si ustvarila topel dom.

Povabila me je v hišo, ki prostorsko ni najbolj razkošna, je pa zato ljubko urejena in čista, da je bilo prijetno sesti za mizo, na kateri so se v vazi košatile rože, ki jih tudi zunaj na vrtu ob skrbni Anini negi ne manjka. Hlad v hiši nama je prijetno del, saj je bila zunaj, višje na sončni rebri prava tropska vročina. Ob kozarčku je stekel pogovor, prijeten in sproščen, kajti Ana je kljub trdemu življenju ostala vedra ženica.

Svet je ugledala pred devetinšestdesetimi leti na Veterniku nad Kozjem, njen pokojni mož Alojz pa celih devet let prej na Velikem kamnu. Pred oltar sta stopila 1934. leta in živela v trdem delu, slogi in skrbi za družino vse do njegove smrti, ko ga je pokončala zahrbtna in neozdravljiva bolezen. Samo v dvajsetih letih sta se šestkrat selila iz mlina v mlin, bila sta povsod znana kot dobra in vestna mlinarja, pa kaj ne bi, saj sta od mladih nog bila vajena dela pri mlinskih kamnih. Najprej sta bila pri Mačku v Šonovem pri Kozju, njegov mlin je pozneje pogorel. Od tam sta šla k Angelku Pavlinu v Bistrico ob Sotli in tam sta bila dve leti. (To je mlin, o katerem sem že pisal — zadnji pred izlivom Bistrice v Sotlo, kjer so v bližini ujeli Ilijo Gregoriča.) 1949. leta sta odšla v Veliki dol pri Koprivnici, pozneje pa sta mlela tudi v Dovčku. Tam sta mlela celih osem let pri že rajnkem Škobernetu. Od tam pa ju je vodila pot v Alojzov rojstni kraj — v Veliki kamen k Antonu Mirtu, kjer sta ostala šest let. Potem sta ostala šest let. Potem pa sta se odpravila v Veliki dol, kjer sta kupila mlin, si postavila hišo in enkrat po dolgih, dolgih letih mlela zase.

Videti je star — a notranjost je še »zdrava«, pravi mlinarica Ana in upa, da bo še morda kdo mlel v tem mlinu.

Kako je bilo v teh letih? Odgovor je pravzaprav povsem preprost. Življenje ni prizanašalo nikomur, najmanj pa Ani in Alojzu, ki sta bila štantarja in živela v različnih krajih. Mleti jo je naučil mož istega leta ko sta se poročila in od svatovske mize se je nevesta Ana preselila naravnost v mlin, kjer se je pričelo težko delo.

Posebno dobro se spominja vojnih let. V Dovšku so imeli na podstrešju mlina skritega partizana — mlin pa je takrat imel Ivan Kranc, ki zdaj živi na Pilštanju. Iz njegovega mlina je šlo kar lepo število vreč moke za partizane, ki so bili ob mračnih večerih pri njem čest gost. Toda časi so bili težki, saj okupator ni prizanašal ljudem, ki so bili naklonjeni osvobodilnemu gibanju. Zato so bili v mlinu tudi Nemci večkrat v gosteh, a le podnevi in so bolj preiskovali, pa tudi po moko so prihajali. Tako so tekla leta in oba štantarja sta le prišla do svojega.

Ana ima rada svoj mlin. Kolesa niso ravno v najboljšem stanju, vendar je v notranjosti še vse dobro ohranjeno in Ana bi rada komu mlin prodala. Pravi, da se ga ljudje branijo, ker je pač v grapi — »a mlin mora biti v grapi, saj voda ne teče po vrhu hriba,« dé Ana očitajoče, kot bi bila sama kriva za že znane fizikalne zakone.

Zdaj je sama in pomaga sosedom Z veseljem pričakuje sobote, ko pride Kristina iz Senovega in samote ni več. Le mlin bo verejtno ostal sam in rako bo zarasla trava . . .

NOVI TEDNIK 34

NOVI TEDNIK – Glasilo občinskih organizacij Socialistične zveze delovnega ljudstva Celje, Laško, Slovenske Konjice Šentjur Šmarje pri Jelšah in Žalec – Uredništvo: Celje, Gregorčičeva 5, poštni predal 161; Naročnina in oglasi: Trg V kongresa 10 – Glavni in odgovorni urednik: Jože Voltand; Tehnični urednik: Drago Medved – Redakcija: Milan Božič Edi Goršič Jure Krašovec, Milan Seničar Zdenka Stopar Milenko Strašek Berni Strmčnik – Izhaja vsak četrtek – Izdaja ga ČGP »Delo« – Tisk in kliševi: ČGP »Delo« Ljubljana – Rokopisov ne vračamo – Cena posamezne številke 1 din – Tekoči račun: 501-1-167/2 ČGP »DELO« Ljubljana – Tel.: uredništvo 23-69 in 31-05 mali oglasi in naročnine 28-00